

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Mezinárodních studií, Katedra Amerických studií

Petra Chmelařová

**Vývoj právních, politických a sociálních
aspektů obscenity v USA**

Diplomová práce

Praha 2008

Autor práce: **Petra Chmelařová**

Vedoucí práce: **Doc. PhDr. Miloš Calda**

Oponent práce:

Datum obhajoby: **2008**

Hodnocení:

Bibliografický záznam

CHMELAŘOVÁ, Petra. *Vývoj právních, politických a sociálních aspektů obscenity v USA*. Praha: Karlova univerzita v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních teritoriálních studií, Katedra amerických studií, 2008. 102 s. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Miloš Calda.

Klíčová slova

Obscenita, nemravnost, legislativa, Nejvyšší soud, 1. dodatek, Federální komunikační komise, aféra Nipplegate, televizní a rádiové vysílání, cenzura.

Keywords

Obscenity, indecency, law, Supreme court, 1. Amendment, Federal Communications Commisison, „Nipplegate“ scandal, broadcasting, censorship

Anotace

Diplomová práce „*Vývoj právních, politických a sociálních aspektů obscenity*“ se věnuje přiblížení historie legislativního vývoje základní definice obscenity a právní úpravy v dané oblasti, poukazuje na zdoluhavý a složitý proces formulace této definice a vyzdvihuje v tomto směru stěžejních rozhodnutí Nejvyššího soudu. Dále poskytuje obecný přehled současné legislativy týkající se obscenity ve Spojených státech a okrajově se dotýká také cenzury obscenity stručným předložením hlavních argumentů jejich stoupenců a odpůrců. Věcně tato práce představuje i některé zájmové skupiny, jejichž náplň činností souvisí s bojem proti obscenitě a nemravnosti nebo naopak s ochranou svobody slova. Významně je tato práce zaměřena také na činnosti Federální komunikační komise a podává ucelený přehled o tom, jak tato komise reguluje vysílání obscenity a nemravnosti. Poslední část práce seznamuje s aférou Nipplegate a věnuje se především společenskému vývoji po ní.

Annotation

Diploma thesis „*The development of legal, political and social aspects of obscenity in the USA*“ focuses on the historical development of the basic definition of obscenity, highlights the long and difficult process of its formulation and presents crucial decisions of the Supreme court. It also briefly summarizes chief arguments supporting or rejecting censorship on the grounds of obscenity. This work also provides with a general overview of legislature concerning obscenity in the United States and concisely presents some interest groups, which are actively fighting against obscenity/ indecency or for the protection of the freedom of speech. Furthermore, the work also focuses on the work of the Federal Communication commission and gives an overview of its rulings regulating obscenity and indecency in broadcasting media. Finally, this work also introduces the Nipplegate scandal and concentrates on the developments after it.

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne 11. května 2008

Petra Chmelařová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Doc. PhDr. Miloši Caldovi za metodologickou pomoc a vedení této diplomové práce.

Obsah

OBSAH.....	7
1. ÚVOD.....	9
2. Z HISTORIE	13
2.1 POČÁTKY PRÁVNÍ ÚPRAVY.....	13
2.2 ÉRA ANTHONYHO COMSTOCKA.....	15
2.3 20. STOLETÍ.....	18
3. SOUDNÍ PŘÍPADY	23
3.1 REGINA V. HICKLIN (1868)	23
3.2 MUTUAL FILM CORP. V. INDUSTRIAL COMMISSION OF OHIO, 236 U. S. 230 (1915)	24
3.3 UNITED STATES V. ONE BOOK CALLED „ULYSSES“, 5 F.SUPP.182,183-85 (1933)	25
3.4 SAMUEL ROTH V. UNITED STATES, 354 U.S. 476 (1957)	26
3.5 JACOBELLIS V. OHIO, 378 U.S. 184 (1964).....	28
3.6 MEMOIRS V. MASSACHUSETTS, 383 U.S. 413 (1966).....	29
3.7 GINSBERG V. NEW YORK, 390 U.S. 629 (1968)	30
3.8 STANLEY V. GEORGIA, 394 U. S. 557 (1969)	32
3.9 PARIS ADULT THEATRE I V. SLATON, 413 U.S. 49 (1973)	33
3.10 MILLER V. CALIFORNIA, 413 U.S. 15 (1973).....	34
3.11 FEDERAL COMMUNICATIONS COMMISSION V. PACIFICA FOUNDATION, 438 U.S. 726 (1978).....	37
3.12 NEW YORK V. FERBER, 458 U.S. 747 (1982).....	39
3.13 POPE V. ILLINOIS, 481 U.S. 497 (1987)	40
3.14 RENO, ATTORNEY GENERAL OF THE UNITED STATES, ET AL. V. AMERICAN CIVIL LIBERTIES UNION, ET AL., 521 U.S. 844 (1997).....	41
3.16 UNITED STATES V. EXTREME ASSOCIATES, 431 F.3D 150 (2005)	42
3.17 SHRNUTÍ	44
4. OBSCENITA A CENZURA	47
5. SOUČASNÁ LEGISLATIVA TÝKAJÍCÍ SE OBSCENITY.....	51
5.1 FEDERÁLNÍ LEGISLATIVA.....	51
5.2 LEGISLATIVA JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ	53
6. FEDERÁLNÍ KOMUNIKAČNÍ KOMISE	56
6.1 FCC A REGULACE OBSCENITY, NEMRAVNOSTI A VULGÁRNOSTI VE VYSÍLACÍCH MÉDIÍCH	57
6.1.1 <i>Definice</i>	57
6.1.2 <i>Pravomoci a nařízení FCC</i>	60
7. ZÁJMOVÉ SKUPINY.....	64
8. AFÉRA NIPPLEGATE A JEJÍ NÁSLEDKY	69
7.1 REKORDNÍ POKUTY	71
7.2 VYNUCENÁ „AUTOCENZURA“	74
7.3 VÍTĚZSTVÍ „MORALISTŮ“?	75
7.4 ARGUMENTY PRO A PROTI.....	77
7.5 SVOBODA SLOVA OHROŽENA	79
9. ZÁVĚR.....	82
11. SUMMARY	87
12. SEZNAM OBRÁZKŮ	88

13. POUŽITÁ LITERATURA.....	89
14. SEZNAM PŘÍLOH.....	98
15. PŘÍLOHY	99

1. Úvod

Jako *obscénní* se obecně označují věci nemravné, necudné, oplzlé, a podobně. Těmito přízvisky byly ať už materiální (sochy, malby,..), či duševní (nemateriální, jako například obsah knihy, či písně) výtvoři člověka označovány patrně vždy, jejich konkrétní obsah se však jistě měnil v závislosti na časové, zeměpisné či kulturní lokalizaci. V některých dobách či místech byl, respektive je obscénní materiál vnímán poněkud více citlivě a dá se říci, že právě ve Spojených státech představuje obscenita jakési společenské „specifikum“, patrně spočívající v paradoxním kontrastu velkého „prožívání“ svobody jedince a problematičnosti omezování této svobody na straně jedné a puritánství či prudernosti na straně druhé. V žádné jiné zemi „západu“ není uvedený pojem diskutován tak často a v tak širokých souvislostech a právě tato skutečnost byla hlavním impulsem pro volbu tématu pro zpracování diplomové práce.

Problematika obscenity ve Spojených státech amerických autorku oslovila také z důvodu její provázanosti s téměř všemi sférami společnosti, od politické scény, přes kulturu až po rodinu – základní sociální skupinu. Rozsahové možnosti i charakter práce však nedovolují věnovat se problematice obscenity v Spojených státech v celé její šíři a hloubce, proto bude v následujícím textu podán obecný přehled o jejím vývoji a současném stavu, a to z hlediska právního (vývoj a současný stav legislativy, soudní případy), společenského (její vnímání ze strany veřejnosti a vybraných společenských skupin, otázka mravnosti, cenzura..) a z části také politického (otázka „zneužití“ citlivosti obscenity k prosazování jiných cílů, ovlivňování veřejného mínění, lobbyismus..). Hlavní úkol jednotlivých kapitol, kromě přiblížení historie legislativního vývoje základní definice obscenity a právní úpravy v dané oblasti, spočívá především v nastínění respektive upozornění na některé zajímavé otázky s danou problematikou související (jako například otázka nemravnosti, cenzury...), nikoliv však v hledání odpovědí na ně, či „správného“ řešení. Práce však v rámci posledně zmíněných pojmů nejde do hloubky, neboť každá z uvedených otázek by sama o sobě vzhledem k jejich důležitosti a rozsahu mohla být námětem pro samostatnou práci. Záměrem autorky je spíše podat základní informace ohledně zmíněného tématu, které by mohly případně sloužit i jako výchozí impuls pro budoucí práce politologického, právního či sociologického charakteru, které by se některým specifickým otázkám dané problematiky věnovaly hlouběji.

V předchozím textu bylo vymezeno, jakým tématům se chce autorka v předkládané práci věnovat a proč. Celá práce je koncipována do dvou pomyslných částí, které však vzájemně úzce souvisí a prakticky vycházejí jedna z druhé. První část (kapitola 2 až 5) pojednává spíše o obscenitě, druhá část (kapitola 6 až 8) pak spíše o nemravnosti.

Druhá kapitola se věnuje historickému vývoji právní úpravy týkající se obscenity ve Spojených státech, s tím, že jsou zde vyzdvíženy zásadní vývojové mezníky dané tematiky (například éra Anthonyho Comstocka). *Třetí kapitola* obsahuje výběr soudních případů Nejvyššího soudu, v nichž padla důležitá rozhodnutí týkající se obscenity. Cílem je především poukázat na zdlouhavý a složitý proces formulace definice obscenity a upozornit na význam rozhodnutí Nejvyššího soudu v případech posuzování ústavnosti několika státních nařízení týkajících se obscenity. *Čtvrtá kapitola* pojednává o cenzuře literatury z důvodu obscenity, ovšem jen okrajově, neboť se nevěnuje cenzuře samotné (pouze na ni poukazuje), a dále se stručně zabývá hlavními prvky argumentace jak stoupců tak odpůrců cenzury. Následující (*pátá*) kapitola obsahuje obecný přehled současné legislativy týkající se obscenity ve Spojených státech. *Šestá kapitola* patří svým zaměřením již do druhé „pomyslné“ části této práce (viz výše), která je věnována nemravnosti. Věcně představuje některé zájmové skupiny, které byly do této kapitoly autorkou záměrně vybrány vzhledem k náplni jejich činnosti (boj proti nemravnosti, obscenitě, ochrana svobody slova, a podobně). *Sedmá kapitola* je věnována Federální komunikační komisi a její činnosti. Cílem této kapitoly je podat ucelený přehled o tom, jak a na základě jakých pravomocí tato komise provádí regulaci obscenity a nemravnosti ve vysílacích médiích. *Osmá*, předposlední kapitola, popisuje aféru, jež vešla ve známost pod příznačným názvem Nipplegate, jejím příčinám a následnému společenskému vývoji po ní - vlnu pokut, nových nařízení a přísnějších opatření týkajících se obscenity a nemravnosti ve vysílání. V *závěrečné kapitole* autorka opětovně vyzdvihuje nejdůležitější myšlenky, události a významné časové okamžiky dané problematiky, s tím, že se krátce zamýšlí nad otázkami, které v rámci jednotlivých kapitol vyvstaly, především však otázkou, „*zda obscenita nebo nemravnost skutečně představuje takový společenský problém (nebezpečí), jak je to vnímáno ve Spojených státech?*“

Evaluace pramenů

Vzhledem k tomu, že v České republice jsou dostupné jen odborné publikace zabývající se pouze určitými konkrétními aspekty problematiky obscenity z pohledů, které nejsou předmětem této práce (pornografie, morálka, cenzura...), tyto publikace nemohly být pro potřebu zpracování této práce využity jako primární zdroj, nýbrž byly použity pouze jako zdroj doplňkový. Ze získaných publikací by autorka zmínila knihu *Obscenity and Public Morality* amerického autora Harry M. Clora., v níž autor kriticky rozebírá zájmy extrémních moralistů a extrémních liberálů v otázce morálních norem a morálního charakteru společnosti, v této souvislosti také kriticky analyzuje některá rozhodnutí Nejvyššího soudu a na základě předložených faktů se snaží zjistit, či přístup (liberální či moralistický) je pro společnost přínosnější. Přestože tato kniha posloužila jako základ při psaní čtvrté kapitoly této práce, vzhledem k jejímu stěžejnímu zaměření na morálku nemohla být více využita. Přínosnou publikací byla také kniha autorky Joan Delfattoreové *What Johnny shouldn't read*. Ačkoliv je zaměření i této publikace příliš konkrétní, neboť se věnuje cenzuře školních učebnic, tato kniha byla inspirací pro napsání již zmíněné páté kapitoly a byla přínosnou především v tom, že poukázala na skutečnost, že z důvodu obscenity nemusí být cenzurována pouze literatura, ale překvapivě také učební texty (učebnice).

Z důvodu zmíněného nedostatku vhodné literatury a z důvodu potřeby značného množství (především aktuálních) informací, představoval primární zdroj pramenů internet. Takto získané informace však bylo nutno vytřídit na více či méně použitelné, a taktéž ověřit jejich vážnost a pravost. Autorka se zaměřila na odborné texty a nejrůznější články, které svým obsahem odpovídaly danému tématu této práce, ačkoli mnohé zdroje nebo odborné články mohly být využity opět rovněž pouze jako doplňkový zdroj informací z důvodu jejich příliš konkrétního zaměření – například na hloubkovou analýzu nejrůznějších soudních případů, kdy byl text zatížen přílišným množstvím právnických termínů. Přístup k odborným článkům byl zajištěn především skrze informační databáze Jstor a Proquest 5000, a za účelem plnohodnotného a nijak neomezeného přístupu do těchto databází autorka navštívila Americké informační centrum při Velvyslanectví Spojených států v Praze.

Jazykové a technické poznámky

Na závěr úvodní kapitoly je potřeba učinit ještě několik jazykových a technických poznámek především k překladům z anglického jazyka a úpravám textu. Vzhledem k tomu, že se v případě této práce jedná o téma, které je odpovídající českou odbornou literaturou nepokryto, čerpá práce termíny do značné míry z původních anglicky psaných materiálů. V případě neexistence přesně odpovídajících českých ekvivalentů proto autorka vedle svého osobního překladu z důvodu zachování autenticity a přesnosti termínů uvádí v závorce jejich originální verzi nebo původní termín uvádí samostatně v uvozovkách. Uvedené se týká také některých názvů nebo pojmenování, u nichž se v celkovém kontextu jejich překlad jeví jako nesmyslný. Takové názvy jsou v textu taktéž ponechány v původní verzi a jsou opatřeny uvozovkami. Pokud jsou však k dispozici vhodné české ekvivalenty, které význam původních anglických pojmů či větných spojení zachovávají a nijak nezkrslují, jsou tyto ekvivalenty v práci použity.

Autorka dále v textu z důvodu přehlednosti a zjednodušení přikročila k využití zkratk některých slovních spojení či názvů, které se v práci opakují (např. Spojené státy americké jsou zkráceny na „Spojené státy“, Nejvyšší soud Spojených států amerických rovněž zkrácen pouze na „Nejvyšší soud“ – pouze v případě, kdy se v textu vyskytuje u sebe například Nejvyšší soud státu Kalifornie a Nejvyšší soud (myšleno ten USA), je uveden celý název, aby nedošlo k jejich záměně.

Pro úplnost je uveden výklad základních pojmů použitých v této práci, tak jak je uvádí slovník cizích slov, či výkladové slovníky:

Obscenita: nemravnost, nechutnost, oplzlost, obscénnost

Obscénní: nemravný, nechutný, oplzlý

Vulgární: hrubý, sprostý

2. Z historie

Obscenní materiál má dlouhou historii a postoj společnosti k sexu, pornografii a obscenitě vůbec se liší napříč kulturami i jednotlivými historickými epochami. Ve Spojených státech amerických nebyl obscenní materiál předmětem zákazu až do poloviny 19. století a nástupu Viktoriánské éry ve Velké Británii¹. Kontrola a potlačování obscenních materiálů má ve Spojených státech amerických přesto dlouhou historii.

2.1 Počátky právní úpravy

Jedním z prvních koloniálních států, který na svém území provedl zákaz týkající se obscenity, byl stát Massachusetts. Roku 1712 stanovil protizákonným vydávání sprostých, obscenních a profánních písní, brožur, pomluv nebo posměšných kázání (Acts and Laws of the Province of Massachusetts Bay, c. CV, § 8). K prvnímu odsouzení z důvodu obscenity na území Spojených států amerických došlo podle zvykového práva státu Pensylvánie v případě *Commonwealth v. Sharpless* v roce 1815, kdy tamní soud rozhodl, že kupec nesmí prodávat obrázek nahého páru za účelem zisku.² K dalšímu odsouzení došlo o šest let později ve státě Massachusetts v případě *Commonwealth v. Holmes* a ve stejném roce přijal stát Vermont zákon zakazující publikaci a prodej lascivních a obscenních materiálů (Laws of Vermont).³

První federální zákon omezující příliv obscenních materiálů do Spojených států amerických byl vydán v roce 1842. **Celní zákon** (The Tariff Act) zakazoval dovoz jakýchkoliv neslušných a obscenních tiskovin, maleb, litografií, rytin a diapozitivů do Spojených států amerických. Pornografie v této době zatím nijak zakázána nebyla,

¹ American Law Encyclopedia Vol. 7, „*Obscenity – Cross References*“

<http://law.jrank.org/pages/8890/Obscenity.html>

² American Court Cases Review, „*Obscenity – Further Readings*“

<http://law.jrank.org/pages/12446/Obscenity.html>

³ Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49 (viz: Brennan – Dissenting Opinion)

http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0413_0049_ZO.html, sekce V.

neboť domácí produkce a výroba ve Spojených státech až do 40. let 19. století prakticky neexistovala a byla „jen“ tajně dovážena.⁴

Značné množství obscénních obrázků a knih, které přicházely poštou vojákům během Občanské války v USA, šokovalo generálního ředitele pošt natolik, že tuto skutečnost oznámil americkému Kongresu. Ten na jeho zprávu reagoval velmi rychle a roku 1865 přijal **Poštovní zákon** (Post Office Act, chap. 89, sec. 16, 13 Stat. 504, 507). Podle tohoto zákona bylo posílání obscénních knih, pamfletů, obrázků, tiskopisů a všech ostatních publikací vulgárního a nemravného charakteru prostřednictvím pošty Spojených států amerických trestným činem.⁵

S přibývajícím množstvím zákonů a nařízení regulujících rozšiřování obscénních materiálů na území Spojených států amerických začalo přibývat také množství soudních sporů. Americké soudy však v té době postrádaly zákonnou definici pojmu „obscénní“, a proto se při rozhodování opíraly o britský případ **Regina versus Hicklin** z roku 1868. Tento případ se týkal rozšiřování materiálu nemravného charakteru a předseda nejvyššího britského soudu Alexander Cockburn svým rozhodnutím tehdy formuloval, jak a na základě čeho má být posuzováno, zda daný materiál je či není obscénní.⁶ Ačkoliv množství prvních zákonů týkajících se obscenity nebylo nijak velké a jejich vymáhání bylo velmi laxní, situace se rapidně změnila po roce 1870, kdy se federální i státní vlády aktivně zapojily do potlačování obscenity, především v reakci na výrazné a stále vzrůstající snahy Anthonyho Comstocka.⁷

⁴ Straight, S.: „*The Obscenity of Censorship - A History of Indecent People and Lascivious Publications*”
http://www.ericabibliophile.com/censorship_history.html

⁵ Corn-Revere, R.: „*New Age Comstockery: Exon Vs The Internet*“, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995 <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html>

⁶ Chapter Twelve - Obscenity, indecency and the law
<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obsenity.html>

Více o případu Regina v. Hicklin v kapitole 3, podkapitole 3.1.

⁷ Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49 (viz: Brennan – Dissenting Opinion)
http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0413_0049_ZO.html, sekce V.

2.2 Éra Anthonyho Comstocka

Dne 3. března 1873 vydal Kongres Spojených států první všeobecné federální „anti-obscénní“ nařízení známé jako **Comstockův zákon** (An Act for the Suppression of Trade in, and Circulation of, Obscene Literature and Articles of Immoral Use, ch. 258, § 2, 17 Stat. 5)⁸. Své pojmenování zákon získal po zarytém odpůrci obscenity ve Spojených státech plně oddanému myšlenkám Viktoriánské morálky, Anthony Comstockovi (1844-1915), který za přijetí tohoto zákona usilovně a neúnavně loboval v americkém Kongresu.⁹ Comstockův zákon byl federálním zákonem ilegalizujícím prodej a distribuci obscénních materiálů, za které byly považovány také informace o potratech nebo ochraně před početím, a posílání takového materiálu nebo informací federální poštovní službou nebo jeho dovážení ze zahraničí. Impulsem pro vznik tohoto zákona byl vzrůstající zájem americké veřejnosti o informace týkající se obscenity, potratů, předmanželského a mimo-manželského sexu, instituce manželství a měnící se role ženy ve společnosti. Katolická církev reagovala takřka okamžitě a proti potratům a antikoncepci se jasně postavila, když je označila za dvojí zlo. Podobně reagovaly také jednotlivé státy a začaly přijímat zákony, které znesnadňovaly rozvod a naopak se snažily motivovat svobodné občany k uzavírání manželství.

Těchto místních snah o reformy využil již zmíněný Anthony Comstock a v roce 1873 založil Newyorskou společnost pro potlačení neřestí (The New York Society for the Suppression of Vice)¹⁰, jejímž hlavním úkolem bylo potlačování obscenity. Tato společnost byla financována těmi nejbohatšími a nejvlivnějšími newyorskými filantropy a právě jejich peníze Comstock použil, když u zákonodárců státu New York agitoval pro přijetí zákona kriminalizujícího předmanželský sex, cizoložství a jiné morální neřesti. Stejně tak darované finanční prostředky využil, když neúnavně loboval americký Kongres. Takřka okamžitě poté, co Kongres Comstockův zákon přijal, byl Anthony Comstock jmenován speciálním agentem Amerického poštovního úřadu

⁸ American Law Encyclopedia Vol. 3, „Comstock Law of 1873“

<http://law.jrank.org/pages/5508/Comstock-Law-1873.html>

Viz Příloha č. 1: Originální znění Comstockova zákona z roku 1873 (text)

⁹ Nyní je tento zákon v upravené podobě součástí kriminálního zákona: 18 US Criminal Code §1461.

¹⁰ Beisel, N: *Class, Culture, and Campaigns against Vice in Three American Cities, 1872- 1892*, American Sociological Review, Vol. 55, No. 1 (Feb., 1990), pp. 44-62.

a získal výslovnou pravomoc tento zákon uplatňovat. To mu mimo jiné umožňovalo navštívit jakýkoliv poštovní úřad a zkontrolovat obsah všech zásilek, u nichž měl podezření, že mohou obsahovat něco obscénního. Tuto funkci pak zastával celých 42 let a během této doby měl (podle svých vlastních slov) soudně stíhat přes 3 600 lidí obžalovaných z porušení „anti-obscénního“ zákona a zničit více než 160 tun obscénní literatury a 3 984 063 obscénních obrázků.¹¹

V počátcích své kariéry speciálního poštovního agenta se Comstock zaměřil na „snadné oběti“ svého tažení proti obscenitě – především na malé obchůdky prodávající levně vyrobené fotografie nahých žen. Většinou chudí a nevzdělaní obžalovaní měli jen pramalou šanci soud vyhrát, neboť ani nebyli schopni přivést k soudu nějakého zástupce na svou obranu. Když Comstock viděl, jak se mu vymáhání a uplatňování „jeho“ zákona daří, zamířil do vyšších vrstev americké společnosti a zaměřil se na prominentní majitele uměleckých galerií, které vystavovaly a prodávaly evropské malby, na nichž byly zobrazeny spoře oděné ženy a dívky. Jeho snaha o cenzuru tradičního umění však brzy vzbudila značný odpor. Deník New York Times Comstocka kritizoval za to, že už svým jednáním zachází příliš daleko, a počátkem roku 1887 začal Comstock ztrácet podporu i svých původně největších zastánců. Tato skutečnost ho však nikterak neovlivnila a domnělé „hříšníky“ nadále neúnavně pronásledoval pod heslem „Morálka, ne umění a literatura“. Koncem 19. století již mělo 24 států uzákoněnu svou verzi Comstockova zákona, mnohdy mnohem přísnější než byla původní federální verze.¹²

¹¹ American Law Encyclopedia Vol. 3, „Comstock Law of 1873“

<http://law.jrank.org/pages/5508/Comstock-Law-1873.html>

Corn-Revere, R.: „New Age Comstockery: Exon Vs The Internet“, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995 <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html> (viz: Background)

Během let Comstockovy největší moci byly dokonce zakázány i některé učebnice o anatomii lidského těla určené studentům medicíny. Podle Comstocka byly obscénní, a proto zakázal jejich posílání poštou. Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Anthony_Comstock

¹² American Law Encyclopedia Vol. 3, „Comstock Law of 1873“

<http://law.jrank.org/pages/5508/Comstock-Law-1873.html>

Comstockův zákon zakazoval také prodej a distribuci materiálů obsahujících informace o potratech nebo ochraně před početím a posílání takových materiálů federální poštovní službou nebo jejich dovážení ze zahraničí, neboť materiály daného charakteru byly podle tohoto zákona považovány za obscénní. Antony Comstock proto velmi brzy započal propagandu proti osobnostem jako byla Margaret Sangerová.¹³ Právě ta se (i navzdory zákazu) rozhodla informovat americké ženy o tom, že antikoncepce je závatným převratem v otázce ženského zdraví. V roce 1912 začala Sangerová pracovat jako zdravotní sestra pomáhající chudým ženám v Lower East Side. Dozvěděla se o pacientce jménem Sadie Sachsová, která měla již tři děti a lékař ji oznámil, že další těhotenství ji zabije. Když se ho Sadie zeptala, jak otěhotnění zabránit, lékař jí „poradil“, ať řekne manželovi, aby spal na střeše. Když Sadie počtvrté otěhotněla, sama si vyvolala potrat, který ji způsobil smrtelnou infekci. Tento případ byl pouze jedním z mnoha, ale Margaret Sangerová si uvědomila neodkladnou nutnost informovat americké ženy o možnostech zabránění nechtěnému otěhotnění, antikoncepci a celkové ochraně jejich zdraví. Začala proto psát sexuálně vzdělávací sloupek s názvem „*Co by každá dívka měla vědět*“ („*What Every Girl Should Know*“) do deníku „The Call“. Vzápětí na ni však byl vydán zatykač, neboť její sloupky byly shledány obscénními, a tudíž v rozporu s Comstockovým zákonem. Sám Antony Comstock se „pochlubil“, že v rámci „prevence“ proti obscénnostem (například antikoncepci) nechal zničit 60 000 kusů „obscénního gumového zboží“ – kondomů.¹⁴

Když Anthony Comstock v roce 1915 zemřel, jeho nástupcem se stal evangelista John Saxton Sumer. S jeho nástupem se však pronásledování „hříšníků“ prodávajících kopie knihy Johna Clelanda „*Fanny Hill*“ nebo zastánců antikoncepce nikterak nezmírnilo. Jen v roce 1915 Sumer provedl 121 zatčení z důvodu obscenity.¹⁵ Sumer převzal také funkci tajemníka newyorské společnosti pro potlačení neřestí a ve svém tažení proti obscénnostem v americké společnosti byl snad ještě neúnavnější než Comstock. Mnohokrát se mu podařilo přesvědčit nebo přinutit nakladatele,

¹³ Chapter Twelve - Obscenity, indecency and the law

<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscurity.html> (viz: History, The Comstock Law)

¹⁴ Feldt, G.: *Margaret Sanger's Obscenity*, The New York Times, 15. 10. 2006.

<http://www.nytimes.com/2006/10/15/opinion/nyregionopinions/15Cifeldt.html>

¹⁵ Straight, S.: „*The Obscenity of Censorship - A History of Indecent People and Lacivious Publications*”

http://www.erotocabibliophile.com/censorship_history.html (viz: 1915)

aby určitou „obscénní“ knihu nevydali nebo dosáhl toho, že když už nějaká „nežádoucí“ kniha přeci jen vydána byla, nechal zabavit a zničit všechny její kopie. Takto Sumer přinutil přední newyorské vydavatele stáhnout z prodeje a zničit všechny kopie knih „*Women in Love*“ D. H. Lawrence, „*The Genius*“ Theodora Dreisera nebo knihu „*Memoirs of Hecate County*“ Edmunda Wilsona. Obětí Comstock-Sumerova tažení proti obscénní literatuře se stali i velikáni světové literatury Tolstoj, Balzac nebo James Joyce. Sám Comstock ještě za svého života dokonce zaútočil na divadelní hru „*Mrs. Warren's Profession*“ autora G. B. Shawa, protože pojednávala o imorální prostituci. Přesto (nebo právě proto) hra slavila obrovský úspěch a G. B. Shaw v reakci na Comstockovo jednání vymyslel pojem „*Comstockery*“ jako označení pro přehnané moralizování.¹⁶

Ve 20. století byl Comstockův zákon několikrát upraven a znovu uzákoněn a žaloby na porušovatele tohoto zákona pokračovaly, i když americká veřejnost začínala být stále více tolerantní. Výsledkem byly mnohé pokusy o zpochybnění ústavnosti tohoto zákona poukazujících především na 1. dodatek americké Ústavy. K překvapení mnohých však Nejvyšší soud Spojených států amerických tento zákon podporoval až do 60. let 20. století.¹⁷

2.3 20. století

V roce 1957 Nejvyšší soud Spojených států amerických v případě *Roth v. United States* formuloval první „americkou“ definici obscenity. Ta nahradila americkými soudy do té doby používanou definici obscenity z britského případu *Regina v. Hicklin*. Nová definice známá jako **Rothův test** stanovovala tři předpoklady, které musel posuzovaný materiál bezpodmínečně splňovat, aby mohl být shledán obscénním. Nejvyšší soud také rozhodl, že každý materiál, který odpovídá této definici, není chráněn 1. dodatkem americké Ústavy.¹⁸

¹⁶ Corn-Revere, R.: „*New Age Comstockery: Exon Vs The Internet*“, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995 <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html> (viz: The Comstock Law)

¹⁷ American Law Encyclopedia Vol. 3, „*Comstock Law of 1873*“
<http://law.jrank.org/pages/5508/Comstock-Law-1873.html>

¹⁸ Více o tomto případě a dané definici v kapitole 3, podkapitola 3.4.

Snahy o omezení sexuálně explicitního materiálu ve Spojených státech amerických z politických důvodů neustávaly ani v průběhu 20. století. Americký Kongres pod silným tlakem skupin náboženských konzervativců a ženského hnutí hledal způsoby, jak kontrolovat to, co mnozí považovali za hrozbu tradičních amerických hodnot. Neváhal proto poskytnout dva miliony dolarů na financování Prezidentské komise pověřené studiem pornografie ve Spojených státech.¹⁹ Ta vznikla v říjnu roku 1967 pod názvem **Komise pro obscenitu a pornografii** (The Commission on Obscenity and Pornography) a byla známá také jako Lockhartova komise podle příjmení jejího předsedy. Úkolem této komise bylo doporučit vhodná a efektivní opatření regulující prodej obscénních a pornografických materiálů ve Spojených státech amerických. Doporučená opatření navíc nesměla být v rozporu s ústavními právy jedince. Komise čítající 18 členů jmenovaných prezidentem Johnsonem byla rozdělena do čtyř výzkumných skupin a byla v činnosti do 30. září 1970, kdy vydala svou závěrečnou zprávu.²⁰ Pro kongresmany a mnohé konzervativce byla však závěrečná zpráva komise doslovem šokem a ani v nejmenším se nepřibližovala tomu, co od ní očekávali. Zpráva totiž doporučovala (1) celonárodní sexuálně vzdělávací kampaň zahrnující biologické, sociální, psychologické a náboženské informace; (2) otevřenou diskuzi o problémech týkajících se obscenity a pornografie založenou na faktech; (3) dlouhodobý výzkum, který by měl poskytnout dostatečné množství faktických informací o daných problémech; (4) aby občané společně pomohli implementovat zveřejněná doporučení na místní, státní a národní úrovni. Komise dále doporučila, že dospělí občané mají právo vlastnit a prohlížet si sexuálně explicitní materiál a legislativa by to měla respektovat a nebýt s tímto právem v rozporu. Co se týče dětí a mladistvých, komise doporučovala zákaz prodeje sexuálně explicitního materiálu této věkové skupině, a aby bylo zajištěno, že žádný občan jakéhokoliv věku nebude vystaven sexuálně explicitním materiálům na veřejných místech nebo v nevyžádané poště.²¹ Jak již však bylo zmíněno, zveřejněné závěry a doporučení komise mnohé vyděsily a znechutily. V říjnu 1970 na doporučení komise reagoval prezident Nixon

¹⁹ Edwards, D., M.: „*Politics and Pornography: A Comparison of the Findings of the President's Commission and the Meese Commission and the Resulting Response*“, 1992

<http://home.earthlink.net/~durangodave/html/writing/Censorship.htm>

²⁰ Records of the Commission on Obscenity and Pornography (viz: 212.20)

1967- 70, <http://www.archives.gov/research/guide-fed-records/groups/220.html#220.12>

²¹ Viz 19

a vydal prohlášení, v němž kategoricky odmítl její „morálně zvrácené závěry a doporučení“ a zdůraznil, že „dokud budu v Bílém domě já, žádné zmírnění kontroly a eliminace obscénností nepřicházejí v úvahu.“²² Americký Senát nakonec „šokující“ doporučení komise razantně odmítnul výsledkem 60-5.²³

Dne 21. června 1973 vynesl Nejvyšší soud Spojených států amerických verdikt v případě *Miller v. California* a toto přelomové rozhodnutí zformulovalo v pořadí již třetí definici pro posuzování obscenity ve Spojených státech. Definice známá jako **Millerův test** nahradila do té doby používanou definici obscenity z Rothova testu z roku 1957 a znovu potvrdila, že obscénní materiál není chráněn 1. dodatkem americké Ústavy. Stanovila také tři nová kritéria pro posuzování obscenity, která se používají dodnes.²⁴

V roce 1985 státní zástupce Edwin Meese III. vytvořil Komisi státního zástupce, známou také jako **Meesova komise** (The Meese Commission), která měla za úkol zjistit vliv pornografie na společnost. Komise rovněž vypracovala závěrečnou zprávu o svém výzkumu, kterou zveřejnila rok po svém vzniku v roce 1986. Překvapivě tato komise dospěla ke zcela jiným závěrům než její předchůdkyně, Komise pro obscenitu a pornografii. Meesova komise totiž na základě svých zjištění potvrdila přesvědčení mnohých, že pornografie poškozuje jedince i celou společnost.²⁵ Zajímavý „vedlejší produkt“ činnosti této komise však bylo vytvoření velmi neobvyklého spojení mezi politickými konzervativci, fundamentalisty a radikálními feministkami. Náboženští kritikové pornografie tvrdili, že prohlížení si pornografického materiálu deformuje jedincův pohled na sex a způsobuje, že tento člověk je pak nespokojen se svými skutečnými sexuálními partnery. Někteří psychologové rovněž zveřejnili domněnku, že pornografie je návyková a nutí jejího konzumenta hledat stále více šokující formy sexuálního vzrušení. Feministická spisovatelka Andrea Dworkinová

²² „*The Report of the Commission on Obscenity and Pornography*“, září 1970, Government Printing Office, 646 pp.; <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=2759>

²³ Edwards, D., M.: „*Politics and Pornography: A Comparison of the Findings of the President's Commission and the Meese Commission and the Resulting Response*“, 1992
<http://home.earthlink.net/~durangodave/html/writing/Censorship.htm>

²⁴ Více o tomto případě a zmíněné definici v kapitole 3, podkapitola 3.10.

²⁵ MSN Encarta, Encyclopedia, „*Pornography*“ (viz: A2 The Two Commissions)
http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395_2/Pornography.html

a profesorka práva Catherine A. McKinnonová před komisí vypovídaly rovněž o spojitosti mezi pornografií a znásilněním. Názor Dworkinové, že role ženy v pornografii je pouze být sexuálním objektem muže, a tudíž jemu zcela podřízenou, a tvrzení Mc Kinnonové, že pornografie je formou sexuální diskriminace degradující ženu, posunuly debatu na téma pornografie do zcela jiné právní úrovně a komise se s těmito názory ztotožnila. Její závěry však opět vzbudily vlnu značného nesouhlasu. Sociologové zdůrazňovali, že spojitost mezi pornografií a násilím na ženách není tak snadno prokazatelná, jak to ve svých závěrech komise uvádí, a mnozí dokonce zastávali názor, že pornografie může sloužit jako prevence takového násilí. Další studie rovněž neprokázaly přímou spojitost mezi sledováním tvrdé pornografie a znásilněním a zpochybněny byly také návykové účinky pornografie.²⁶ Závěrečnou zprávu Meesovy komise čekal proto stejný osud, jako zprávu Komise pro obscenitu a pornografii. Nakonec byla z velké části ignorována.²⁷

Od 70. letech 20. století začaly ve Spojených státech přibývat zákony regulující nejen obscenitu, ale také pornografii, a americký Kongres jich přijal hned celou sérii. Tyto zákony se týkaly především ochrany dětí a internetu. Zákon na ochranu dětí před sexuálním zneužitím (*The Protection of Children Against Sexual Exploitation Act*) z roku 1977 zakazoval komukoliv využít nebo přimět mladistvé účastnit se jakéhokoliv sexuálního aktu nebo natáčení pornografie. V roce 1988 byla Kongresem také schválena legislativa proti společnostem nabízejícím službu „dial-a-porn“, podle níž bylo nezákonné využívat státní telefonní síť ke komerčním účelům v podobě nemravných a obscénních telefonátů.²⁸ Zákon o prevenci dětské pornografie (*The Child Pornography Prevention Act*) z roku 1996 zakazoval distribuci nebo přijímání dětské pornografie včetně té virtuální, avšak Nejvyšší soud nařízení zakazující virtuální dětskou pornografii v roce 2002 zrušil.²⁹

²⁶ American Court Cases Review, „*Obscenity – Further Readings*“

<http://law.jrank.org/pages/12446/Obscenity.html>

²⁷ MSN Encarta, Encyclopedia, „*Pornography*“ (viz: A2 The Two Commissions)

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395_2/Pornography.html

²⁸ Nejvyšší soud Spojených států amerických v roce 1989 zrušil část tohoto zákona týkající se nemravnosti.

²⁹ MSN Encarta, Encyclopedia, „*Pornography*“, (viz: A United States, A1 Legislation)

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395/Pornography.html#s3

Široká dostupnost pornografie na internetu vedla také k několika legislativním pokusům s cílem zabránit přístupu k pornografii dětem. Nicméně odpůrci tyto zákony zpochybnili především z důvodu jejich přílišné všeobecnosti a rozporu se svobodou slova, která je zaručena 1. dodatkem americké Ústavy. V roce 1996 byl přijat zákon o slušnosti v komunikacích (*The Communications Decency Act*), podle něhož bylo trestné posílání jakýchkoliv obscénních nebo jinak nemravných zpráv po internetu osobám, o nichž odesílatel věděl, že ještě nedosáhli věku 18 let. Poté, co Nejvyšší soud v roce 1997 rozhodl, že tento zákon je protiústavní, schválil Kongres další zákon o ochraně dětí (*The Child Online Protection Act*). Ten požadoval, aby všechny internetové stránky komerčního charakteru zajistili, že děti nebudou mít přístup k materiálům označeným jako „škodlivý pro mladistvé“ (*harmful to minors*). Tento zákon také zakazoval veškerý materiál znázorňující, popisující nebo jinak vyobrazující skutečný nebo předstíraný sexuální akt nebo kontakt způsobem „zjevně nevhodným“ pro mladistvé.³⁰ V roce 2000 následoval zákon o ochraně dětí na internetu (*The Children's Internet Protection Act*), který požadoval, aby všechny veřejné školy a knihovny získávající federální finanční prostředky provedly instalaci filtračního softwaru, blokujícího přístup na pornografické internetové stránky. Skupiny občanských svobod v čele s American Civil Liberties Union a American Library Association však argumentovaly, že požadovaný filtrační software je nepřesný a blokuje i internetové stránky, které nemají s pornografií vůbec nic společného. O dva roky později federální soud tento zákon zrušil na základě prokázání skutečnosti, že daný software skutečně blokuje přístup i na stránky, jejichž obsah je chráněn Ústavou. Nicméně v roce 2003 Nejvyšší soud tento rozsudek zrušil a rozhodl, že zákon je ústavní a vláda jej přijala oprávněně s opodstatněným zájmem chránit děti a mladistvé před „škodlivými materiály“.³¹

Snahy vlády i jedinců kontrolovat a potlačovat obscénní a nemravný materiál ve Spojených státech sahají skutečně hluboko do historie a bude jistě zajímavé sledovat, jakým směrem se budou nadále vyvíjet.

³⁰ Federální apelační soud však i tento zákon zablokoval z důvodu ochrany svobody slova.

³¹ MSN Encarta, Encyclopedia, „*Pornography*“, (viz: A United States, A1 Legislation)

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395/Pornography.html#s3

3. Soudní případy

Obscenita je jedním s nejvíce diskutovaných problémů týkajících se svobody slova zaručené 1. dodatkem americké Ústavy. Největší problém však představuje samotná definice obscenity. Nejvyšší soud Spojených států amerických (dále jen Nejvyšší soud) se již od konce 19. století snažil formulovat přijatelnou definici, na které by se dokázala shodnout valná většina soudců. První definice se však objevila až v roce 1957. V průběhu necelých dvaceti let prošla několika mírnými úpravami a v roce 1973 Nejvyšší soud formuloval „moderní“ definici obscenity a současně stanovil nová kritéria pro její posuzování, která jsou platná dodnes. Zdlouhavý a složitý proces formulování této definice, různorodost výkladu v ní obsažených výrazů a časté posuzování ústavnosti federálních, státních a místních zákonů týkajících se obscenity, ilustruje následující výběr případů, v nichž Nejvyšší soud vydal pro danou problematiku důležitá rozhodnutí.

3.1 *Regina v. Hicklin (1868)*

V roce 1857 byl ve Velké Británii přijat Lord Campbell Act, který stanovil jistý standard pro posuzování obscenity. Roku 1868 publikoval radikální protestant Henry Scott lascivní anti-katolický pamflet s názvem "*The Confessional Unmasked*" a za jeho vydání byl zažalován. Případ se dostal až k Nejvyššímu soudu Velké Británie a jeho předseda Alexander Cockburn svým rozhodnutím, které vešlo ve známost jako **Hicklinův test**, formuloval, jak a na základě čeho má být posuzováno, zda daný materiál je či není obscénní.³² Hlavní důraz při rozhodování měl být kladen na to, do jakých rukou se daný materiál dostane a zda má tendenci kazit a korumpovat mysl a morálku nejsnadněji ovlivnitelných osob (děti, ženy, slabomyslní). Materiál (dílo) byl rovněž posuzován nikoli jako celek, nýbrž podle jednotlivých pasáží zcela vytržených z kontextu, což znamenalo, že mnohá hodnotná díla byla shledána obscénními a zakázána a „normální“ čtenáři byli omezeni pouze na čtení vhodné pro výše uvedené skupiny. Zmíněné rozhodnutí mimo jiné také umožňovalo vydání příkazu k prohlídce každého, u něhož bylo sebemenší podezření, že uchovává obscénní publikace za účelem

³² Originální znění viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

jejich prodeje nebo volné distribuce. Majitel takovýchto materiálů pak musel sám prokázat, proč by jeho „majetek obscénního charakteru“ neměl být zabaven a zničen.³³

V roce 1896 Nejvyšší soud Spojených států amerických v případech **Rosen v. United States** a **Swearingen v. United States** rozhodl, že „americká“ definice obscenity bude stejná jako „britská“ definice z případu Regina v. Hicklin z roku 1868.³⁴ Hicklinův test tedy vytvořil precedens pro posuzování obscenity, který byl citován americkými soudy v 19. a počátkem 20. století. Důležité rozhodnutí přinesl také případ **Dunlop v. United States** (165 U.S. 486) z roku 1897. Obžalovaným zde byl Joseph R. Dunlop, vydavatel novin *"The Chicago Dispatch"*. Tyto noviny rozesílal poštou Spojených států. Určité vydání těchto novin však podle rozhodnutí Nejvyššího soudu obsahovalo příliš rozsáhlou a příliš obscénní a nemravnou reklamu a soud potvrdil, že rozesílání materiálů obscénního, lascivního nebo jinak nemravného charakteru je nezákonné.³⁵

3.2 Mutual Film Corp. v. Industrial Commission of Ohio, 236 U. S. 230 (1915)

16. dubna 1913 přijal stát Ohio vlastní „cenzurní filmový zákon“ (The moving picture censorship act of Ohio, 103 Ohio Laws 399), na jehož základě byla sestavena komise cenzorů (Industrial Commission of the state a board of censors of motion picture films). Ta měla za úkol v souladu s právem „zkontrolovat“ všechny filmy určené k veřejné projekci, a schválit pouze filmy „morální, vzdělávací, zábavné nebo jinak neškodné“. Jinými slovy tato komise rozhodovala o tom, na jaké filmy se budou lidé v Ohio veřejně dívat. Nejvyšší soud rozhodl, že ačkoliv tento ohijský zákon umožňuje zabavení „nevhodného“ filmu bez spravedlivého soudního řízení, není sporný zákon v rozporu s Ústavou Spojených států, ani s Ústavou státu Ohio. Nejvyšší soud uvedené

³³ Chapter Twelve - Obscenity, indecency and the law

<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscurity.html> (viz: History)

Straight, S.: „*The Obscenity of Censorship - A History of Indecent People and Lacivious Publications*”

http://www.eroticabibliophile.com/censorship_history.html (1868)

³⁴ MSN Encarta, Encyclopedia, „*Pornography*“, (viz: A3 Major Court Decisions)

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395_2/Pornography.html

³⁵ Dunlop v. United States, 165 U.S. 486, <http://supreme.justia.com/us/165/486/case.html>

rozhodnutí zdůvodnil tím, že stát Ohio má zájem udržovat veřejnou morálku a „nevhodné“ filmy mohou sloužit k jejímu poklesu.³⁶

3.3 *United States v. One Book Called „Ulysses“, 5 F.Supp.182, 183-85 (S.D.N.Y.) (1933)*

Jedna z nejčastěji cenzurovaných knih 20. století, kniha Jamese Joyce "Odysseus" („Ulysses“) byla poprvé v knižní podobě vydána v Paříži v roce 1922. Ještě předtím však americký literární magazín „The Little Review“ otiskl pasáž z této knihy, v níž hlavní hrdina Leopold Bloom masturbuje, zatímco pozoruje mladou dívku. Newyorská Společnost pro potlačení neřestí iniciovala soudní proces, neboť úryvek z daného díla považovala za obscénní. Soud první instance v roce 1921 rozhodl, že kniha je skutečně obscénní a vydavatelka časopisu „The Little Review“ Margaret Andersonová a redaktorka Jane Heapová musely zaplatit pokutu a jakákoliv další publikace z knihy "Odysseus" jim byla soudně zakázána.³⁷

K Nejvyššímu soudu se kniha dostala v roce 1933. Ačkoliv základem při rozhodování soudních sporů týkajících se obscenity byl pro americké soudy již zmíněný Hicklinův test z anglického případu Regina v. Hicklin posuzující obscenitu díla podle jednotlivých pasáží, nikoli jako celku, soudce Woolsey tento test při posuzování obscenity zmíněného díla nepoužil. Zaměřil se totiž na literární hodnotu daného díla jako celku a na to, jaké účinky má na člověka „s průměrnými sexuálními instinkty“ (nikoliv na člověka nejcitlivějšího). Na základě tohoto posouzení rozhodl,

³⁶ Mutual Film Corp. v. Industrial Commission of Ohio, 236 U.S. 230

<http://supreme.justia.com/us/236/230/case.html>

V 60. letech došlo k celonárodnímu rozšíření systému cenzorů v podobě Haysovy komise (The Hays Committee) a Americké filmové asociace (The Motion Picture Association of America), které se později změnily na současný systém hodnocení filmů.

(Zdroj: <http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscenity.html>)

Více informací o současném systému hodnocení filmů v USA v kapitole 6, podkapitole 6.

³⁷ Chapter Twelve - Obscenity, indecency and the law

<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscenity.html> (viz: One Book Entitled Ulysses v. US)

že kniha „*Odyseus*“ **není** obscénní a autor ji nepsal se záměrem vyvolat „chlípné“ myšlenky.³⁸

Rozhodnutí soudce Woolseyho v případě „Ulysses“ znamenalo významnou změnu v politice amerických soudů i legislativních orgánů v přístupu k obscenitě a zmírnění vládních nařízení omezujících obscenitu ve Spojených státech. Před tímto rozhodnutím bylo totiž všeobecně chápáno, že zákony zakazující obscenitu nejsou v rozporu s 1. dodatkem americké Ústavy a Poštovní a Celní úřad Spojených států amerických měly moc rozhodovat o tom, co je či není obscénní.³⁹

3.4 Samuel Roth v. United States, 354 U.S. 476 (1957)⁴⁰

Samuel Roth vedl literární obchod v New Yorku a jeho hlavní činností byla publikace a prodej knih, fotografií a časopisů. V zájmu získávání nových zákazníků rovněž vydával a rozesílal oběžníky a jiný reklamní materiál. Okresní soud ve státě New York však tyto reklamní materiály shledal obscénními a uznal Rotha vinným z porušení §1461 federálního zákona, který zakazuje posílání materiálu daného charakteru federální poštou. Zmíněný paragraf konkrétně uvádí: „Každá obscénní, oplzlá, chlípná nebo sprostá kniha, brožura, obraz, časopis, dopis, dílo, reprodukce nebo jiná publikace neslušné povahy... se považuje za věc, která se nesmí zasílat poštou...“⁴¹

Nejvyšší soud měl rozhodnout stěžejní otázku celého případu, a sice, zda je federální nařízení týkající se obscenity v rozporu s 1. dodatkem americké Ústavy, jež stanovuje: „*Kongres nesmí vydávat zákony...omezující svobodu slova nebo tisku.*“⁴². V písemném rozhodnutí Nejvyššího soudu soudce William J. Brennan Jr. definoval obscenitu jako „*materiál, který se zabývá sexem způsobem vyvolávajícím*

³⁸ Great American Court Cases Vol. 5, United States v. One Book Called Ulysses - Further Readings, <http://law.jrank.org/pages/12758/United-States-v-One-Book-Called-Ulysses.html>

³⁹ Viz 37

⁴⁰ Tento případ Nejvyšší soud Spojených států amerických projednával a rozhodoval společně s případem Albert v. California. Stěžejní je však případ Roth v. California.

⁴¹ Viz [18 U.S.C. § 1461](#)

⁴² Samuel Roth v. United States, 354 U.S. 476
http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0354_0476_ZO.html

*chlípný zájem...a mající tendenci vzbuzovat žádostivé myšlenky*⁴³ Dále uvedl: „*Sex a obscenita nejsou totéž. Vyobrazení sexu například v umění, literatuře a vědeckých pracích není dostatečným důvodem k tomu, aby takovému materiálu byla odepřena ústavní ochrana svobody slova a tisku. Rozhodující je, aby standardy pro posuzování obscenity zaručovaly ochranu svobody slova a tisku materiálům, které se sexem způsobem vyvolávajícím chlípný zájem nezabývají.*“⁴⁴

Rozhodnutí v tomto případě nahradilo až doposud používanou definici obscenity z případu Regina versus Hicklin (Hicklinův test) a nově stanovilo způsob posuzování obscenity ve Spojených státech. Tak zvaný **Rothův test** definoval obscenitu přísněji než Hicklinův test a stanovil tři základní předpoklady, které musí materiál splňovat, aby mohl být shledán obscénním.

Tyto předpoklady jsou:⁴⁵

1. převládající téma materiálu jako celku působí na *chlípný zájem* o sex;
2. materiál je *zjevně nechutný/ urážlivý*, protože veřejně uráží *stávající standardy společnosti*, které se týkají popisování nebo zobrazování sexuálních záležitostí;
3. materiál zcela postrádá kompenzující *společenský význam*.“

Pouze materiál, který bude ve všech třech bodech odpovídat této definici, může být zakázán jako obscénní. Rothův test výrazně změnil původní Hicklinovu definici obscenity také v tom, že obscénnost daného materiálu již nebyla posuzována podle jeho vlivu na „nejméně ovlivnitelné osoby“, ale podle *současných standardů společnosti*. Ty však soud nijak nedefinoval, ale ponechal je k určení jednotlivým komunitám.⁴⁶ Tyto „standardy“ v pojetí Rothova testu ovšem neznamenaly současné

⁴³ Samuel Roth v. United States, 354 U.S. 476

http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0354_0476_ZO.html

⁴⁴ Viz 43

⁴⁵ (a) the dominant theme of the material taken as a whole appeals to a prurient interest in sex; (b) the material is patently offensive because it affronts contemporary community standards relating to the description or representation of sexual matters, and (c) the material is utterly without redeeming social importance. (Zdroj: http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0354_0476_ZO.html)

⁴⁶ Robbins, N., N.: *The Law on Obscenity... Utterly Obscene?*, The Family Coordinator, Vol. 22, No. 4. (Oct., 1973), p. 475.

„morální“ standardy společnosti (tedy to, co daná společnost považuje za správné), nýbrž hranice její tolerance (tedy to, co je tato společnost ochotna tolerovat).⁴⁷

Nejdůležitějším bodem rozhodnutí Nejvyššího soudu však bylo konstatování, že obscenita není chráněna 1. dodatkem americké Ústavy (!) a na základě tohoto rozhodnutí byl Samuel Roth shledán vinným. „Brzy se však ukázalo, že Rothův test je diskutabilní a v praxi není lehké jej použít, neboť každý jeho výraz se dá vyložit různě. Samotní soudci Nejvyššího soudu se nedokázali zcela shodnout na tom, co je to *chlípný zájem* nebo co znamená *zcela bez společenského významu*.“⁴⁸

3.5 *Jacobellis v. Ohio, 378 U.S. 184 (1964)*

Tento případ se týkal sporu, zda stát Ohio může zakázat veřejnou projekci filmu, který pokládá za obscénní. Vedoucí kina v Clevelandu Nico Jacobellis byl obviněn z porušení zákona státu Ohio, neboť vlastnil a veřejně promítal francouzský film s názvem „*Milenci*“ (*Les Amants*), který byl shledán obscénním, a tudíž zakázán. Jacobellisovi byla udělena pokuta v celkové výši 2 500 USD a jeho vinu potvrdil i Nejvyšší soud státu Ohio. Nejvyšší soud Spojených států amerických však toto rozhodnutí zvrátil a rozhodl, že film „*Milenci*“ není podle Rothova testu obscénní, a tudíž je chráněn Ústavou. Rozhodnutí soudu sepsal soudce William J. Brennan, předseda Nejvyššího soudu Earl Warren však s rozhodnutím nesouhlasil a obhajoval rozhodnutí státu Ohio, které podle něj bylo konzistentní s rozhodnutím Nejvyššího soudu v případě Roth v. United States. Soudce John Marshall Harlan II. s rozhodnutím taktéž nesouhlasil, neboť věřil, že státy by měly mít značnou (ne však neomezenou) pravomoc zakázat filmy, které shledají obscénními.

Nejznámější výrok v tomto případě však pochází od soudce Pottera Stewarta. Při zdůvodnění svého rozhodnutí vyjádřil přesvědčení, že Ústava Spojených států (konkrétně její 1. a 14. dodatek) kriminalizuje pouze tvrdou pornografii a pronesl

⁴⁷ Clor, H. M.: *Obscenity and Public Morality, Censorship in a liberal society*, University of Chicago Press, 1970, str. 56.

⁴⁸ American Law Encyclopedia Vol. 7, „*Obscenity – Cross References*“, (viz: Roth versus United States) <http://law.jrank.org/pages/8890/Obscenity.html>

nejznámější a nejcitovanější výrok týkající se obscenity: „*Nedokáži srozumitelně definovat, co považuji za obscénní, ale přesně vím, co je obscénní, když to vidím.*“⁴⁹

3.6 *Memoirs v. Massachusetts, 383 U.S. 413 (1966)*

Případ „A Book Named "John Cleland's Memoirs of a Woman of Pleasure" v. Attorney General of Massachusetts“ se týká knihy Johna Clelanda „*Fanny Hill – Paměti rozkošnice*“⁵⁰ o prostitutce Fanny Hillové. V soudním řízení, ve kterém byla „obžalována“ samotná kniha, nikoliv její vydavatel nebo distributor, Nejvyšší soud státu Massachusetts rozhodl, že kniha je obscénní. Nejvyšší soud Spojených států amerických však knihu na základě Rothova neshledal obscénní a Nejvyšší soud státu Massachusetts tak chybně interpretoval federální ústavní standard. Zatímco Rothův test z roku 1957 stanovoval, že materiál je obscénní tehdy, pokud je zcela *bez jakéhokoliv společenského významu* (utterly without redeeming social **importance**), rozhodnutí v případě „Memoirs“ Rothovu definici obscenity poupravilo a stanovilo, že materiál je obscénní tehdy, pokud je zcela *bez jakékoli společenské hodnoty* (utterly without redeeming social **value**).⁵¹ Podmínka, že materiál musí být *zcela bez jakékoli společenské hodnoty*, však znesnadňovala soudní řízení. Obžalovaní si k soudu vodili odborné svědky, jako například známé spisovatele, kritiky a jiné odborníky, kteří měli dosvědčit a potvrdit literární a uměleckou hodnotu děl považovaných za obscénní.⁵²

Tento případ také započal několikaletou debatu o tom, co skutečně je a není obscénní a složitost aplikace Rothova testu při posuzování obscenity ilustrují také rozhodnutí soudů nižších instancí týkající se literárních děl. Soud státu Massachusetts například rozhodl, že zmíněná kniha „*Fanny Hill – Paměti rozkošnice*“ je obscénní, zatímco soud státu New York tuto knihu obscénní neshledal. Ten samý

⁴⁹ Jacobellis v. Ohio, 378 U.S. 184, Mr. Justice Stewart, concurring...

<http://caselaw.lp.findlaw.com/scripts/getcase.pl?court=us&vol=378&invol=184>

⁵⁰ Originální název „*Memoirs of a Woman of Pleasure*“ (*Fanny Hill*)

⁵¹ Celý název: A Book Named "John Cleland's Memoirs of a Woman of Pleasure" v. Attorney General of Massachusetts, 383 U.S. 413, <http://supreme.justia.com/us/383/413/case.html>

⁵² American Law Encyclopedia Vol. 7, „Obscenity – Cross References“

<http://law.jrank.org/pages/8890/Obscenity.html>

soud také rozhodl, že kniha Henryho Millera *"Obratník raka"*⁵³ není podle Rothova testu obscénní, zatímco soud státu Massachusetts rozhodl právě opačně.⁵⁴ Může to svědčit o větší toleranci státu New York. Mnohem pravděpodobněji to však odráží faktickou složitost aplikace tohoto testu spočívající v nejednoznačnosti samotné definice mající za následek rozdílnost výkladu jednotlivých výrazů při posuzování obscenity.

3.7 Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629 (1968)

Sam Ginsberg provozoval spolu se svou ženou restauraci s rychlým občerstvením v Bellmoru ve státě Long Island. Prodával zde však i časopisy a jeden z nich, tak zvaný „girlie magazine“, prodal 16-ti letému chlapci, kterého pro tento časopis cíleně poslala jeho matka, aby mohla iniciovat proces. Podle newyorského soudu časopis obsahoval ženskou nahotu, kterou newyorský trestní zákon⁵⁵ definuje takto: „*Nahota znamená ukazování ženských hýždí oblečených méně než do plně neprůhledného prádla nebo ukazování ženských prsou oblečených méně než do plně neprůhledného prádla, které zakrývá jakoukoli část prsou pod špičkou bradavky...*“⁵⁶ a na základě tohoto popisu shledal obrázky v daném časopise obscénními a „škodlivými pro mladistvé“, neboť „*zobrazování nahoty takové povahy, že... (1) působí zejména na lascivní, hanebný nebo morbidní zájem nezletilých a (2) zjevně překračuje převládající standardy dospělé společnosti jako celku, které se týkají materiálu vhodného pro nezletilé, a (3) nemá naprosto žádný kompenzující společenský význam pro nezletilé.*“⁵⁷ Prodejem časopisu obsahujícího ženskou nahotu osobě mladší 17 let tedy Ginsberg porušil trestní zákon státu New York, který zakazuje „vědomě prodávat nezletilým mladším 17 let (1) jakýkoli obrázek, který zobrazuje nahotu, a který je

⁵³ Originální název „*The Tropic of Cancer*“

⁵⁴ *Obscenity Timeline - what is obscenity?* 11. 4. 2006, Way 2 much, (ad. 10.)

<http://way2much.wordpress.com/2006/04/11/obscenity-timeline-what-is-obscenity/>

⁵⁵ New York Penal Law, "§ 484-h. Exposing minors to harmful materials", enacted by L.1965, c. 327,

<http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>

⁵⁶ Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629

<http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>, Strana 390 U. S. 632-634

⁵⁷ Viz 55

pro nezletilé škodlivý“ a (2) jakýkoli časopis, který obsahuje takový obrázek, a který je jako celek pro nezletilé škodlivý.“⁵⁸

V písemném rozhodnutí Nejvyššího soudu použil soudce William J. Brennan Jr. zajímavý termín „*variabilní obscenita*“, kterým měl na mysli odlišnost pojetí obscenity. Jinými slovy - pojetí obscenity a Ústavou nechráněných materiálů se liší podle toho, jaké skupině lidí je daný materiál určen nebo naopak jaké skupině je přístup k takovému materiálu odepřen. Brennan řekl: „*Proměnlivá obscenita představuje užitečný analytický nástroj pro řešení problému odpírání přístupu mladistvým k materiálům, které jsou určeny především pro sexuálně zralé dospělé. Proměnlivá obscenita se soustředí na složení hlavních a okrajových diváků za různých okolností a poskytuje přiměřeně uspokojivé prostředky pro vymezení obscenity v konkrétních případech.*“⁵⁹

Hlavním bodem sporu v tomto případě byla však otázka, zda má mladistvý⁶⁰ z hlediska Ústavy právo na materiál jakéhokoliv obsahu stejně tak jako dospělý, a zda trestní zákon státu New York zakazující prodej materiálu obsahujícího nahotu osobám mladším 17 let není v rozporu s Ústavou Spojených států. Nejvyšší soud rozhodl, že vláda (federální i státní) je ústavně oprávněna omezovat přístup dětí k určitým druhům sexuálně explicitních materiálů, i když tyto materiály nejsou obscénní nebo ilegální pro dospělé. Stát (v tomto případě New York) má podle rozhodnutí Nejvyššího soudu nezávislý zájem starat se o „blaho“ dětí a chránit je před zneužitím, a má tudíž i pravomoc upravit si definici obscenity s ohledem na mladistvé.⁶¹

⁵⁸ New York Penal Law, "§ 484-h. Exposing minors to harmful materials", enacted by L.1965, c. 327, <http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>

⁵⁹ Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629 <http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>, Poznámka č. 4.

⁶⁰ Podle New York Penal Law je „mladistvým“ osoba mladší 17 let.

⁶¹ Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629 <http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>

3.8 Stanley v. Georgia, 394 U. S. 557 (1969)

Případ Stanley v. Georgia se týkal sporu o to, zda může být někdo obviněn z vlastnictví obscénních filmů, které má jen pro svou vlastní potřebu. Jistý pan Stanley byl obviněn z údajného přijímání sázek a na základě tohoto obvinění bylo vydáno povolení k jeho domovní prohlídce. Při té se nenašlo téměř nic, co by prokazovalo dané obvinění, zato však federální agenti u obviněného doma našli filmy, které po jejich shlédnutí označili za obscénní, a proto je zabavili. Jelikož tyto filmy našli u obviněného doma a bylo zřejmé, že v daném domě trvale žije, byl obviněn z porušení nařízení státu Georgie, které zakazuje „vědomé vlastnění obscénního materiálu“. Nejvyšší soud státu Georgie toto obvinění potvrdil a shledal Stanleyho vinným. Případ se dostal až k Nejvyššímu soudu Spojených států, který měl svým rozhodnutím odpovědět na stěžejní otázku: Je nařízení státu Georgie kriminalizující pouhé vlastnictví obscénního materiálu v rozporu s americkou Ústavou? Nejvyšší soud jednomyslně rozhodl, že stát Georgie nemůže poslat do vězení nikoho za pouhé vlastnictví pornografie, která je určena jen pro jeho vlastní potřebu, a toto rozhodnutí se stalo významným precedentem. Nejvyšší soud své rozhodnutí odůvodnil takto: *„Domníváme se, že pouhé označení těchto filmů za obscénní dostatečně neospravedlňuje tak drastický zásah do osobních svobod, které zaručují 1. a 14 dodatek. Pokud má 1. dodatek něco znamenat, potom to, že stát nemá žádné právo říkat člověku, který sedí sám ve svém vlastním domě, jaké knihy smí číst nebo na jaké filmy se smí dívat. Celé naše ústavní dědictví se vzpírá myšlence, že by vláda dostala pravomoc kontrolovat mysl lidí.“*⁶²

Soud nicméně také potvrdil, že nařízení států zakazujících posílání nebo prodej obscénního materiálu (ačkoliv tento může být určen pouze pro osobní potřebu), protiústavní není.⁶³

⁶² Stanley v. Georgia, 394 U.S. 557

<http://supreme.justia.com/us/394/557/case.html>, Strana 394 U. S. 565

⁶³ Obscenity, The United States Obscenity Law, Wikipedia – The Free Encyclopedia

http://en.wikipedia.org/wiki/Obscenity#United_States_obscenity_law

3.9 *Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49 (1973)*

Dne 28. prosince roku 1970 si vyšetřovatelé trestního soudu Fulton County ve státě Georgie koupili lístky do kina Paris Adult Theatre ve městě Atlanta. Shlédli dva filmy⁶⁴ a krátce poté podali stížnost k soudu a snažili se získat potvrzení, že jimi shlédnuté filmy jsou obscénní a soudně zakázat jejich další promítání. Stížnosti uváděly, že filmy jsou „zjevným porušením zákona státu Georgia spočívajícího v tom, že hlavní témata uvedených celovečerních filmů při použití stávajících společenských standardů působí jako celek na chlípný zájem o sex, nahotu a vyměšování, a že uvedené celovečerní filmy zcela a absolutně postrádají jakoukoli kompenzující společenskou hodnotu a překračují při popisu a projednávání sexuálních záležitostí obvyklé hranice otevřenosti.“⁶⁵ Soud první instance odmítl vydat na filmy zakazující příkaz, neboť rozhodl, že ačkoliv oba filmy mohou být pokládány za obscénní, zakázání jejich komerční projekce nemá své opodstatnění v Ústavě, neboť chybí důkaz, že byly promítány mladistvým nebo dospělým, kteří s jejich projekcí nesouhlasili. Nejvyšší soud státu Georgie však toto rozhodnutí zvrátil, protože oba filmy označil za tvrdou pornografii, která není chráněna 1. dodatkem americké Ústavy. Nakonec rozhodl Nejvyšší soud Spojených států, který potvrdil, že promítání obscénních filmů na veřejných místech není chráněno ústavním právem na soukromí.⁶⁶

⁶⁴ Filmy se jmenovaly „*All Comes Out In The End*“ a „*Magic Mirror*“.

⁶⁵ Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49

http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0413_0049_ZO.html, Oddíl I.

⁶⁶ Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49

<http://caselaw.lp.findlaw.com/cgi-bin/getcase.pl?court=us&vol=413&invol=49>, (c)

3.10 *Miller v. California, 413 U.S. 15 (1973)*

Marvin Miller, vedoucí jedné z největších zasílatelských společností na západním pobřeží zabývající se sexuálně explicitním materiálem, uskutečnil rozsáhlou reklamní kampaň na podporu prodeje ilustrovaných knih s označením „materiál pro dospělé“. Jednu takovouto nevyžádanou reklamní brožuru poslal poštou do restaurace v Newport Beach v Kalifornii. Obálku s danou brožurou otevřel manažer restaurace spolu se svou matkou a šokováni nevyžádaným reklamním materiálem podali stížnost na policii. Zmíněná brožura propagovala čtyři knihy nazvané: „*Pohlavní styk*“, „*Muž-žena*“, „*Ilustrované sexuální orgie*“, „*Ilustrovaná historie pornografie*“ a film s názvem „*Manželský sex*“ a obsahovala převážně obrázky a kresby velmi zřetelně znázorňující muže a ženy ve skupinách oddávajících se nejrůznějším sexuálními aktivitám s markantně odhalenými genitáliemi. Kalifornský soud shledal Millera vinným z porušení trestního zákona státu Kalifornie, neboť vědomě rozesílal obscénní materiál. Toto rozhodnutí potvrdil také kalifornský odvolací soud.⁶⁷

První rozhodnutí Nejvyššího soudu v tomto případě bylo sporné a bylo předloženo k nové argumentaci v říjnu roku 1972. Ta se táhla až do června 1973, kdy předsedající soudce Warren Burger vyhrál pouze o jeden hlas 5:4. Nejvyšší soud rozhodl, že zákaz prodeje a distribuce obscénních materiálů federální poštou není protiústavní a znovu potvrdil, že obscénní materiál není chráněn 1. dodatkem americké Ústavy. Soud nicméně uznal „neodmyslitelná nebezpečí spojená s pokusem regulovat jakoukoli formu vyjadřování“ a uvedl, že státní zákony určené k regulaci obscénních materiálů musí být pečlivě omezeny.⁶⁸

Zatímco soudce William J. Brennan, Jr. prosazoval umírněnější potírání obscenity, pokud se nedistribuuje nezletilým nebo s ní nepřicházejí do styku dospělí, kteří s ní nesouhlasí, předsedající soudce Burger úspěšně prosadil novou definici obscenity, která umožnila místní soudní stíhání. Výsledkem rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě „Miller“ byl tedy nový test pro určování obscénního materiálu,

⁶⁷ Miller v. California, 413 U.S. 15

<http://supreme.justia.com/us/413/15/case.html>

⁶⁸ Miller v. California, History, Wikipedia – The Free Encyclopedia

http://en.wikipedia.org/wiki/Miller_v._California

tak zvaný **Millerův test**. Podle něj se materiál považuje za obscénní pouze tehdy, splňuje-li následující tři podmínky:⁶⁹

1. „zda průměrná osoba podle stávajících standardů společnosti považuje materiál jako celek za materiál vzbuzující chlípnost;
2. zda materiál zobrazuje nebo popisuje zjevně nechutným způsobem sexuální chování, které definují příslušné státní zákony;
3. zda dílo jako celek postrádá skutečnou literární, uměleckou, politickou nebo vědeckou hodnotu.“

Při samotném posuzování případu Miller si soudce Brennan také stěžoval, že skutečnost, že soud musí sporné materiály prošetřit, vrhá všechny soudce do pozice nepřekoumatelné cenzorské rady pro všech 50 států. Brennan, který napsal posudek v případě Roth, se také domníval, že vláda nemůže ústavním způsobem obscenitu zakázat. Většina soudu souhlasila s jeho odůvodněním, nicméně nikoli s jeho závěrem. Po přezkoumání dosavadních soudních rozhodnutí o obscenitě soud dospěl k názorů, že vkus a názory lidí v různých státech se liší, a tato odlišnost nesmí být potlačena absolutismem nařízené uniformity. Proto nemohou existovat pevné a jednotné národní standardy přesně určující, co vzbuzuje chlípnost a co je zjevně urážející.⁷⁰ Předseda Nejvyššího soudu Warren Burger zdůraznil, že „americký národ je prostě příliš velký a příliš rozmanitý na to, aby tento soud mohl reálně předpokládat, že tyto standardy by mohly být stanoveny pro všech 50 států v jediné formulaci, která nezbytně předpokládá existenci konsensu.“⁷¹ Nejvyšší soud proto uvedl, že 1. dodatek americké Ústavy nevyžaduje, aby lidé z Maine nebo Mississippi přijali veřejné zobrazení

⁶⁹ Miller v. California, 413 U.S. 15

<http://supreme.justia.com/us/413/15/case.html>, II. Oddíl, strana 413 U. S. 25

(a) whether "the average person, applying contemporary community standards" would find that the work, taken as a whole, appeals to the prurient interest, (b) whether the work depicts or describes, in a patently offensive way, sexual conduct specifically defined by the applicable state law; and (c) whether the work, taken as a whole, lacks serious literary, artistic, political, or scientific value. Třetí podmínka Millerova testu je známa také jako „SLAPS test“: **S**erious, **L**iterary, **A**rtistic, **P**olitical, **S**cientific value.

⁷⁰ Corn-Revere, R.: „New Age Comstockery: Exon Vs The Internet“, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995; <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html> (Modern Obscenity Law)

⁷¹ Miller v. California, 413 U.S. 15

<http://supreme.justia.com/us/413/15/case.html>, III. oddíl, strana 413 U. S. 31

chování, které se považuje za přípustné v Las Vegas nebo v New Yorku, nicméně také potvrdil opačnou teorii, a sice, že společenské reakce na literaturu, řekněme v zemědělské oblasti Georgie nebo Tennessee, by neměly diktovat to, co je přijatelné v městských centrech. Soudce Potter Stewart, známý svým výrokiem, že není schopen pornografii srozumitelně definovat, ale že ji „pozná, když ji vidí“, dlouho zastával názor, že národní standard nelze legálně vytvořit ani aplikovat. Na základě tohoto zdůvodnění soud v případě „Miller“ dospěl k názoru, že otázka *zjevné nechutnosti/urážlivosti*“ je záležitostí, o které rozhoduje porota aplikující standardy místní komunity.⁷²

Z pohledu soudu mělo dané řešení dvojí význam, a sice, že (1) se vyhnulo národnímu standardu obscenity, a že (2) zbavilo soudce jejich nepohodlné role kritiků obscenity. Nicméně v jeho důsledku vzniklo riziko, že test skutečné literární, umělecké, politické nebo společenské hodnoty bude nastaven podle té nejvíce zpátečnické komunity. Proto soud později vysvětlil, že otázka skutečné vyvažující hodnoty nezávisí na rozmarech místního literárního vkusu. To, zda dílo obsahuje skutečnou hodnotu, se musí posuzovat podle fiktivní rozumné osoby, nikoli podle rozumného obyvatele dotčené komunity. Než tedy stát bude moci označit dílo za obscénní, musí prokázat, že postrádá skutečnou hodnotu, a to tak, že použije objektivní test.⁷³

Pokud jde o samotný test, mnoho odborníků jej kritizovalo a kritizuje z několika důvodů. Millerův test pracuje s výrazy, jež samy vyžadují další definici, která však chybí.⁷⁴ Někteří odborníci také zdůrazňují, že Millerův test nahradil přísnější Rothův test, který se ptal, zda mluva nebo výraz byly zcela *bez jakékoli společenské hodnoty*, což je mnohem přísnější kritérium než jen *skutečná hodnota* z Millerova testu. Při aplikaci tohoto testu je tak obecně těžší postavit určitou formu vyjadřování mimo zákon a v mnoha případech se tak úspěšně argumentovalo, že posuzovaná pornografie má určitou uměleckou nebo literární hodnotu. V praxi tak pornografie zobrazující genitálie a sexuální akty de facto nemusí být podle Millerova testu pornografií. Někteří kritici zákona o obscenitě také argumentují tím, že existence

⁷² Corn-Revere, R.: *New Age Comstockery: Exon Vs The Internet*, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995; <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html> (viz: Modern Obscenity Law)

⁷³ Tamtéž

⁷⁴ Týká se především výrazů „chlípný zájem“, „současné standardy společnosti“, „skutečná... hodnota“.

Millerova testu dokazuje, že federální zákony týkající se obscenity nejsou ve skutečnosti dané, tedy nejsou vynutitelné a naopak jsou právně sporné. Významným aspektem Millerova testu je však skutečnost, že se nevztahuje na dětskou pornografii, a to na základě pozdějšího rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 1982 (případ *New York v. Ferber*), kdy Nejvyšší soud rozhodl, že státní zájem na ochraně dětí před zneužíváním je prvořadý.⁷⁵

I přesto, že se moderní zákony v oblasti pornografie soustřeďují převážně na vliv materiálu na *osobu průměrnou* (average person) namísto jeho vlivu na osobu „nejcitlivější“, uznávají zákony určitou doplňkovou ochranu dětí. Nejvyšší soud sice rozhodl, že vláda může označit určitý sexuálně orientovaný materiál za „škodlivý pro mladistvé“ a například zakázat jeho prodej (viz erotické časopisy) osobám mladším 17 let. Nicméně i tato omezení musí být pečlivě limitována. Dále soud také rozhodl, že nebude tolerovat vágní a otevřená omezení mluvy (a to ani v případě ochrany mladistvých), a že vláda nesmí omezit četbu dostupnou dospělé populaci pouze na četbu vhodnou pro děti.⁷⁶ Ačkoliv posuzování obscenity podle Millerova testu může být složité, neboť výklad jeho jednotlivých výrazů je v mnoha případech velmi problematický a odlišný, tato definice obscenity se v nezměněné podobě používá dodnes.

3.11 *Federal Communications Commission v. Pacifica Foundation, 438 U.S. 726 (1978)*

V roce 1973 vydal komik George Carlin své album s názvem „*Occupation: Foole*“. To obsahovalo i jeho slavný satirický monolog „*Filthy Words*“, ve kterém se neustále opakovalo sedm sprostých anglických slov, které Carlin popsal jako „sedm slov, která nikdy nemůžete říct na veřejných rozhlasových vlnách“. V době vydání alba

⁷⁵ First Amendment to the United States Constitution, Obscenity, Wikipedia – The Free Encyclopedia

http://en.wikipedia.org/wiki/First_Amendment_to_the_United_States_Constitution

Nástup internetu ztížil další přetrvání této definice, neboť vzhledem k tomu, že materiál zveřejněný na webovém serveru na jednom místě si může přečíst osoba, ať žije kdekoli, vzniká otázka, která jurisdikce by se měla aplikovat. (Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Miller_test)

⁷⁶ Corn-Revere, R.: „*New Age Comstockery: Exon Vs The Internet*“, Cato Policy Analysis No. 232, June 28, 1995; <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html> (viz: Modern Obscenity Law)

bylo těchto sedm slov považováno za vysoce nevhodných a nehodících se na veřejné rozhlasové vlny ve Spojených státech amerických, především na rozhlasové a televizní stanice vysílající na přidělených kmitočtech. Pokud se ve vysílání tato slova objevila, byla okamžitě cenzurována.⁷⁷ Carlinův původní seznam „sprostých slov“ obsahoval (v jeho vlastním pořadí) těchto sedm slov:⁷⁸ „shit – piss – fuck – cunt – cockfucker – motherfucker – tits“.

Tento „sprostý monolog“ bez cenzury odvysílalo rádio Pacifica WBAI-FM v odpoledních hodinách, ale před samotným vysíláním byli posluchači informováni, že píseň obsahuje „citlivá slova“, která někomu mohou připadat nevhodná a pohoršující. Píseň uslyšel jistý otec spolu se svým 15-ti letým synem a podal na rádio stížnost k Federální komunikační komisi (dále jen FCC)⁷⁹. Zajímavou skutečností však bylo, že zmíněný otec svou stížnost podal až 6 týdnů po odvysílání Carlinovy písně, která navíc byla odvysílána kolem druhé hodiny odpoledne, kdy by měly být děti ještě ve škole, a je tudíž sporné, zda s ním syn v autě skutečně byl a danou píseň vůbec slyšel. Případ se nicméně dostal až k Nejvyššímu soudu, jehož rozhodnutí pomohlo definovat přijatelné limity omezující svobodu slova ve vysílání televize a rozhlasu ve Spojených státech.

Na základě podané stížnosti charakterizovala FCC jazyk daného monologu jako *zjevně nechutný/urážlivý*, neboť některá jeho slova popisovala sexuální a exkrementní aktivity, a ačkoliv monolog nebyl bezpodmínečně obscénní, FCC rádio Pacifica sankciovala za porušení svých předpisů zakazujících vysílání nemravného materiálu v době, kdy publikum tvoří děti a mladiství (v tomto případě šlo o brzké odpoledne). Rádio Pacifica tak porušilo i §1464 z článku 18, kapitoly 71 Kriminálního zákona, který zakazuje používání obscénního, nemravného nebo vulgárního jazyka prostředky rádiové komunikace.⁸⁰

⁷⁷ Seven dirty words, Wikipedia – The Free Encyclopedia
http://en.wikipedia.org/wiki/Seven_dirty_words

⁷⁸ Tamtéž

⁷⁹ Tato jeho stížnost byla jediná. Nikdo jiný si na danou píseň nestěžoval.

⁸⁰ Federal Communications Commission v. Pacifica Foundation, 438 U.S. 726
<http://supreme.justia.com/us/438/726/case.html>, Syllabus, strana 438 U. S. 727

Nejvyšší soud sankci FCC potvrdil jako oprávněnou a uznal, že zájem vlády (1) chránit děti před materiálem, který je *zjevně nechutný* a (2) starat se o to, aby se nevyžádaný materiál nedostal do domů amerických občanů, je dostatečně opodstatněný. Dále také rozhodl, že FCC má pravomoc zakázat podobná vysílání, pokud mohou být v publiku děti, a dal této komisi ještě větší prostor pro určování, co je v různých kontextech nemravné. Soudce Stevens však zdůraznil, že „*FCC nezakazuje vysílání nemravného materiálu, ale snaží se o jeho přesun do pozdějších večerních hodin, kdy už by v publiku neměly být děti.*“⁸¹ Soud ovšem zdůraznil, že pouze opakující se a časté používání „nevhodných“ slov v době a místě, kdy je mohou slyšet mladiství, může být trestáno.⁸² Rozhodnutí soudu přineslo také nařízení zvané „bezpečný přístav“, což je označení pro dobu, kdy je možné vysílat nemravný a vulgární materiál, neboť by už v publiku neměly být děti a mladiství (v té době se jednalo o časový úsek 24:00-6.00), a také formálně stanovilo regulaci nemravnosti v americkém vysílání. George Carlin později svůj „seznam sprostých slov“ rozšířil ještě o tato tři slova: „fart – turd - twat“.⁸³

3.12 New York v. Ferber, 458 U.S. 747 (1982)

Paul Ferber, majitel manhattanského knihkupectví zaměřeného na sexuální produkty, prodal dva určité filmy policistovi v přestrojení. Oba filmy takřka výhradně znázorňovaly masturbující mladé chlapce. Ferber byl obviněn z porušení nařízení státu New York (N. Y. Penal Law, Art. 263, 1977), které zakazovalo „vědomě propagovat sexuální chování osoby mladší 16 let pomocí distribuce materiálů znázorňujících takovéto chování.“⁸⁴ Případ se dostal až k Nejvyššímu soudu, který měl rozhodnout, zda nařízení státu New York není protiústavní. Jeho rozhodnutí potvrdilo ústavnost tohoto nařízení a dále také stanovilo, že (1) dětská pornografie, stejně tak jako

⁸¹ Heins, M.: *History and Background of Obscenity Law*, The Free Expression Policy Project, březen 2004,

⁸² Federal Communications Commission v. Pacifica Foundation
http://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Communications_Commission_v._Pacifica_Foundation

⁸³ Seven dirty words, Wikipedia – The Free Encyclopedia
http://en.wikipedia.org/wiki/Seven_dirty_words

⁸⁴ New York v. Ferber, 458 U.S. 747
<http://supreme.justia.com/us/458/747/case.html> (Justice White – The opinion of the court, část II B)

obscenita, není chráněna 1. dodatkem americké Ústavy, (2) vláda může omezit její dostupnost a (3) pokud někdo přijímá dětskou pornografii elektronicky nebo pomocí počítače, páchá federálním trestný čin.⁸⁵ Soudce White to v rozhodnutí soudu shrnul takto: „*Prevence sexuálního využívání a zneužívání dětí představuje vládní cíl mimořádného významu.*“⁸⁶

3.13 Pope v. Illinois, 481 U.S. 497 (1987)

V červnu 1983 přišli do dvou různých knihkupectví určených pro dospělé ve městě Rockford, stát Illinois, policejní detektivové a od obsluhy si koupili určité časopisy. Následně byli oba prodávající nezávisle na sobě obviněni z trestného činu obscenity, neboť jimi prodané časopisy byly obscénní a oni tak porušili nařízení státu Illinois (The Illinois obscenity statute, Ill.Rev.Stat., ch. 38, 1983), které zakazuje prodej obscénního materiálu. Oba „viníci“ se pokusili dané obvinění zrušit na základě skutečnosti, že nařízení státu Illinois porušuje 1. a 14. dodatek Ústavy Spojených států, a také proto, že nařízení nevyžaduje, aby se otázka „hodnoty“⁸⁷ určovala výhradně objektivně, nýbrž pouze podle „současných společenských standardů“. Aby mohli být oba prodejci uznáni vinnými, byly poroty soudů první instance, které oba případy projednávali, instruovány, že musí nalézt důkaz, že posuzované časopisy jsou zcela „bez hodnoty“ a určit, zda jsou obscénní podle toho, jak by je posoudily *obyčejní dospělí* celého státu Illinois. Obvinění byli oběma soudy shledáni vinnými, a proto se odvolali k Apelačnímu soudu státu Illinois. Ten potvrdil odsouzení prodejců a zamítnul jejich tvrzení, že otázka „hodnoty“ musí být určena výhradně objektivně, a ne podle „současných společenských standardů“.⁸⁸

⁸⁵ New York v. Ferber, 458 U.S. 747

<http://supreme.justia.com/us/458/747/case.html> (Justice White – The opinion of the court, část II C, D)

⁸⁶ New York v. Ferber, 458 U.S. 747

<http://supreme.justia.com/us/458/747/case.html> (Justice White – The opinion of the court, část II B)

⁸⁷ Týká se třetího bodu Millerova testu: *Whether the work taken as a whole lacks serious literary, artistic, political, or scientific value.*

⁸⁸ Pope v. Illinois, 481 U.S. 497

<http://supreme.justia.com/us/481/497/case.html>

Případ Pope v. Illinois pozměnil Millerův test do té míry, že termín *skutečná hodnota* není pouhým „něčím“, co může být určeno podle *stávajících standardů společnosti*, ale spíše podle toho, zda by daný materiál shledal obecním *rozumný člověk*. V praxi to znamenalo, že žalobci i porotci k soudu přivolávali experty, kteří měli pomoci určit, zda posuzovaný materiál má *skutečnou hodnotu* či nikoliv.⁸⁹

3.14 Reno, Attorney General of the United States, et al. v. American Civil Liberties Union, et al., 521 U.S. 844 (1997)

Uvedený případ se týkal posouzení ústavnosti zákona „The Communications Decency Act“ (zkráceně CDA)⁹⁰ přijatého Kongresem Spojených států v roce 1996. Tento zákon se, mimo jiné, svými nařízeními snaží chránit mladistvé před škodlivým materiálem na internetu. Kriminalizuje například „vědomý přenos obscénních nebo nemravných zpráv jakémukoliv příjemci mladšímu 18 let“ nebo zakazuje „vědomé“ ukazování nebo posílání osobě mladší 18 let jakýchkoliv zpráv, jejichž obsah znázorňuje nebo popisuje sexuální nebo exkrementní aktivity či orgány způsobem „zjevně nechutným/ urážlivým“, což je posuzováno podle *stávajících standardů společnosti*. Nejvyšší soud však zmíněný zákon zrušil s odůvodněním, že je protiústavním pokusem kontrolovat komunikaci na internetu, protože žádným způsobem nedefinuje pojmy „obscénní“ či „nemravný“, čímž v důsledku zakazuje značné množství nepornografického materiálu s jasnou vzdělávací hodnotou. Nejvyšší soud tak rozhodl, že internet je unikátní médium mající plnou ochranu 1. dodatku americké Ústavy stejně tak jako tisk. Zde je konkrétní pasáž odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu:

⁸⁹ Chapter Twelve - Obscenity, indecency and the law

<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscurity.html> (Pope v. Illinois, 1987)

⁹⁰ Communications Decency Act of 1996

http://epic.org/free_speech/cda/cda.html

CDA „...nedovoluje rodičům povolit to, aby jejich děti užívaly zakázané materiály; neomezuje se na obchodní transakce; neupravuje žádnou definici „nemravného“ a vynechává jakýkoli požadavek na to, aby „zjevně nechutný“ materiál trpěl nedostatkem společensky kompenzující hodnoty; neomezuje své široké kategorické zákazy na konkrétní časy ani je nezakládá na hodnocení agentury, která se seznámena s jedinečnými vlastnostmi daného média; má trestní funkci; vztahuje se na médium, které narozdíl od rozhlasu první dodatek plně chrání; a není možné jej řádně analyzovat jako formu regulace času, místa nebo způsobu, protože se jedná o paušální omezení slova založené na obsahu.“⁹¹

3.16 United States v. Extreme Associates, 431 F.3d 150 (2005)

Extreme Associates je kalifornská pornografická společnost, jež se na svých webových stránkách prezentuje jako „Hardcore pornography that the government does not want you to see“⁹² Mezi hlavní činnosti této společnosti patří (mimo jiné) provoz zmíněné internetové stránky, jejímž prostřednictvím společnost nabízí, prodává a distribuuje obscénním video kazety, DVD a počítačové soubory. Případ United States v. Extreme Associates začal v roce 2000, kdy inspektor poštovního úřadu Spojených států navštívil zmíněnou webovou stránku a zjistil, že společnost porušuje federální zákon – konkrétně §1461 a §1465 článku 18 Kriminálního zákona, neboť distribuuje obscénní materiál nejen pomocí internetu, ale také prostřednictvím pošty Spojených států – což je nezákonné.⁹³ Majitelé společnosti Robert Zicari a jeho partnerka Janet Romano tak byli obviněni z porušení federálního zákona, proti čemuž se odvolali s odůvodněním, že federální nařízení týkající se obscenity je v rozporu s právem na soukromí zajištěném 5. dodatkem americké Ústavy a odvolávali se také na rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě Stanley v. Georgia.⁹⁴

⁹¹ Reno, Attorney General of the United States, et al. v. American Civil Liberties Union, et al., 521 U.S. 844; <http://www.law.cornell.edu/supct/html/96-511.ZS.html>, Held: (b)

⁹² Viz Extreme Associates, <http://www.extremeassociates.com/>

⁹³ Viz kapitola 6 – Kriminální zákon, článek 18, kapitola 71

⁹⁴ United States v. Extreme Associates, Precedential

www.ca3.uscourts.gov/opinarch/051555p.pdf

Duffy, S. P.: *3rd Circuit Court Reinstates Federal Obscenity Laws*, The Legal Intelligencer, 12. 12. 2005

Pensylvánský obvodní soud dal obžalovaným v roce 2003 za pravdu a jejich obvinění zrušil s odůvodněním, že §1461 a §1465 článku 18 Kriminálního zákona jsou protiústavním omezováním práva na soukromí. Státní zástupkyně se však proti tomuto rozhodnutí odvolala k odvolacímu soudu a ten v prosinci 2005 dospěl k závěru, že rozhodnutí Nejvyššího soudu v minulosti jasně potvrdila, že federální nařízení regulující distribuci obscénních materiálů nejsou v rozporu s ústavním právem na soukromí, čímž zrušil rozhodnutí předchozího soudu a obvinění proti obžalovaným potvrdil. Ačkoliv se tento případ zatím nedostal k Nejvyššímu soudu, jeho „významnost spočívá v tom, že pokud by odvolací soud rozhodl stejně jako předchozí soud nižší instance, a pokud by obě rozhodnutí potvrdil také Nejvyšší soud, znamenalo by to konec federálních, státních i místních zákonů týkajících se obscenity.“⁹⁵

Případem *United States v. Extreme Associates* je ukončen výběr případů s významnými rozhodnutími Nejvyššího soudu Spojených států amerických týkajících se obscenity, ačkoliv zajímavých případů je mnohem více. Autorka této práce se však zaměřila na případy, v nichž rozhodnutí Nejvyššího soudu formovalo či modifikovalo definici obscenity, a na klíčová rozhodnutí týkající se ústavnosti federálních i mnohých státních či místních nařízení souvisejících s obscenitou.

⁹⁵ Government Wins a Landmark Obscenity Case – Obscenity Laws Preserved, 2006 Bulletin (únor), Morality in Media; <http://www.moralityinmedia.org/nolc/>

3.17 Shrnutí

Při posuzování ústavnosti federálních a státních nařízení týkajících se obscenity dospěl Nejvyšší soud k několika zásadním rozhodnutím. Zde je jejich výčet:

- rozesílání materiálů obscénního, lascivního nebo jinak nemravného charakteru prostřednictvím pošty Spojených států je nezákonné (*Dunlop v. United States, 165 U.S. 486, 1897*)
- zákon státu Ohio umožňující zabavení „nevhodného“ filmu určeného k veřejné projekci bez spravedlivého soudního řízení není v rozporu s Ústavou Spojených států amerických (*Mutual Film Corp. v. Industrial Commission of Ohio, 236 U.S. 230, 1915*)
- obscenita není chráněna 1. dodatkem Ústavy Spojených států amerických (*Roth v. United States, 354 U.S. 476, 1957*)
- vláda (federální i státní) je ústavně oprávněna omezovat přístup dětí k určitým druhům sexuálně explicitních materiálů, i když tyto materiály nejsou považovány za obscénní nebo ilegální pro dospělé (*Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629, 1968*)
- nikdo nemůže být poslán do vězení za pouhé vlastnictví pornografie, která je určena pouze pro jeho vlastní potřebu (*Stanley v. Georgia, 394 U.S. 557, 1969*)
- používání obscénního jazyka prostředky rádiové komunikace je nezákonné, stejně tak jako vysílání nemravného nebo vulgárního jazyka v době, kdy v publiku mohou být děti (*Federal Communications Commission v. Pacifica Foundation, 438 U.S. 726, 1978*)
- dětská pornografie, stejně tak jako obscenita, není chráněna 1. dodatkem americké Ústavy, vláda může omezit její dostupnost a pokud někdo přijímá dětskou pornografii elektronicky nebo pomocí počítače, páchá federální trestný čin (*New York v. Ferber, 458 U.S. 747, 1987*)

- nařízení státu Illinois zakazující prodej obscénních materiálů není protiústavní (*Pope v. Illinois, 481 U.S. 497, 1987*)
- internet je unikátní médium mající plnou ochranu 1. dodatku americké Ústavy stejně tak jako tisk a nelze jej cenzurovat (*Reno, Attorney General of the United States, et al. v. American Civil Liberties Union, et al., 521 U.S. 844, 1997*)
- federální nařízení regulující distribuci obscénních materiálů nejsou v rozporu s ústavním právem na soukromí (*United States v. Extreme Associates, 431 F.3d 150 (2005)*).

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, definovat obscenitu je velmi obtížné a americké soudy se s tímto problémem potýkaly velmi dlouho, než se jim podařilo dosáhnout určitého konsensu ve výsledné podobě definice obscenity. První definicí obscenity, kterou americké soudy citovaly téměř až do poloviny 20. století, byla definice z britského případu Regina v. Hicklin (1868). Tak zvaný Hicklinův test posuzoval obscenitu podle toho, zda má dílo tendenci kazit a korumpovat mysl a morálku mladých a nevyspělých osob a podle jeho vlivu na nejsnadněji ovlivnitelné čtenáře (děti, ženy, slabomyslné). Dílo bylo rovněž posuzováno nikoli jako celek, nýbrž podle jednotlivých pasáží zcela vytržených z kontextu, což znamenalo, že mnohá hodnotná díla byla shledána obscénními a zakázána.

V roce 1933 však Nejvyšší soud Spojených států amerických při rozhodování, zda kniha Jamese Joyce „*Odysseus*“ (*Ulysses*) je či není obscénní, Hicklinův test odmítl a na základě posouzení díla jako celku (nikoliv jeho jednotlivých pasáží) a jeho vlivu na člověka s *průměrnými sexuálními instinkty* (nikoliv na toho „nejcitlivějšího“) rozhodl, že „*Odysseus*“, jedna z nejčastěji cenzurovaných knih 20. století, není obscénní. Rozhodnutí v tomto případě znamenalo významnou změnu v politice amerických soudů i legislativních orgánů v přístupu k obscenitě a zmírnění vládních nařízení omezujících obscenitu ve Spojených státech amerických.

O téměř čtvrt století později, v roce 1957, Nejvyšší soud, jemuž předsedal soudce William J. Brennan, Jr., zformuloval „americkou“ definici obscenity rozhodnutím v případě Roth v. United States. Definice známá jako Rothův test stanovila tři základní předpoklady, které musí materiál splňovat, aby mohl být shledán

obscénním: (1) převládající téma materiálu jako celku působí na chlípný zájem o sex; (2) materiál je zjevně nechutný/ urážlivý, protože veřejně uráží stávající standardy společnosti, které se týkají popisování nebo zobrazování sexuálních záležitostí, a (3) materiál zcela postrádá kompenzující společenský význam.⁹⁶

Pouze materiál, který ve všech třech bodech odpovídal této definici, mohl být zakázán jako obscénní. Rothův test výrazně změnil původní Hicklinovu definici obscenity především v tom směru, že podle této nové definice již obscénnost díla nebyla posuzována podle jeho jednotlivých pasáží vytržených z kontextu a jejich vlivu na jedinou skupinu lidí (nejméně ovlivnitelné osoby)⁹⁷, ale dílo bylo posuzováno jako celek a podle *současných standardů společnosti*. Předmět pojmu *současné standardy společnosti* však není snadné definovat, stejně tak jako několik dalších výrazů, které Rothův test obsahoval: *chlípný zájem* (prurient interest), *zjevně nechutný/urážející* (patently offensive) či *zcela bez kompenzující společenské hodnoty* (utterly without redeeming social importance). Výklad těchto pojmů se totiž mohl lišit v závislosti na kontextu a posuzování obscenity podle Rothova testu tak bylo velmi problematické.

Ke změně jedné ze tří částí Rothova testu došlo v roce 1966 v případě „Memoirs“⁹⁸. Nejvyšší soud posuzoval obscénnost díla Johna Clelanda „*Fanny Hill – Paměti rozkošnice*“⁹⁹ a svým rozhodnutím pozměnil třetí část Rothovy definice následovně: Rothův test stanovoval, že materiál je obscénní tehdy, pokud je *zcela bez jakéhokoliv společenského významu* (utterly without redeeming social **importance**). Roth-Memoirs test stanovil, že materiál je obscénní tehdy, pokud je *zcela bez jakékoli společenské hodnoty* (utterly without redeeming social **value**).¹⁰⁰ Tato změna však posuzování obscenity nijak neusnadnila.

⁹⁶ Viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

⁹⁷ Clor, H. M.: *Obscenity and Public Morality, Censorship in a liberal society*, University of Chicago Press, 1970, str. 43.

⁹⁸ A Book Named "John Cleland's Memoirs of a Woman of Pleasure" v. Attorney General of Massachusetts, 383 U.S. 413 (1966)

⁹⁹ Originální název „*Memoirs of a Woman of Pleasure*“ (*Fanny Hill*)

¹⁰⁰ Viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

V roce 1973 Nejvyšší soud v čele s Warrenem Burgerem vytvořil „moderní“ definici obscenity známou jako **Millerův test**.¹⁰¹ Podle této definice se dílo považuje za obscénní pouze tehdy, pokud splňuje následující tři podmínky: (1) *průměrná osoba* podle *stávajících společenských standardů* považuje materiál jako celek za materiál vzbuzující *chlípnost*; (2) materiál zobrazuje nebo popisuje *zjevně nechutným* způsobem sexuální chování, které definují příslušné státní zákony; (3) dílo jako celek postrádá *skutečnou literární, uměleckou, politickou nebo vědeckou hodnotu*.¹⁰²

Ačkoliv i Millerův test vyvolal kritické reakce a tato „moderní“ definice obscenity obsahuje stejně tak jako Rothův test několik nejasných výrazů (*průměrná osoba, chlípny zájem...*), od roku 1973 nedošlo k žádné zásadní změně tohoto testu a ve své původní podobě se používá dodnes. Příčiny skutečnosti, že se definice obscenity nezměnila již více než 30 let, můžeme jistě hledat nejen ve složitosti vymezení samotného pojmu *obscenita*, tak také v praktické nemožnosti jednotného výkladu této definice americkými soudy. Jejich role při posuzování obscenity je však velmi důležitá a nezastupitelná.

4. Obscenita a cenzura

V předchozí kapitole byly zmíněny dva případy, kdy obscenita byla hlavním důvodem cenzury nebo dokonce úplného zákazu literárního díla. Podobných případů cenzury literárních děl z důvodu obscenity je celá řada. Cílem této kapitoly však není podat jejich souhrnný přehled, nýbrž stručně uvést hlavní argumenty pro a proti této cenzuře, z nichž převažují argumenty proti, neboť právě s těmi se autorka této práce ztotožňuje.

Hlavním argumentem zastánců cenzury obscénní literatury jsou především její negativní vlivy na čtenáře. Tento argument však razantně odmítají odpůrci cenzury na základě jeho nepodloženosti vědeckými důkazy. Judah Bierman, profesor anglického jazyka na portlandské univerzitě, ve svém článku *"Censorship and the Language*

¹⁰¹ Podle posuzovaného případu Miller v. California, 413 U.S. 15 (1973)

¹⁰² Viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

of Love"¹⁰³ píše, že „někteří lidé jsou přesvědčeni o tom, že knihy mají vliv na své čtenáře. Dobré knihy někdy a špatné knihy vždy.“¹⁰⁴ To je také hlavní argument zastánců cenzury obscénní literatury – má negativní vlivy na čtenáře. Nepříznivým následkem obscenity je podle jejich odpůrců v literatuře kriminalita mládeže, sexuální zločiny a perverze. Mnoho policejních úředníků věnujících se prevenci zločinů je přesvědčeno o přímé spojitosti mezi neustále přibývajícím množstvím dostupných materiálů obscénního charakteru a alarmujícím vzrůstem počtu násilných trestných činů, kriminality a sexuálních deviací ve společnosti. Vzrůstající množství sexuálních zločinů připisují právě pornografii, kterou podle policejních vyšetřovatelů sexuální zločinci hojně čtou, a jsou jí tudíž negativně ovlivněni. Avšak odpůrci cenzury obscenity zdůrazňují, že zmíněná tvrzení nebyla nikdy doložena spolehlivými vědeckými výzkumy a vliv pornografie či obscenity na antisociální chování a jejich spojitost se sexuálními zločiny nebyly nikdy prokázány.¹⁰⁵

O tom, že literatura má na člověka vliv je přesvědčen také Elmer Gertz, americký právník, spisovatel a aktivista bojující za občanská práva. Ve svém proslovu¹⁰⁶ na 12. ročníku každoročních veřejných přednášek o knihách pořádaných na kansaské univerzitě¹⁰⁷ Gertz potvrdil, že z přesvědčení mnoha lidí vyplývá, že pokud mají knihy na někoho vliv dobrý, pak musejí mít vliv také špatný. Zdůraznil však, že zkušenosti některých psychiatrů dokládají, že jsou i případy, kdy má čtení obscénní literatury (například pornografie) vliv zcela pozitivní. Může totiž pomoci zkrotit vášně a namísto znásilnění si nějaký mladý muž přečte ten správný typ „špatné“ knihy a jeho vášně jsou ukojeny.¹⁰⁸ Podle Gertze „je mnoho knih, které neměly být napsány, vydány, ani čteny. Jejich cenzura však není řešením. Knihy mají dveře otevírat, nikoliv zavírat.“¹⁰⁹ Svou přednášku Gertz výstižně zakončil slovy: „Když je zabito slovo, život umírá. Bez projevu, psaného či mluveného, postrádá život smysl; budeme jen jako

¹⁰³ Bierman, J.: *Censorship and the Languages of Love*, The Family Life Coordinator, Vol. 14, No. 1., leden 1965.

¹⁰⁴ Bierman (1965, str. 10-11)

¹⁰⁵ Clor, M., H.: *Obscenity and Public Morality, Censorship in a Liberal Society*, The University of Chicago Press, 1970, str. 137.

¹⁰⁶ Gertz, E.: *Censored Books and their Right to Live*, Lawrence University of Kansas Libraries, 1965.

¹⁰⁷ 12th Annual Public Lecture on Books and Bibliography, University of Kansas, 23. 10. 1964.

¹⁰⁸ Gertz (1965, str. 7, 13, 17).

¹⁰⁹ Gertz (1965, str. 6 a 7).

zvířata. Doufám, že nikdo z nás by neměl radost z tupé (hovězí) existence. Doufám, že jsme lidé, nikoli dobytek.“¹¹⁰

Dostatečně silné argumenty proti tvrzení, že obscenita je nebezpečná, ve své knize „*Obscenity and Public Morality, Censorship in a Liberal Society*“¹¹¹ shrnuje její autor Harry M. Clor následovně:

1. „Neexistuje žádná přesvědčivá studie, která by prokazovala, že četba obscénních materiálů má negativní vliv na chování jedince.
2. Příčiny nesprávného chování jsou hluboce zakořeněny v sociálním prostředí a v duševní nepřizpůsobivosti, na niž má čtení nanejvýše povrchový vliv.
3. Obscénní materiál může mít pozitivní terapeutickou hodnotu. Může zmírnit napětí a tlak, který by jinak vyústil v nepřiměřenou akci.
4. Není možné určit, jaký vliv bude mít určitý druh literatury na konkrétní osobu ani na osobu průměrnou. Reakce na literaturu jsou velmi rozdílné a vysoce subjektivní.“¹¹²

Cenzura z důvodu obscenity, ačkoliv ta nemusí být vždy hlavním důvodem, se netýká pouze literatury, ale také školních učebnic. Tuto cenzuru provádějí nejrůznější nátlakové skupiny (například PABBIS – Parents Against Bad Books In Schools) a ze značné části je důsledkem decentralizace amerického vzdělávacího systému, který umožňuje relativně malým, za to však velmi hlasitým a odhodlaným místním nátlakovým skupinám ovlivňovat školní rady ve výběru „vhodných“ učebních materiálů. V knize „*What Johnny shouldn't read*“¹¹³ její autorka Joan Delfattoreová popisuje zmíněný vliv nejrůznějších aktivistů a nátlakových skupin používajících právní, politické a ekonomické strategie k ovlivnění obsahu učebních materiálů nebo jejich samotnému výběru. Nejvlivnější jsou v tomto směru místní křesťanské skupiny, sdružení a rady rodičů a organizace s celonárodní působností. To, co budou děti ve školách číst, se velmi aktivně snaží ovlivňovat také samotní rodiče. V některých komunitách však právě mezi rodiči dochází k častým konfliktům, kdy jedna skupina

¹¹⁰ Gertz (1965, str. 19).

¹¹¹ Clor, M., H.: *Obscenity and Public Morality, Censorship in a Liberal Society*, The University of Chicago Press, 1970.

¹¹² Clor (1970, str. 146)

¹¹³ Delfattore, J.: *What Johnny shouldn't read*, Yale University Press, 1992.

rodičů prosazuje svůj záměr a jiná s ním nesouhlasí. Tyto konflikty pak v mnoha případech končí u soudu, který však jen málokdy rozhodne ve prospěch té či oné strany. Většinou jen vydá svá doporučení a konečné rozhodnutí ponechá na školní radě, která má hlavní a mnohdy také konečné slovo při výběru či úpravě studijních textů. Delfattoreová před nátlakovými skupinami majícími moc především v konzervativnějších komunitách rozhodovat o tom, jaké učebnicové materiály se budou v místních školách používat, velmi důrazně varuje, neboť jejich výše uvedená činnost má negativní dopad na studenty všech amerických škol (veřejných i soukromých), protože vytváří prostředí a podmínky, v nichž pouze určitá skupina lidí rozhoduje o výběru studijních materiálů a diktuje, které jsou vhodné pro studium, a které nikoli. Podle Delfattoreové se tato situace připomínající status quo nezmění, dokud se rodiče nesouhlasící s touto cenzurou nespojí a nezačnou proti ní aktivně vystupovat.¹¹⁴

Vzhledem k tomu, že uvedené argumenty negativní vlivy obscenity jasně vyvrátili, neboť tyto nebyly nikdy vědecky dokázány, stejně tak jako skutečnost, že obscenita způsobila či způsobuje duševní nebo fyzickou újmu, považuje autorka stěžejní argument zarytých obránců cenzury literatury z důvodu obscenity (tedy že má negativní vlivy) za mylný a bezvýznamný.

¹¹⁴ Školní cenzura se netýká jen učebnicových materiálů, nýbrž také literárních děl. Mezi nejvíce „nežádoucí“ díla ve školách patří například všechny díly *Harryho Pottera* (z důvodu jejich zaměření na čarodějnictví a magii), *Alenka v říši divů* (sexuálně explicitní a urážlivý jazyk) nebo *Huckleberry Finn*. Zdroj: American Library Association press release, *Harry Potter Series Tops List of Most Challenged Books Four Years in a Row*, 13. 1. 2003.

5. Současná legislativa týkající se obscenity

Americké zákony týkající se obscenity všeobecně zakazují obscénní, oplzlá, zvrácená a jinak nechutná slova, zobrazení, projevy a činnosti. Kongres Spojených států amerických přijal v rozmezí let 1842 až 1956 kolem 20 zákonů týkajících se obscenity, z nichž mnohé byly obměnou nebo pozměňovacím návrhem původního Comstockova zákona přijatého v roce 1873.¹¹⁵ O významu slova „obscénní“ (tedy o tom, co skutečně je či není obscénní) se však vedou neustále spory a debaty, stejně tak jako o otázce, jaká by měla být role státu při vynucování společenské a kulturní morálky.

Současné zákony týkající se obscenity existují ve Spojených státech amerických na třech úrovních: (1) na federální úrovni, (2) na úrovni jednotlivých států unie a (3) na úrovni lokální. To znamená, že kromě závazného federálního zákona o obscenitě mají jednotlivé státy nebo například i města navíc ještě svou vlastní legislativu týkající se obscenity.

5.1 Federální legislativa

Na federální úrovni jsou zákony týkající se zločinů spojených s obscenitou součástí Kriminálního zákona přijatého Kongresem - konkrétně první části článku 18, kapitoly 71.¹¹⁶

Podle tohoto zákona jsou nezákonné následující činnosti spojené s obscenitou:

§ 1460: Vlastnictví obscénního materiálu na území kontrolovaném vládou Spojených států amerických s úmyslem jej prodat.

§ 1461: Odesílání obscénních poštovních zásilek nebo zásilek podněcujících ke spáchání trestného činu.

§ 1462: Dovoz nebo převoz obscénních materiálů.

¹¹⁵ MSN Encarta, Encyclopedia, „Prnography“, A3

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395_2/Pornography.html

¹¹⁶ US Criminal Code, Title 18, Part I. – Crimes, Chapter 71.

<http://uscode.house.gov/download/pls/18C71.txt>

§ 1463: Posílání obscénních vyobrazení na obalech poštovních zásilek nebo obálkách.

§ 1464: Vysílání obscénního jazyka.

§ 1465: Převoz materiálu obscénního charakteru určeného k prodeji či distribuci.

§ 1466: Angažování se v obchodování nebo převozu obscénního materiálu.

§ 1466A: Vizuální znázornění sexuálního zneužití dítěte.

§ 1468: Distribuce obscénního materiálu kabelovou nebo předplacenou televizí.

§ 1470: Poskytování obscénních materiálů dětem.

Pro ilustraci je uveden §1461:

„Každá obscénní, oplzlá, chlípá nebo sprostá kniha, brožura, obraz, časopis, dopis, dílo, reprodukce nebo jiná publikace neslušné povahy... se považuje za věc, která se nesmí zasílat poštou... Každému, kdo vědomě předloží k zaslání poštou nebo k doručení materiály, které tato část zakazuje poštou zasílat, nebo kdo tyto materiály vědomě z pošty převezme za účelem jejich dalšího rozeslání či jiného nakládání s nimi, bude uložena pokuta v maximální výši 5.000 USD nebo trest odnětí svobody v maximální výši pěti let, případně obojí.“¹¹⁷

Odpovědnost za vymáhání federálních zákonů týkajících se obscenity má 93 právních zástupců¹¹⁸ jmenovaných prezidentem a schválených Senátem. Každý stát unie má minimálně jednoho zmíněného právního zástupce, který spolupracuje s FBI, poštovními inspektory a pracovníky celního úřadu. S vymáháním federálních zákonů pomáhá těmto zástupcům také pracovní skupina pro stíhání obscenity (Obscenity Prosecution Task Force), kterou v roce 2005 zřídilo Ministerstvo spravedlnosti Spojených států. Podle informací z oficiálních internetových stránek Ministerstva¹¹⁹

¹¹⁷ Viz [18 U.S.C. § 1461](#)

¹¹⁸ The United States Department of Justice, United States Attorneys
<http://www.usdoj.gov/usao/offices/index.html>

¹¹⁹ United States Department of Justice, Obscenity Prosecution Task Force
<http://www.usdoj.gov/criminal/optf/>

„činnost této pracovní skupiny spočívá především v tom, že její soudní žalobci a zástupci pro uplatňování zákona se spojují se zmíněnými 93 právními zástupci za účelem zahájení a vedení vyšetřování a stíhání podle příslušných federálních zákonů, které zakazují trestné činy související s obscenitou, jež například zahrnují přepravu obscénních materiálů prostřednictvím pošty, obvyklých dopravců, interaktivních počítačových služeb nebo jiných prostředků či zařízení ve vnitrostátním nebo zahraničním obchodě. Mnoho projednávaných případů je důsledkem stížností občanů, kteří se cítí dotčeni nebo poškozeni rozšiřováním obscénního materiálu a tvrdé pornografie pomocí internetu a také prostřednictvím pošty Spojených států a maloobchodních prodejen. Pracovní skupina pro stíhání obscenity dále vyšetřuje a stíhá producenty a distributory tvrdé pornografie, jež splňuje podmínky Millerova testu obscenity definovaného Nejvyšším a její žalobci spolupracují s FBI, Kontrolní službou pošty Spojených států, Daňovým oddělením Ministerstva financí, s Úřadem pro imigraci a pro vymáhání cel Ministerstva pro domácí bezpečnost a s dalšími partnery, kteří prosazují federální a místní zákony. Hlavním posláním této pracovní skupiny je tvrdé usilování o ochranu svobody slova a také stíhání trestných činů souvisejících s obscenitou.“¹²⁰

5.2 Legislativa jednotlivých států

Kromě federálního zákona má téměř každý stát unie ještě svou vlastní legislativu týkající se obscenity (státní legislativa)¹²¹ a stejnou místní legislativu mají (nebo ji mohou uzákonit) také některá města v jednotlivých státech (lokální legislativa). Tato legislativa se týká také regulace prodeje a dostupnosti pornografie a tak zvaného „sexuálně orientovaného obchodu“. Na dodržování zákonů dohlíží prokurátor každého státu. Jsou však i státy, které vlastní celostátní legislativu týkající se obscenity nemají. Týká se to států Aljaška, Maine, Nové Mexiko, Vermont a Západní Virginie. Státy Montana a Jižní Dakota vlastní legislativou sice disponují, je však považována za zcela neefektivní a musí být přepracována a Nejvyšší soud ve státech Oregon,

¹²⁰ United States Department of Justice, Obscenity Prosecution Task Force

<http://www.usdoj.gov/criminal/optf/>

¹²¹ Viz Official State Codes

<http://law.findlaw.com/state-laws/state-codes.html>

Colorado a Havaj zrušil platnost místní legislativy týkající se obscenity nebo ji významně oslabil.¹²²

Zde je pro ilustraci výňatek z nařízení státu Virginie (článek 18, Kapitola 8) definující pojem a předmět obscenity:

„Tam, kde se v zákoně objevuje slovo „obscénní“, znamená to takový, který jako celek má za své převládající téma nebo účel působení na chlípný zájem o sex, jímž je nestydatý nebo morbidní zájem o nahotu, sexuální chování, sexuální vzrušení, vylučovací funkce nebo exkrementy či sadomasochistické zneužívání, a který při popisování a zobrazování těchto věcí jde jako celek až za běžné hranice otevřenosti a jako celek nemá skutečnou literární, uměleckou, politickou nebo vědeckou hodnotu.“¹²³

„Mezi obscénní věci patří: (1) každá obscénní kniha; (2) každý obscénní prospekt, brožura, časopis, knížka, obrázek, malba, nálepka na nárazník, kresba, fotografie, film negativ, diapozitiv, celovečerní film, videonahrávka; (3) každá obscénní postava, předmět, výrobek, nástroj, nový prostředek nebo záznam či popis, který se použije, nebo který se má použít při rozšiřování každé obscénní písně, balady, textu nebo zvuku; nebo (4) každá obscénní písemnost, obraz nebo podobné vizuální zobrazení či záznam zvuku, které se uchovávají na elektronickém či jiném médiu, a které je možné obnovit ve formě, již je možno vnímat.“¹²⁴

Nařízení, vyhlášky a předpisy místních a státních autorit k potlačování obscénního či jinak nemravného materiálu jsou však jen výjimečně konzistentní. V praxi to znamená, že to, co je například považováno za obscénní ve státě Massachusetts, nemusí být obscénní ve státě New York, a co je z důvodu obscenity zakázané ve Virginii, může být povoleno ve státě Kentucky.¹²⁵ Dalo by se říci,

¹²² Federal and State Obscenity Statutes (Morality in Media)

<http://www.moralityinmedia.org/nolc/>

¹²³ Federal and States Obscenity Statutes, State Obscenity Laws, Virginia (Morality in Media)

<http://www.moralityinmedia.org/nolc/>

¹²⁴ Viz 123

¹²⁵ Nařízení státních a místních autorit týkající se obscenity mohou být dokonce absurdní, jako například nařízení státu Iowa, které zakazuje polibek na veřejnosti trávající déle než pět minut.

že prakticky pokaždé, když nějaký stát zavede nové nařízení týkající se obscenity, nějaký občan, který se s tímto nařízením dostane do konfliktu, jej nechá „prověřit“ u soudu, který musí následně rozhodnout, zda toto nařízení je či není v souladu s Ústavou Spojených států amerických. Skutečnost, že nařízení jednotlivých států končí mnohdy u soudu, je již patrná z předchozí kapitoly s výběrem soudních případů. Závazný a konzistentní je pouze federální zákon platný ve všech státech unie a na všech územích kontrolovaných vládou Spojených států amerických.

6. Federální komunikační komise („FCC“)

Federální komunikační komise (dále jen FCC)¹²⁶ je nezávislá vládní agentura Spojených států amerických, kterou zřídil, upravuje a zmocňuje zákon Kongresu (částka 47 sbírky zákonů Spojených států § 151 a částka 47 sbírky zákonů Spojených států § 154). Byla založena jako nástupce Federální rádiové komise na základě komunikačního zákona z roku 1934 s pověřením regulovat veškeré nevládní užívání rádiového spektra (včetně rozhlasového a televizního vysílání), veškeré mezistátní telekomunikace (drátové, satelitní a kabelové) a také mezinárodní komunikace, která pochází ze Spojených států nebo v nich končí. Pravomoc FCC se vztahuje na 50 států, okres Columbia a území ovládaná vládou Spojených států amerických.

FCC je řízena pěti komisaři jmenovanými na pětileté funkční období prezidentem a potvrzovanými Senátem. Jednoho z komisařů prezident pověřuje výkonem funkce předsedy. Pouze tři komisaři mohou být příslušníky stejné politické strany a žádný komisař nesmí mít finanční zájmy v žádné záležitosti a byznysu jakkoliv se dotýkajícím komise. Stávajícím předsedou FCC je Kevin Martin, který nahradil Michaela Powella. Ostatními současnými komisaři jsou Deborah Taylor Tate, Michael Copps, Jonathan Adelstein a Robert M. McDowell. Zaměstnanci FCC jsou rozděleni podle funkcí a místa výkonu své práce. FCC tvoří sedm operačních oddělení, z nichž každé se zabývá jinou činností, jako například zpracováváním žádostí o licence, analyzováním stížností, prováděním různých šetření nebo vytvářením a zaváděním regulací. Servisní podporu těmto oddělením zajišťuje deset kanceláří. Jednotlivá oddělení a kanceláře mají sice svou specifickou funkci a rozdílnou náplň činností, pravidelně však spolupracují a pomáhají si v nejrůznějších záležitostech.^{127 128}

¹²⁶ Informace v kapitole 6. – 6.3 jsou čerpány z oficiální internetové stránky FCC www.fcc.gov

¹²⁷ Federal Communications Commission, „About Us“; <http://www.fcc.gov/aboutus.html>

¹²⁸ Předchůdcem Federální komunikační komise byla Federální rádiová komise, která vznikla v roce 1927, když americký Kongres přijal rádiový zákon (The Radio Act of 1927). Hlavní činností této komise bylo vydávání licencí, přidělování vysílacích frekvencí a regulace rádiového vysílání ve Spojených státech. Před rokem 1927 byla regulace rádiového vysílání plně v kompetenci Ministerstva obchodu USA. Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Radio_Commission

6.1 FCC a regulace obscenity, nemravnosti a vulgárnosti ve vysílacích médiích

6.1.1 Definice

Pro účely regulace, omezení a boje s obscenitou a nemravností ve vysílacích médiích FCC definovala a stanovila následující:¹²⁹

Obscenní materiál (*Obscene material*)¹³⁰ není chráněn 1. dodatkem americké Ústavy a nesmí se vysílat nikdy. Nejvyšší soud Spojených států amerických stanovil, že aby byl materiál obscenní, musí splňovat tři testovací podmínky:

(1) průměrná osoba podle stávajících společenských standardů musí materiál jako celek považovat za materiál vzbuzující chlípnost; (2) materiál musí zobrazovat nebo popisovat zjevně nechutným způsobem sexuální chování, které specifikují příslušné zákony; (3) materiál jako celek postrádá skutečnou literární, uměleckou, politickou nebo vědeckou hodnotu.

Nejvyšší soud dal najevo, že tento test má pokrývat i tvrdou pornografii

Nemravný materiál (*Indecent material*)¹³¹ podle definice FCC zahrnuje sexuální nebo exkreceční materiál, který nedosahuje stupně obscenity. Z tohoto důvodu soudy rozhodly, že nemravný materiál je chráněn 1. dodatkem Ústavy a nelze jej úplně zakázat. Může být nicméně omezen tak, aby nebyl vysílán v tu denní dobu, po kterou existuje přiměřené riziko, že diváky či posluchači by mohly být děti. Se souhlasem soudů FCC stanovila, že přiměřené riziko, kdy diváky či posluchači by mohly být děti, existuje v době od 6.00 do 22.00 místního času. Proto FCC zakazuje držitelům licencí ke stanicím v této době nemravný materiál vysílat. FCC také stanovila, že materiál je nemravný, pokud v daném kontextu zobrazuje nebo popisuje pohlavní nebo vylučovací

¹²⁹ Informace byly čerpány z oficiální stránky FCC www.fcc.gov, konkrétně ze sekce „Frequently Asked Questions“; <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³⁰ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What makes material „obscene“?* <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³¹ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What makes material „indecent“?* <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

orgány nebo činnosti za *zjevně nechutných/ urážlivých* podmínek, což je posuzováno podle *stávajících společenských standardů* pro vysílací média.

O tom, zda materiál popisuje nebo zobrazuje pohlavní či vylučovací orgány nebo činnosti způsobem „zjevně nechutným“ rozhoduje Federální komunikační komise. „Při hodnocení, zda je materiál „**zjevně nechutný/ urážlivý**“ (*patently offensive*), je nejdůležitější kontext a při analýze vysílaného materiálu se FCC zabývá třemi základními faktory: (1) zda jsou popis nebo zobrazení neskrývané či názorné; (2) zda se materiál důkladně věnuje popisům nebo zobrazením pohlavních či vylučovacích orgánů nebo je detailně opakuje; (3) zda se materiál jeví jako materiál sloužící k uspokojení či zda má vzrušovat nebo šokovat. Žádný z faktorů není rozhodující sám o sobě. FCC tyto faktory zvažuje a porovnává, protože každý případ představuje vlastní směsici těchto a případně i dalších faktorů. V souladu s federálním zákonem o nemravnosti a s rozhodnutími federálních soudů, které tento zákon vykládají, přijala komise pravidlo, že vysílání (jak televizní, tak rozhlasové), které splňuje definici nemravnosti, a které se vysílá v době od 6.00 do 22.00, je zakázáno a stíhá se uplatněním žaloby proti nemravnosti.¹³²

Vulgární vyjadřování (*Profane language*)¹³³ podle definice FCC zahrnuje ty pojmy, které jsou natolik urážlivé, že jejich pouhé vyřčení v daném kontextu může z hlediska práva představovat „obtěžování“. Ve svých „Pravidlech pro ceny Zlatý glóbus“¹³⁴ varovala FCC vysílatele, že podle kontextu bude považovat slovo „fuck“ a ta slova (nebo jejich varianty, které jsou stejně urážející), za „vulgární vyjadřování“, jež není možné vysílat v době od 6.00 do 22.00. Ačkoliv neexistuje žádný seznam slov, které by nebylo možné vysílat, **urážlivé výrazy** (*offensive words*)¹³⁵ mohou být vulgární a/nebo nemravné, a to v závislosti na kontextu. FCC například ve zmíněném nařízení „Pravidlech pro ceny Zlatý glóbus“¹³⁶ uvedla, že zákonnosti vysílaného jazyka se bude

¹³² FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What makes material „indecent“?*

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³³ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What makes material „profane“?*

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³⁴ FCC 04-43, 3. 3. 2004, “Golden Globes II”; <http://www.fcc.gov/eb/Orders/2004/FCC-04-43A1.html>

¹³⁵ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *Are there certain words that are always unlawful?*

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³⁶ Viz 134

věnovat případ od případu. Jak již bylo zmíněno výše, v závislosti na daném kontextu může být použití slova „fuck“ nebo jiných, stejně urážlivých/nechutných výrazů, jak nemravné, tak vulgární, pokud by se vysílalo v době od 6.00 do 22.00.¹³⁷

„**Sedm sprostých slov**“ (Seven dirty words)¹³⁸ se dosud považuje za nevhodná pro televizní a rozhlasové vysílání (na základě dřívějších opatření ze strany FCC), mnohá z těchto slov se však již necenzurovaná vysílají, ačkoliv mnohdy až v „bezpečných“ hodinách (tedy mezi 22:00 a 6:00).¹³⁹ Například slova „tits“ nebo „piss“ se již obecně nepovažují za nepřijatelná pro vysílání na veřejných vlnách ve Spojených státech během vyhrazených hodin, stejně tak jako slova „shit“, „turd“, „bullshit“ nebo „fuck“.¹⁴⁰

Pojem „**bezpečný přístav**“ („*Safe harbour provision*“)¹⁴¹ znamená dobu od 22.00 do 6.00 místního času, kdy stanice smí vysílat nemravný a/nebo vulgární materiál. Naopak žádný „bezpečný přístav“ neexistuje pro vysílání obscénního materiálu. Jak bylo uvedeno výše, obscénní materiál nemá nárok na žádnou ochranu podle 1. dodatku a nesmí se vysílat nikdy.

¹³⁷ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What makes material „profane“?*

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹³⁸ Viz kapitola 3, podkapitola 3.12

¹³⁹ Obrazy nahoty jsou nicméně rozostřené.

¹⁴⁰ Seven dirty words, Wikipedia – The Free Encyclopedia

http://en.wikipedia.org/wiki/Seven_dirty_words

¹⁴¹ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *What is the „safe harbour“?*

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

6.1.2 Pravomoci a nařízení FCC

Vysílání obscénních programů je porušením federálního zákona¹⁴² a vysílání nemravných nebo vulgárních programů v určitých hodinách zakazují nařízení FCC. Kongres svěřil Federální komunikační komisi odpovědnost za správné prosazování tohoto zákona a pravomoc uložit občanskoprávní peněžité pokuty, zrušit licenci nebo zamítnout žádost o její prodloužení těm, kdo platná nařízení poruší. Při prosazování svých nařízení musí však FCC pamatovat na 1. dodatek americké Ústavy a §326 komunikačního zákona, které jí zakazují cenzurovat programový materiál či zasahovat do práv vysílatelů spojených se svobodou slova.¹⁴³

Základní peněžité sankce za porušení omezení FCC ohledně nemravnosti, vulgárnosti nebo obscenity v roce 2004 činila 7 000 USD na porušení, přičemž mohla být zvýšena až do maximální výše 32 500 USD za porušení, a to na základě takových faktorů, jako je povaha, okolnosti, rozsah a závažnost porušení, míra zavinění či předchozí přestupky. Během roku 2004 FCC uložila pokuty v celkové výši 7 928 080 USD. O rok později překvapivě žádnou. Vybrané pokuty však nejsou připisovány na účet FCC, ale směřují do státního rozpočtu Spojených států.¹⁴⁴

V červnu 2006 prezident George W. Bush podepsal zákon o prosazování slušnosti ve vysílání z roku 2005 (The Broadcast Decency Enforcement Act)¹⁴⁵, který zpřísnuje pokuty za každé porušení zmíněného federálního zákona, a Federální komunikační komise tak bude moci uložit pokutu ve výši až 325.000 USD za jednotlivé porušení standardů slušnosti ve vysílání, kterého se dopustí nějaká stanice. Nový zákon dosavadní maximální výši pokuty zvyšuje desetinásobně.

¹⁴² §1464 první části článku 18, kapitoly 71 Kriminálního zákona přímo zakazuje projevy jakýchkoli obscénních, nemravných nebo vulgárních výrazů prostřednictvím rádiové komunikace.

¹⁴³ FCC, Frequently Asked Questions, The Law - *What are the statutes and rules regarding the broadcast of obscene, indecent, and profane programming?*; <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html>
Obscenity, Indecency & Profanity, Regulation of Obscenity, Indecency and Profanity
<http://www.fcc.gov/eb/oip/Welcome.html>

¹⁴⁴ FCC, Frequently Asked Questions, FCC Actions And Statistics - *What monetary sanctions...?*
<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html>

Viz Příloha č. 2: Stížnosti na nemravnost 1993-2006

¹⁴⁵ The White House, President Signs the Broadcast Decency Enforcement Act of 2005, Office of the Press Secretary, 15. 6. 2006; <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2006/06/20060615-1.html>

Vzhledem k tomu, že 1. dodatek americké Ústavy a §326 telekomunikačního zákona zakazují, aby FCC vysílatele cenzurovala, nesleduje FCC konkrétní programy ani jednotlivé účinkující, ale spíše prosazuje zákaz obscénnosti, nemravnosti a vulgárnosti v návaznosti na stížnosti. Tento proces probíhá následovně: Občan například v televizním pořadu uvidí nebo uslyší něco, co ho urazí/ znechutí (tedy něco nemravného) a na zmíněný pořad může poslat písemnou nebo elektronickou stížnost FCC. Ta na základě obdržené stížnosti zahájí vyšetřování a na základě analýzy celkového kontextu programu rozhodne, zda vysílání bylo či nebylo nemravné. Pokud FCC na základě zmíněné analýzy rozhodne, že dané vysílání nemravné bylo, vydá „Notice of Apparent Liability (zkráceně NAL), neboť došlo k porušení platných nařízení. Tento dokument obsahující přesný popis „domnělého“ porušení platných nařízení (tedy přesný popis toho, co konkrétně bylo v daném pořadu nemravné), vysvětlení provedené analýzy a z ní plynoucích výsledků (tedy popis vyšetřování a jeho závěrů) a stanovenou výši pokutu je odeslán vysílateli. Ten má po obdržení NAL tři možnosti: zaplatit stanovenou pokutu, NAL napadnout nebo s FCC jednat o dohodě. V případě, že FCC rozhodne, že k žádnému porušení jejich nařízení nedošlo, stížnost zamítá. FCC prozatím neprovádí ani regulaci ve vysílání násilných programů.¹⁴⁶

V rámci regulace obscenity, nemravnosti a vulgárnosti Federální komunikační komise také vyžaduje, aby všechny nové televizní přijímače vyrobené od 1. ledna 2000 o velikosti 13 palců nebo větší obsahovaly technologii „**V-chip**“. V-chip je technologie zabudovaná do televizního přístroje, která uživateli umožňuje zablokovat ten televizní program, u kterého si nepřeje, aby jej viděly jeho děti. Většina televizních pořadů dnes obsahuje hodnocení zavedené ve vysílacím nebo kabelovém průmyslu. Hodnocení se objevuje v rohu televizní obrazovky po dobu prvních 15 vteřin programu a v televizních programech. V programech je toto hodnocení zakódováno, V-chip si však zakódované informace přečte a příslušným způsobem pořady zablokuje.¹⁴⁷ Pokud technologií V-chip daný televizní přijímač nedisponuje, stejnou službu vykoná zařízení „**set-top box**“, což je podobná technologie pracující na stejném principu jako V-chip. Třetí možností, jak zablokovat nežádoucí programy, je technologie „**lock box**“. Ta je volně k zakoupení

¹⁴⁶ FCC, Frequently Asked Questions, The Law – *Does the FCC monitor particular radio or television programs and regulate violence on television?*; <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

¹⁴⁷ FCC, Frequently Asked Questions, TV Ratings and Channel Blocking - *What is the “V-chip”?* <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html>

u mnohých distributorů, ale na přání si ji mohou vyžádat předplatitelé kabelové televize, která je povinna jim tuto technologii prodat nebo pronajmout.¹⁴⁸ Aby však mohla zmíněná technologie V-chip nějaký program zablokovat, musí být k dispozici jeho hodnocení.

Hodnocení televizních programů

Uvedené hodnocení vzniklo v roce 1996 na žádost Kongresu, který požádal vysílací průmysl, aby sestavil dobrovolný systém hodnocení televizních programů. Systém známý jako “TV Parental Guidelines” vznikl za spolupráce Národní asociace vysílatelů, Národní televizní kabelové asociace a Americké filmové asociace.¹⁴⁹ Předmětem tohoto hodnocení jsou veškeré televizní programy kromě zpráv, sportu a neupravených filmů na kvalitních kabelových kanálech.

Programy dostanou jedno z následujících šesti hodnocení:¹⁵⁰

- **TV-Y** (*Všechny děti*) – objevuje se jen u pořadů pro děti, znamená, že pořad je vhodný pro všechny děti.
- **TV-7** (*Určeno pro starší děti*) – objevuje se jen u pořadů pro děti, znamená, že pořad je nejvhodnější pro děti ve věku 7 let a starší.
- **TV-G** (*Většinový divák*) – znamená, že pořad je vhodný pro všechny věkové skupiny, nicméně nemusí se nezbytně jednat o pořad pro děti.
- **TV-PG** (*Doporučený dohled rodičů*) – znamená, že se doporučuje dohled rodičů, a že pořad nemusí být vhodný pro mladší děti (toto hodnocení může také obsahovat označení „V“ jako zkratku pro násilí, „S“ pro sexuální scény, „L“ pro nevhodné výrazy nebo „D“ pro dvojsmyslné dialogy).

¹⁴⁸ CC, Frequently Asked Questions, TV Ratings and Channel Blocking - *What is the “V-chip”?*
<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html>

¹⁴⁹ FCC, Consumer & Governmental Affairs Bureau, Consumer Facts, *The V-Chip: Putting Restrictions on What Your Children Watch*; <http://www.fcc.gov/cgb/consumerfacts/vchip.html>

¹⁵⁰ FCC, Frequently Asked Questions, *The Law – Does the FCC monitor particular radio or television programs and regulate violence on television?*; <http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw>

- **TV-14** (*Vysoká pozornost rodičů*) – znamená, že pořad nemusí být vhodný pro děti mladší 14 let (hodnocení TV-14 může být rovněž doplněno o výše uvedené zkratky).
- **TV-MA** (*Pouze pro dospělé*) – znamená, že pořad je určen jen pro dospělé diváky a může být nevhodný pro děti mladší 17 let (hodnocení TV-MA může být opět doplněno o zkratky V, S, L nebo D).

Hodnocení filmů

Kromě televizních programů jsou ve Spojených státech hodnoceny také filmy. Systém hodnocení filmů (Motion Pictures Rating System) byl zřízen 1. listopadu 1968 Americkou filmovou asociací (The Motion Picture Association of America) v reakci na stížnosti ohledně výskytu sexuálního obsahu, názorného násilí a vulgárnosti v americkém filmu. O tom, jaké hodnocení film získá, rozhoduje stálá komise čítající 10-13 členů, která film shlédne a poté hlasuje o jeho hodnocení. Členové této komise nemusejí mít žádnou speciální kvalifikaci, musejí ovšem mít zkušenost s rodičovskou péčí, být rozumného dospělého intelektu a především musejí mít schopnost vžít se do role většiny amerických rodičů a film ohodnotit tak, aby tomuto hodnocení mohli ostatní rodiče důvěřovat a plně se na ně spolehnout¹⁵¹ Systém hodnocení filmů není závazný a v průběhu let došlo k několika jeho úpravám. Současné hodnocení bylo vytvořeno v roce 1984 a je následující:¹⁵²

- **Hodnocení G:** *Většinový divák*
Vstup povolen všem věkovým kategoriím.
- **Hodnocení PG:** *Doporučený doprovod rodičů*
Některý materiál může být nevhodný pro děti.
- **Hodnocení PG-13:** *Rodiče velmi obezřetní*
Některý materiál může nevhodný pro děti mladší 13 let.

¹⁵¹ Motion Picture Association of America, Ratings History

http://www.mpa.org/Ratings_HowRated.asp

¹⁵² Motion Picture Association of America, What do the ratings mean?

http://www.mpa.org/FlmRat_Ratings.asp

- **Hodnocení R:** *Omezené*
U osob mladších 17 let je vyžadován doprovod rodiče nebo dospělého dozoru.
- **Hodnocení NC-17:** Osobě ve věku 17 let nebo mladší není vstup povolen.¹⁵³

Zatímco do počátku 21. století Federální komunikační komise své předpisy a nařízení týkající se obscénnosti, nemravnosti a vulgárnosti ve vysílacích médiích nijak výrazně nevymáhala ani neměnila, v roce 2004 tyto své předpisy zpřísnila a vystupňovala jejich uplatňování zejména po skandálu s odhaleným ňadrem Janet Jacksonové, ke kterému došlo během show v poločase 38. ročníku Super Bowl. Tomuto skandálu a vývoji po něm se věnují 8. a 9. kapitola.

7. Zájmové skupiny

Při shromažďování materiálů k této diplomové práci autorka narazila na několik zajímavých zájmových skupin, jež jsou činné v otázce potlačování nemravnosti v americké společnosti nebo v souvislosti s ochranou svobody slova. Tato kapitola stručně představuje činnost zájmových skupin *Morality in Media*, *American Decency Association* a *Parents Television Council*, jež aktivně usilují o zvyšování morálky v televizním a rozhlasovém vysílání i celé americké společnosti¹⁵⁴, a proti nim vystupujícím skupinám *The Center for Creative Voices in Media*, *The Free Expression Policy Project* a *TV Watch*, které bojují proti cenzuře a usilují o zachování svobody slova.

Morality in Media, Inc. (MIM) (*Morálka v médiích*) je podle informací dostupných na své oficiální internetové stránce¹⁵⁵ národní nezisková organizace, která ústavními prostředky pracuje na potlačování nezákonného obchodování s obscénními materiály a na zvyšování standardů slušnosti v médiích. MIM začala svou

¹⁵³ Motion Picture Association of America, Ratings History; http://www.mpa.org/Ratings_HowRated.asp

Viz Příloha č. 4: Plakát s hodnocením filmů

¹⁵⁴ Více v kapitole 8.

¹⁵⁵ Morality in Media, Inc.

<http://www.moralityinmedia.org>

činnost v New Yorku v roce 1962 pod jménem Operation Yorkville poté, co byly děti na základní škole na Manhattanu přistiženy, jak si půjčují sadomasochistické pornografické publikace. Mezi zakládající členy MIM patřili Fr. Morton A. Hill, S.J., rabín Julius Neumann a Rev. Robert Wiltenburg (luteránský pastor), ke kterým se brzy přidal Rev. Constantine Volaitis z Řecké pravoslavné církve. V letech, které od založení MIM uplynuly, hrála tato nezisková organizace zásadní roli při uzákonění a právní obhajobě mnoha federálních, státních a místních zákonů, které zakazují obscenitu, regulují „sexuálně orientovaný obchod“ a chrání děti před neslušnými materiály na prodejních místech a v televizním a rozhlasovém vysílání. Morality in Media také každoročně odpovídá na tisíce žádostí občanů o informace a pomoc, čímž přispívá k potlačování obscenity a nemravnosti v jejich komunitách a v médiích. MIM se věnuje také právním otázkám a její právní oddělení radí federálním, státním a místním veřejným úředníkům i soukromým osobám v konkrétních otázkách obscenity a neslušnosti. Toto oddělení také připravuje návrhy legislativy a správních opatření, svědčí před státními orgány a předkládá jako *amicus curiae* posudky v klíčových federálních a státních případech. MIM je činná také veřejně. Mezi její veřejné akce patří každoroční kampaň s názvem „Bílá stužka proti pornografii“ („WRAP“) a „Den vypnuté televize.“

Morality in Media také založila unikátní „Národní centrum zákonů o obscenitě“ (National Obscenity Law Center), které shromažďuje informace o obscenitě a souvisejících zákonech a zpřístupňuje tento materiál mimo jiné federálním a státním prokurátorům a zákonodárcům. Toto centrum má také svou rozsáhlou knihovnu, která zahrnuje všechny zaznamenané případy obscenity od roku 1800, veškeré federální a státní zákony o obscenitě, mnoho městských a okresních výnosů proti obscenitě a vzorové zákony, stručný bankovní index a monografie o právních otázkách, které jsou předmětem opakovaných šetření. MIM dále vydává nejrůznější informační materiály a provozuje internetovou stránku ObscenityCrimes.org, kde mohou občané upozorňovat na porušení federálních zákonů týkajících se obscenity na internetu.¹⁵⁶

¹⁵⁶ About Morality in Media, <http://www.obscuritycrimes.org/aboutmim.cfm>

Americká asociace slušnosti (American Decency Association, zkráceně A.D.A.) je náboženská organizace se sídlem ve Fremontu ve státě Michigan. Založil ji v roce 1999 Bill Johnson, původní profesí křesťanský duchovní a učitel a také bývalý ředitel Americké asociace pro rodinu. Webové stránky A.D.A. uvádí, že cílem asociace je „vzdělávat své členy a širokou veřejnou ve věcech slušnosti a iniciovat, propagovat, podporovat a koordinovat činnost směřující k zajišťování a prosazování veřejné morálky v souladu s křesťanstvím podle bible.“¹⁵⁷ Asociace také organizuje mediální kampaně a národní bojkoty korporací, které prostřednictvím svých produktů, služeb nebo reklamy podporují hodnoty, jež jsou v rozporu s přesvědčením A.D.A.

Hlavním cílem této asociace je zejména: (1) potlačit zobrazování nahoty a sexu v televizi; (2) omezit sexuálně dvojsmyslné články v časopisech a působení Howarda Sterna¹⁵⁸ a dalších podobných rozhlasových a televizních osobností; (3) zrušit sexuální výuku ve školách a (4) potlačit politiku, která podporuje homosexualitu.¹⁵⁹

Parents TV Council je jednou z nejvlivnějších organizací ve Spojených státech čítající více než jeden milion členů. Hlavním cílem této organizace je ochrana dětí před sexem, násilím a vulgaritou v zábavním průmyslu, a proto se zaměřuje především na veřejné televizní a rozhlasové programy a snaží se zde prosazovat mravnost snížením množství grafických sexuálních scén a dialogů, znázorňovaného násilí a vulgárního a obscénního vyjadřování především v hlavním vysílacím čase a v „hodině rodinného vysílání“. Snaží se rovněž pomáhat rodičům a informovat je o možnostech ochrany před nevyžádanými programy.¹⁶⁰

Centrum pro kreativní názory v médiích (The Center for Creative Voices in Media) je nezisková organizace zasvěcená zachování originálních, nezávislých, různorodých a kreativních názorů v amerických médiích, neboť podle přesvědčení této

¹⁵⁷ American Decency Association, <http://www.americandecency.org/>

¹⁵⁸ Howard Stern je rádiový moderátor, který bavil Američany desítky let při své ranní rozhlasové show plné pikantních slov a otevřených zpovědí ze Sternova sexuálního života. Přesto, že tato show byla nejoblíbenější v zemi, bývala často předmětem soudních sporů.

¹⁵⁹ American Decency Association
<http://www.americandecency.org/>

¹⁶⁰ Parents Television Council
<http://www.parentstv.org/PTC/faqs/main.asp>

organizace právě a pouze takové názory obohacují národní kulturu a zaručují demokracii. Tato organizace vznikla na podzim roku 2002, je financována z grantů, dobročinných příspěvků a darů od různých nadací i jednotlivců, a až do ledna roku 2004 byla známá pod názvem “*The Center for the Creative Community*”. Nové jméno však mnohem lépe odráží práci a poslání organizace. Tím je především snaha o zachování a obohacení různorodosti americké demokracie a kultury (1) vzděláváním odborné, ale i laické veřejnosti, (2) propagací mediálního prostředí, které poskytne dostatečné podmínky kreativním umělcům a zaručí jejich svobodu a různorodost, (3) prováděním nejrůznějších průzkumů a výzkumů a (4) sponzorstvím nejrůznějších vzdělávacích aktivit týkajících se dané problematiky. Tato organizace také veřejně vystupuje proti nejrůznějším (nejen) vládním nařízením omezujícím svobodu slova v americké společnosti.¹⁶¹

Projekt politiky svobodného vyjadřování (The Free Expression Policy Project) vznikl podle informací na oficiální internetové stránce¹⁶² v roce 2000 jako projekt Národní koalice proti cenzuře (The National Coalition Against Censorship) a tři roky byl také součástí Brennanova centra pro spravedlnost při NYU School of Law. Zakladatelkou tohoto projektu byla známá americká spisovatelka a právnička Marjorie Heinsová¹⁶³. Sponzorství projektu se ujaly nejrůznější nadace, jako například the Rockefeller Foundation, the Educational Foundation of America, and the Andy Warhol Foundation for the Visual Arts. Hlavní činností zmíněného projektu je zajistit výzkum a prosazování svobody slova, autorských práv a mediální demokracii.¹⁶⁴

¹⁶¹ Center for Creative Voices in Media, About Us

<http://www.creativevoices.us/about.php>

¹⁶² The Free Expression Policy Project

<http://www.fepproject.org/index.html>

¹⁶³ Autorka například známé knihy s názvem „*Not in Front of the Children: "Indecency," Censorship, and the Innocence of Youth*“, za níž v roce 2002 získala ocenění Americké literární asociace.

¹⁶⁴ The Free Expression Policy Project

<http://www.fepproject.org/fepp/aboutfepp.html>

TV Watch¹⁶⁵ je název koalice nejrůznějších organizací a jedinců vystupujících proti vládní kontrole televizních programů a propagující jiné prostředky kontroly, jako například systém hodnocení programů a aktivní účast rodičů. TV Watch věří, že američtí občané by měli sami rozhodovat o tom, co oni a jejich děti budou sledovat ve své televizi – nikoliv vláda. Proto se snaží informovat rodiče o všech dostupných prostředcích, které jim samotným umožní kontrolovat programy, které chtějí, aby sledovaly jejich rodiny. TV Watch se touto cestou snaží naplnit své přesvědčení – i přesvědčení většiny Američanů, že řešením je zodpovědnost, nikoli více regulací.¹⁶⁶

Zájmových skupin s podobnou náplní činností, jako výše uvedených sedm, je ve Spojených státech celá řada. Autorka práce však záměrně vybrala výše popsaných sedm, neboť právě tyto jsou díky své rozsáhlé činnosti týkající se problematiky obscenity či nemravnosti v americké společnosti těmi nejaktivnějšími, a především jedné zájmové skupině z výše uvedených, se po světoznámém skandálu Nipplegate podařilo dosáhnout v následném vývoji po této aféře značných úspěchů, což dokládá osmá kapitola této práce.

¹⁶⁵ TV Watch, Who We Are

<http://www.televisionwatch.org/WhoWeAre/Default.html>

¹⁶⁶ Viz 165

8. Aféra Nipplegate a její následky¹⁶⁷

1. únor roku 2004 byl nejsledovanějším momentem dosavadní historie televizního vysílání ve Spojených státech. Důvodem byl přímý přenos finálového zápasu amerického fotbalu na stadionu v Hustonu, známého jako „Super Bowl“. Součástí této sportovní události bylo také vystoupení zpěváků Janet Jacksonové a Justina Timberlakea v hudební show z produkce MTV vyplňující přestávku mezi poločasy. Zmínění interpreti společně živě zaspívali píseň s názvem „Rock Your Body“, v jejímž závěru Justin Timberlake zpívajíc „*I'm gonna have you naked by the end of this song*“ strhnul část kostýmu Janet Jacksonové tak, že zcela obnažil její pravé ňadro, jehož bradavku zdobil nepřehlédnutelně velký piercing ve tvaru slunce.¹⁶⁸

Obrázek 1: „Selhání kostýmu“ Janet Jacksonové¹⁶⁹

¹⁶⁷ Informace o aféře Nipplegate byly do podkapitoly 7.1 čerpány především z internetových zdrojů <http://www.nipplegate.com>, <http://business.timesonline.co.uk/tol/business/law/article2434811.ece>, Hilden, J.: *Jackson 'Nipplegate' illustrates the danger of chilling free speech*, FindLaw Special for CNN, 20. 2. 2004, <http://www.cnn.com/2004/LAW/02/20/findlaw.analysis.hilden.jackson/>.

¹⁶⁸ Nipplegate, <http://www.nipplegate.com>

¹⁶⁹ Zdroj: <http://thefishery.typepad.com/photos/uncategorized/2007/12/06/fine09.jpg>

I přesto, že televizní stanice CBS vteřinu po incidentu živý přenos „přestřihla“, odhalené ňadro Janet Jacksonové bylo odvysíláno a v jediném okamžiku jej vidělo téměř sto milionů Američanů (posléze prakticky celý svět). Zanedlouho poté televizní stanice CBS obdržela rekordních 200 000 stížností od televizních diváků, především šokovaných a rozhořčených rodičů, kteří si stěžovali, že daný incident byl v kontextu fotbalového zápasu naprosto nevhodný a neočekávaná nahota narušila rodinnou tradici každoročního sledování této fotbalové události.

Zpěváci Janet Jacksonová a Justin Timberlake vydali následně po incidentu prohlášení, v němž oba uvedli, že odhalení ňadra byla neplánovaná nehoda, se kterou televizní stanice CBS ani MTV nemají vůbec nic společného, a se společností Viacom, stanicemi CBS a MTV, Národní fotbalovou ligou a společností America Online (AOL), která show v poločase zápasu sponzorovala, se za skandál s příznačným názvem „Nipplegate“¹⁷⁰ omluvili. Nicméně Janet Jacksonová později přiznala, že ono „zvláštní číslo“ na konci písně bylo vymyšleno předem, ale že to celé zašlo dále, než bylo původně naplánováno. Podle zpěvaččiny mluvčí mělo dle plánu ňadro zůstat zahaleno červenou podprsenkou, když Justin Timberlake strhl vrchní část Janetina kostýmu. Sám Timberlake celou záležitost označil za „selhání kostýmu“ a později se dokonce vyjádřil, že se mu vlastně líbilo, že dal tolika lidem téma k rozhovoru.¹⁷¹

Díky tomuto incidentu se také jméno „Janet Jackson“ stalo nejvyhledávanějším výrazem roku 2004 na mnoha internetových vyhledávacích¹⁷² a magazín Entertainment Weekly sestavil žebříček 25-ti nejskandálnějších momentů známých osobností od roku 1982¹⁷³ a skandál Nipplegate se umístil na prvním místě. Předčil například i takové „události“, jako když opilý Mel Gibson pronášel antisemitické výroky; když si Britney Spearsová oholila hlavu; Hugh Grant byl nachytán v autě při orálním sexu s prostitutkou; Kate Moss byla vyfotografována, jak šnupe kokain, nebo když Sinead O'Connor v živém televizním vysílání roztrhala fotografii Papeže.

¹⁷⁰ Nipplegate = Watergate 21. století. Skutečně šokující moment americké historie vedl k vytvoření pojmu „selhání kostýmu“ ("wardrobe malfunction").

¹⁷¹ Nipplegate, <http://www.nipplegate.com>

¹⁷² Viz 171

¹⁷³ *Janet Jackson's 'Nipplegate' tops '25 Biggest Celebrity Scandals since 1982' poll*, Entertainment Weekly, Washington, 28. 8. 2007.

Národní fotbalová liga brzy po incidentu oznámila, že hudební stanice MTV, která také produkovala show v přestávce 35. finálového zápasu¹⁷⁴, už nebude vícekrát se Super Bowl nijak spojena. Její show v poločase zápasu totiž kromě „odhalené“ Janet Jacksonové představila také několik dalších známých zpěváků, mezi nimiž vynikal rocker Kid Rock, který byl oblečen do americké vlajky, což někteří diváci považovali rovněž za nevhodné v rámci této sportovní události. Hudební stanice MTV měla v úmyslu zmíněnou show v poločase zápasu propagovat svou kampaň s názvem „MTV's Rock the Vote“, jejímž cílem bylo povzbudit mladé lidi k volbám. Toto poselství se však z celkové podoby show zcela vytratilo.¹⁷⁵

7.1 **Rekordní pokuty**

Dalo by se předpokládat, že rozruch kolem nehody s odhaleným ňadrem skončí omluvou všech zúčastněných, ovšem skutečnost byla zcela opačná. Incident rozpoutal vlnu pokut a zpřísnil nařízení týkající se vysílání nemravností a vulgarit nejen ze strany Federální komunikační komise, ale také ze strany vlády Spojených států. Za odhalené ňadro Janet Jacksonové uložila Federální komunikační komise¹⁷⁶ v září roku 2004 pokutu televizní společnosti CBS v maximální výši 27 500 USD za každou z jejich dvaceti televizních stanic, která danou show vysílala, čímž celková výše pokuty dosáhla výše 550 000 USD. V říjnu téhož roku FCC uložila pokutu v celkové výši téměř 1,2 milionu USD společnosti Fox za odvysílání reality show s názvem „Married By America“.¹⁷⁷ V této reality show mají diváci díky svým zaslaným hlasům možnost vytvořit páry ze svobodných mužů a žen, kteří se do této reality show přihlásí, a divák pak sleduje, jak si pět takto vzešlých párů užívá společné schůzky. V jedné z epizod této reality show, za kterou byla společnost Fox pokutována, se objevily scény z večírku, na němž, mimo jiné, jeho dámské účastnice olizují šlehačku z hrudí striptérů. FCC následně obdržela 159 stížností na tento program, a ačkoliv se nejednalo o přímou nahotu, neboť záběry byly elektronicky upraveny (rozmazány), FCC shledala tyto scény

¹⁷⁴ Super Bowl v roce 2004 měl pořadové číslo 38.

¹⁷⁵ Nipplegate; <http://www.nipplegate.com>

¹⁷⁶ FCC následně po incidentu obdržela 540 000 diváckých stížností.

Zdroj: <http://business.timesonline.co.uk/tol/business/law/article2434811.ece>

¹⁷⁷ FCC Orders 2004, [FCC 04-242](http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-253053A1.html), http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-253053A1.html

sexuálně explicitními, a tudíž zakázanými vysílat v době od 6.00 do 22:00. Fox inkriminovaný program vysílal mezi 20.00-21.00, tedy v době, kdy mezi diváky ještě mohou být děti a mladiství, a proto jí byla udělena pokuta za porušení nařízení FCC. Pokutu obdrželo všech 169 televizních stanic, které Fox vlastní, a danou reality show taktéž odvysílaly. Každé této stanici bylo nařízeno zaplatit 7 000 USD, tedy celkově 1 183 000 USD.¹⁷⁸

Do té doby byla rekordní pokuta za porušení nařízení o nemravnosti v médiích udělena společnosti Clear Channel Communications, která je vlastníkem největšího řetězce rádiových stanic ve Spojených státech. Pokuta byla této společnosti udělena za odvysílání show s názvem „Bubba the Love Sponge“, kterou odvysílala její čtyři floridská rádia mezi půl sedmou a devátou hodinou ranní. Federální komunikační komise navrhla pokutu ve výši 775 000 USD za porušení nařízení o vysílání nemravného materiálu, neboť daná show obsahovala sexuálně explicitní část, v níž se tři postavy z kreslených seriálů (mezi nimi například Scooby Doo) baví o drogách a sexuálních aktivitách. V reakci na udělenou pokutu společnost Clear Channel požadovala vytvoření určité pracovní skupiny, jejímž úkolem by bylo přesně stanovit standardy pro určování nemravností v rádiovém, televizním, kabelovém a satelitním vysílání. Ředitel společnosti Mark Mays sice uvedl, že jistá omezení v tom, co je či není možné vysílat, již sice existují, ale je potřeba mnohem přesněji stanovit, kde končí ona pomyslná hranice.¹⁷⁹

Pokuta za porušení nařízení FCC byla udělena také společnosti Young Broadcasting of San Francisco za odvysílání ranní show v říjnu roku 2002. Během této show se totiž jeden z účinkujících v divadelním představení nazvaném „Puppetry of the Penis“ krátce obnažil a ostatní účinkující na sobě měli pouze pláštěnky. FCC na tuto událost reagovala vyjádřením, že stanice měla očekávat, že v dané show se něco takového může stát a měla podniknout patřičná opatření, aby tomu zabránila. Pokuta dosáhla tehdejší maximální možné výše 27 500 USD. Největší pokuta udělená rozhlasové stanici za porušení nařízení o vysílání nemravnosti činila 1,7 milionů USD.

¹⁷⁸ *FCC Fines Fox \$1.2M For Indecency*, The Associated Press, Washington, 12. 10. 2004.

<http://www.cbsnews.com/stories/2004/10/12/entertainment/main648911.shtml>

¹⁷⁹ *FCC Issues Steep Indecency Fines*, The Associated Press, 27. 1. 2004.

<http://www.cbsnews.com/stories/2004/01/27/tech/main596334.shtml>

Tu musela zaplatit společnost Infinity Broadcasting v roce 1995 za porušení těchto nařízení ze strany rádiového moderátora Howarda Sterna.¹⁸⁰

Pro srovnání: V České republice byla zatím nejvyšší pokuta udělena komerční televizní stanici Nova za odvysílání reality show „Big Brother“, čímž stanice podle Rady pro rozhlasové a televizní vysílání¹⁸¹ porušila zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, jež provozovatelům vysílání ukládá povinnost nezařazovat v době od 6 do 22 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Televizní stanice Nova měla podle vyjádření Rady zmíněnou reality show z důvodu sexuálně laděných scén a hrubých výrazů vysílat v daleko pozdějším čase. Pokut týkajících se tohoto pořadu bylo hned několik a dosáhly celkové částky přesahující 43 milionů korun.¹⁸² Ze stejného důvodu byla za reality show Radou pro rozhlasové a televizní vysílání pokutována také tuzemská komerční televizní stanice Prima. Ta dostala pokutu za odvysílání své reality show s názvem „Vyvolení“ (konkrétně za několik dílů první a druhé řady). Pokuta rovněž dosáhla výše přesahující několik desítek milionů korun.¹⁸³ Vysoká pokuta byla udělena také veřejnoprávní České televizi. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání jí udělila pokutu ve výši dvou milionů korun za odvysílání pořadu s názvem „Fantastické obrazy“, který ČT uvedla v prosinci roku 2003. Tento pořad byl součástí německého cyklu „Krátké příběhy“ a v jednom z dílů byl uveden videoklip skupiny Prodigy k písni „Smack my bitch up“. Podle Rady tento klip obsahoval vystoupení striptérky, motivy samoučelného násilí a pornografii a Česká televize jej navíc odvysílala v odpoledním čase, čímž porušila výše uvedený zákon a ohrozila psychický, fyzický a mravní vývoj dětí a mládeže.¹⁸⁴

¹⁸⁰ *FCC Issues Steep Indecency Fines*, The Associated Press, 27. 1. 2004.

<http://www.cbsnews.com/stories/2004/01/27/tech/main596334.shtml>

¹⁸¹ Český ekvivalent Federální komunikační komise.

¹⁸² Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, Reality show – „Big brother“

<http://www.rrtv.cz/cz/static/realityshow/bigbrother.htm>

¹⁸³ Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, Reality show - Vyvolení 1 a Vyvolení 2

<http://www.rrtv.cz/cz/static/realityshow/vyvoleni.htm>

¹⁸⁴ Gráfová, J.: *Na pokutu za klip se složí patnáct tisíc koncesionářů*, Deník Metro, 20. 2. 2008.

<http://aktualne.centrum.cz/kultura/televize/clanek.phtml?id=521738>

Přehled pokut udělených televizním stanicím v ČR:

7.2 Vynucená „autocenzura“

V důsledku rekordních pokut udělených FCC po skandálním „selhání kostýmu“ Janet Jacksonové na 38. Super Bowl, se jiné televizní stanice ve strachu z dalších pokut rozhodly pro vlastní „autocenzuru“ vysílaných pořadů. Zde je několik případů: (1) Čtyři dny po 38. Super Bowl televizní stanice NBC odvysílala další díl pravidelného seriálu „E.R.“ z lékařského prostředí, ovšem vystříhla scénu, v níž se na okamžik objevilo nahé ňadro postarší pacientky. (2) Hudební stanice MTV se rozhodla pro „menší“ změny ve vysílání videoklipů, což znamenalo, že například videoklip k písni „Toxic“ interpretky Britney Spearsové, ve kterém zpěvačka simuluje sex na toaletě letadla (zcela oblečená a sexuální akt pouze naznačují její pohyby), vysílala až po 22. hodině, tedy v době, kdy už by mezi diváky neměly být děti.¹⁸⁵ (3) Televizní společnost ABC odvysílala „asexuální“ verzi seriálu z policejního prostředí „NYPD Blue“, z něhož vystříhla „inkriminované“ sexuální scény a 66 z jejích více než 220 filiálních stanic odmítlo navíc odvysílat válečné drama režiséra Stevena Spielberga „Save Private Ryan“, ačkoliv jej v předešlém roce bez jakýchkoliv výhrad odvysílaly. Důvodem odmítnutí bylo používání explicitní mluvy mezi vojáky, především časté užívání slov „fuck“, „shit“ a „bastard“.¹⁸⁶ (4) CBS z kriminálního seriálu „Without a trace“ odstranila záběry nahého muže.¹⁸⁷ (5) Stanice PBS cenzurovala válečné dokumentární drama BBC „Dirty War“ o následcích bombového útoku na Londýn. Vystřižena byla scéna ukazující nahou ženu ve sprše při dekontaminaci po útoku. (5) Fox odmítl vysílat

Fránek, T.: *Zábava se z televize přesunula k soudu*, Aktuálně.cz, 6. 6. 2006.

<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/domaci-ekonomika/clanek.phtml?id=170346>

¹⁸⁵ Hilden, J.: *Jackson 'Nipplegate' illustrates the danger of chilling free speech*, FindLaw, 20. 2. 2004, <http://www.cnn.com/2004/LAW/02/20/findlaw.analysis.hilden.jackson/>

¹⁸⁶ Stanice se bály, že jim za nemravná nebo vulgární slova ve zmíněném filmu FCC může udělit pokutu na základě jejího rozhodnutí z března 2004 k udělení cen Zlatý Glóbus. V tomto rozhodnutí totiž FCC stanovila, že použití slovního spojení „*fucking brilliant*“ zpěvákem irské skupiny U2 Bono Voxem během jeho děkovné řeči při přebírání ocenění na Zlatých Glóbech v roce 2003, bylo vulgární. Viz FCC 04-43, <http://www.fcc.gov/eb/Orders/2004/FCC-04-43A1.html>

¹⁸⁷ Harris, P.: *"No sex please, we're sensitive, says America"*, The Observer, 15. 2. 2004 <http://www.guardian.co.uk/usa/story/0,12271,1148511,00.html>

reklamní spot s vteřinovou ukázkou nahého pozadí 84-letého herce Mickey Rooneyho.¹⁸⁸ Podobných případů může být jmenována celá řada.

Televizní stanice se tak staly mimořádně opatrnými a citlivými pokud jde o to, co mohou a budou vysílat, aby nedostaly pokutu. Mnohé napjatá situace přinutila dokonce k tomu, že si začaly najímat pracovníky, jejichž výhradním úkolem je „odstraňovat“ z živě vysílaných show „nebezpečný“ materiál. To je možné díky tomu, že po aféře Nipplegate se živě přenášené show vysílají s pěti vteřinovým zpožděním, což umožňuje okamžité odstranění „neočekávaných incidentů“ a zabránění tak dalšímu možnému skandálu. Paradoxní na celé situaci však je, že nikde není přesně definováno, co není možné vysílat. Federální komunikační komise stanovila, co je podle ní nemravný, obscénní nebo vulgární materiál¹⁸⁹, ovšem i v těchto definicích se setkáváme s výrazy jako „zjevně nechutný“ (*patently offensive*) či „současné společenské standardy“ (*contemporary community standards*), tedy s výrazy, jež samy o sobě vyžadují vlastní definici. O tom, co skutečně je či není obscénní, nemravné či vulgární v televizním vysílání rozhoduje Federální komunikační komise.

7.3 Vítězství „moralistů“?

Časopis Broadcasting&Cable po aféře Nipplegate informoval, že nadace Kaiser Family Foundation zjistila, že většinu americké veřejnosti odhalené ňadro Janet Jacksonové spíše pobavilo, než pobouřilo (ačkoliv se objevilo naprosto nečekaně), a žádnou „újmu“ jim nezpůsobilo.¹⁹⁰ Kdo a proč tedy z incidentu udělal skandál nevídaných rozměrů, který citelným způsobem změnil podobu televizního a rozhlasového vysílání?

¹⁸⁸ PEN USA, „*Censorship on Television: When Crying “Indecency” Goes Too Far*“, 18. 2. 2005

<http://penusa.org/go/news/comments/167/>

¹⁸⁹ Viz kapitola 6, podkapitola 6.1.1.

¹⁹⁰ *Gov't Censorship of Indecency and Violence on TV*, The Center for Creative Voices in Media, 20. 11. 2004, <http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=63>

Odpovědi jsou hlasité skupiny sociálních konzervativců, kteří „selhání kostýmu“ Janet Jacksonové využili jako výjimečně vhodný okamžik pro započetí své kulturní války proti nemravnosti.¹⁹¹ Právě tyto skupiny měly značný podíl na tom, že Federální komunikační komise zpřísnila nařízení týkající se nemravnosti ve vysílání. Mezi nejvlivnější, nejhlasitější a nejaktivnější patří již zmíněná Televizní rada rodičů (Parents Television Council), která po skandálu Janet Jacksonové iniciovala masivní kampaň, v níž úspěšně nabádala své členy, aby Federální komunikační komisi zaplavili stížnostmi¹⁹², a Křesťanská koalice (The Christian Coalition), která usilovně lobovala Kongres, aby přijal zákon zvyšující pokuty za porušení nařízení o nemravnosti ve vysílání, což se jí úspěšně podařilo.¹⁹³

Zákon o prosazování slušnosti ve vysílání (The Broadcast Decency Enforcement Act, 2005) desetinásobně zvýšil maximální pokutu za odvysílání nemravného či vulgárního materiálu v časovém rozmezí mezi 6:00 a 22:00 z původní maximální výše 32 500 USD na 325 000 USD za každé porušení nařízení FCC o nemravnosti ve vysílání. Sněmovna reprezentantů původně schválila návrh zákona, který tuto maximální možnou pokutu zvyšoval až na maximum 500 000 USD za jedno porušení, ovšem Senát s tímto návrhem nesouhlasil a pokutu za porušení nařízení zvýšil „pouze“ na 275 000 USD za incident s hranicí 3 miliony dolarů za den. K dohodě mezi oběma komorami došlo až poté, co se Senát i Sněmovna reprezentantů dohodli na maximální částce 325 000 USD za jedno porušení počínaje rokem 2005.¹⁹⁴ O zvýšení pokut žádal Kongres i tehdejší samotný předseda Federální komunikační komise Michael K. Powell, který argumentoval tím, že pokuta pár desítek tisíc vysílateli s multimiliardovými příjmy nemá vůbec žádný odstrašující efekt. Schválení daného zákona bylo obrovským vítězem pro zmíněné sdružení Parents Television Council, které Federální komunikační komisi často kritizovalo za její „měkkost“ při pokutování nemravností v médiích.

¹⁹¹ Kim, R.: *Nipplegate's Legacy*, The Nation, 2006

<http://www.thenation.com/blogs/notion?pid=56975>

¹⁹² Stížnosti Parents Television Council tvořily valnou většinu stížností z celkového počtu 504 000, které FCC po skandálu na 38. Super Bowl obdržela.

Zdroj: *Gov't Censorship of Indecency and Violence on TV*, The Center for Creative Voices in Media, 20. 11. 2004, <http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=63>

¹⁹³ Viz 191

¹⁹⁴ Tento zákon se však samozřejmě nevztahuje na kabelové a satelitní vysílání.

Oponenti tohoto zákona varovali rodiče, že by zvýšení maximální výše pokuty neměli chápat jako zmírnění své zodpovědnosti za to, na co jejich děti dívají.¹⁹⁵

7.4 Argumenty pro a proti

Zpřísnění zmíněných nařízení a extrémní zvýšení pokut za jejich porušení však mělo za následek výše popsané případy „autocenzury“ a skutečnost, že televizní stanice přikročily (nebo spíše byly donuceny přikročit) k této formě „ochrany“ ve snaze neporušit daná nařízení Federální komunikační komise a vyhnout se vysokým pokutám nebo dokonce odebrání vysílací licence, je velmi alarmující a znepokojující a je na místě se ptát, jak je možné, že v Americe, zemi, jež nade vše vyzdvihuje svobodu slova, byla přijata vládní nařízení, jež tuto svobodu omezují?

První dodatek americké Ústavy říká: „*Kongres nesmí vydávat zákony... omezující svobodu slova nebo tisku.*“¹⁹⁶ Svoboda slova tedy znamená právo libovolnými prostředky vyjádřit svůj názor nebo myšlenky (politické, vědecké či umělecké) bez jakéhokoliv zásahu státu, což v zásadě vylučuje jakoukoliv cenzuru. Nejvyšší soud sice v případě *Roth v. United States* (1957) rozhodl, že obscenita 1. dodatkem zaručující svobodu slova a tisku chráněna není¹⁹⁷ (a tudíž jsou mnohé činnosti s ní spojené zákonem zakázané, a je rovněž zakázáno obscénní materiál vysílat), nemravnost však 1. dodatkem chráněna je, a cenzurována by tedy být neměla.¹⁹⁸ Jak je tedy možné, že v televizním a rozhlasovém vysílání cenzurována je? Odpovědí je pravomoc Federální komunikační komise, kterou jí světil Nejvyšší soud. Ten totiž v případě *FCC v. Pacifica* (1978)¹⁹⁹ rozhodl, že FCC má pravomoc zakázat vysílání materiálů, které shledá „zjevně nechutnými/ urážlivými“ (tedy nemravnými),

¹⁹⁵ Ahrens, F.: *Congress Agrees to Raise Broadcast-Indecency Fines*, Washington Post, 20. 5. 2006.

<http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2006/05/19/AR2006051901611.html>

Senate Backs Indecency Fine Hike, CBS Broadcasting Inc., Washington, 9. 5. 2006

<http://www.cbsnews.com/stories/2006/05/19/business/main1636252.shtml>

¹⁹⁶ Tindal, B., G., Shi, E. D.: *Dějiny Spojených států amerických*, Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 1996, 897 s. (str. 799)

¹⁹⁷ Viz kapitola 3, podkapitola 3.4.

¹⁹⁸ Soudem stanovená definice nemravnosti však neexistuje a je velmi problematické ji přesně definovat, stejně tak jako obscenitu.

¹⁹⁹ Viz kapitola 3, podkapitola 3.12

a to především v době, kdy v publiku mohou být děti (čímž je chrání), a má také pravomoc rozhodovat o tom, co je v daném kontextu „nemravné“. Důležitým aspektem je také skutečnost, že kontrolu nad rozhlasovými vlnami ve Spojených státech má stát, který je prohlásil za veřejný majetek, a „v zájmu veřejnosti“ také provádí jejich regulaci.

Organizace usilující o mravnost ve vysílacích médiích zpřísnění nařízení o vysílání nemravností a zvýšení pokut za jejich porušení vnímají jako své osobní vítězství a obrovské zadostiučinění a výše popsanou cenzuru ze strany vysílatelů považují za zcela oprávněnou hned z několika důvodů. Tvrdí, že 1. dodatek americké Ústavy nikdy nebyl vytvořen s úmyslem ochraňovat jakýkoliv projev a Nejvyšší soud to svými rozhodnutími v minulosti jasně potvrdil (viz zákaz obscenity, dětské pornografie...). Dále zdůrazňují, že veřejné televizní vysílání slouží veřejnosti a ta očekává, že bude morální, což podle „moralistů“ dokládá například stále vzrůstající počet stížností na nemravnost ve vysílání, které eviduje FCC. Nejsilnějším argumentem podporujícím zmíněnou cenzuru ze strany těch, kdo bojují za morálně čisté vysílání, je však ochrana dětí před „škodlivými“ vlivy obscenity, vulgarity a nemravností.²⁰⁰

Oponenti naopak zpřísněná nařízení a zvýšené pokuty ostře kritizují a proti výše zmíněným argumentům zastánců cenzury předkládají argumenty zcela opačné. Zdůrazňují, že stávající nařízení FCC týkající se nemravností ve vysílání žádným způsobem neodrážejí „současné standardy společnosti“, ačkoliv právě na ty komise ve svých nařízeních poukazuje. Dále udávají, že současná cenzura vysílání (1) je protiústavní, neboť ohrožuje svobodu slova; (2) potlačuje různorodé, kreativní a hodnotné vysílání; (3) rozhodně není a ani nemůže být v zájmu veřejnosti, neboť v demokratické společnosti je nemyslitelné a zcela nepřijatelné, aby o tom, co bude vysíláno do všech domácností, rozhodovala pouze určitá skupina lidí s jistým přesvědčením; a (4) tato cenzura není ani v zájmu dětí, které má chránit před „špatnými“ vlivy nemravností, neboť toho lze dosáhnout i jinými prostředky.

²⁰⁰ Ačkoliv škodlivé vlivy obscenity či nemravností nebyly nikdy vědecky prokázány.

Moralisté mají sice pravdu v tom, že stížností na nemravnost v televizních pořadech, které eviduje Federální komunikační komise, se stále vzrůstajícím počtem televizních programů rok od roku přibývá²⁰¹, je však nutné si uvědomit, že množství stížností je tak vysoké také proto, že jeden pořad vysílá najednou i více než dvě stě televizních stanic vlastněných jedinou společností (například CBS, která má přes 220 filiálních stanic). Platí tedy, čím více stanic, tím více stížností a tím rekordnější pokuty. Vzrůstající počet stížností souvisí také se skutečností, že lokální televizní či rozhlasové stanice byly „skoupeny“ gigantickými televizními společnostmi²⁰², které do mnohých konzervativnějších komunit „vtrhly“ se svými pořady typu Buba The Love Sponge nebo show Howarda Sterna, a byly následně velmi udiveny, když se jim najednou začaly množit stížnosti na pořady, na které si do té doby nikdo z důvodu nemravnosti nestěžoval.²⁰³

7.5 Svoboda slova ohrožena

Ochrana občanů, tedy i dětí, je povinností každého státu a jeho vlády. Na ochraně dětí před nevhodným vysíláním se shodnou jak moralisté, tak jejich oponenti. Na prostředcích této ochrany už však nikoliv. Moralisté argumentují, že nejlépe děti před škodlivými materiály ve vysílání ochrání vládní cenzura. Silný argument proti tomuto přesvědčení však vyslovila Peggy Charrenová, členka poradního výboru organizace Creative Voices in Media a nositelka prezidentské medaile za svobodu, která napsala: „Vládní cenzura není tím správným způsobem, jak ochránit děti před nevhodným vysíláním. Právo projevit to, co někteří považují za urážlivé, je cena, kterou Američané platí za svobodu slova, a nemohou dopustit, aby o toto výsostné právo přišli. Není v zájmu amerických dětí, aby byly „chráněny“ před projevy, jež jsou samy chráněny prvním dodatkem Ústavy.“²⁰⁴

²⁰¹ V roce 2000 FCC evidovala 346 stížností, v roce 2003 již 166 683 a v roce 2004 rekordních 1 405 419. Viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

²⁰² Viz společnost Clear Channel, která expandovala ze 40 rozhlasových stanic na neuvěřitelných 1 200 a v mnoha malých a více konzervativních komunitách nahradila programovou skladbu svými pořady typu show Howarda Sterna nebo „Buba The Love Sponge“.

²⁰³ *Mission Not Accomplished Against Indecency*, The Center for Creative Voices in Media, 15. 6. 2008. <http://www.creativevoices.us/php-bin/new/showArticle.php?id=53>

²⁰⁴ *Creative Voices Response to FCC Indecency Decision*, 15. 3. 2006.

Zodpovědnými za ochranu dětí jsou v první řadě především jejich rodiče. A právě oni by měli svobodně rozhodovat o tom, jaký program je pro jejich děti vhodný, a jaký ne, stejně tak, jako rozhodují o tom, jaký program je vhodný pro ně samotné. Rovněž by měli vlastním úsilím zabránit tomu, aby se jejich potomci nedívali na programy, na které nemají, a nespolehaly se, že to za ně udělá někdo jiný (tedy stát). V dnešní době mají rodiče k dispozici množství prostředků, jak zabránit tomu, aby jejich děti byly vystaveny nevhodnému vysílání (V-chip, hodnocení programů, set-top boxy...), a pokud by ani jeden z těchto prostředků k dispozici nebyl, pořád je zde možnost jednoduše „vypnout“ televizor. Ačkoliv mnozí rodiče v dnešní době nemají příliš čas sledovat nějaká hodnocení programů a blokovat pro děti nevhodné programy, jejich celkový přístup je v tomto směru příliš laxní nebo zkrátka ví, že i když svému dítěti zabráni v přístupu k určitým nevhodným materiálům (ať už odebráním počítačové hry nebo zablokováním televizního pořadu), dítě se k nim stejně nakonec nějak dostane (stačí k tomu třeba jediná návštěva u kamaráda), vláda by zmíněné přístupy v žádném případě neměla vnímat jako oprávnění a svolení rodičů, aby učinila příslušný výběr a zablokování nevhodných pořadů místo nich samotných, a výslednou cenzuru obhajovala jako nejlepší způsob ochrany dětí před nevhodným vysíláním a jedinečnou službu všem rodičům.

Pokud jde o ostatní diváky (tedy ne jen děti), díky současné vládní cenzuře televizního vysílání diváci buď zcela přicházejí o své oblíbené pořady, na které byli léta zvyklí, protože FCC zkrátka rozhodne, že daný pořad obsahuje něco nemravného či vulgárního a ten je následně zrušen, nebo se přesune do pozdějších vysílacích hodin, a nebo migruje na satelitní a kabelovou televizi, která nařízením FCC dosud nepodléhá. V důsledku nařízení FCC divák rovněž přichází o hodnotné a vysoce kvalitní pořady, jako například dokumentární filmy. Současná situace, kdy televizní stanice ve strachu z vysokých pokut nebo z odebrání licence provádí vlastní „autocenzuru“ spočívající v podrobné kontrole pořadu před jeho odvysíláním a odstranění potenciálních „nevhodných“ scén, může totiž dojít tak daleko, že televizní stanice například ze vzdělávacího dokumentu o rakovině prsu vysílaném před 22. hodinou odstraní všechny záběry nahého řadra, čímž tento dokument zcela znehodnotí. Dokument také nemusí být odvysílán vůbec (čímž trápí pouze a jenom divák) nebo může být odvysílán ve své původní podobě, ovšem až v době tak zvaného „bezpečného přístavu“. V tomto případě však zcela ztratí svou vzdělávací hodnotu a divácký zájem o něj bude

minimální. Podobně absurdní osud může potkat také pořady pojednávající o světových uměleckých dílech či beletrii, kdy kupříkladu Michellangelův David bude muset mít z důvodu nemravnosti zakryté přirození a Romeo a Julie budou „v zájmu ochrany dětí“ prezentováni pouze jako dobří přátelé, nikoli milenci.

Ačkoliv se nařízení FCC o nemravnosti v televizním a rozhlasovém vysílání po aféře Nipplegate zpřísnila a zvýšily se také pokuty za jejich porušení, není na místě se domnívat, že současná situace je důkazem převládajícího počtu morálních konzervativců v americké společnosti. Daná situace je však výsledkem usilovných snah úsilí této skupiny prosadit v americké společnosti své myšlenky a přesvědčení, k čemuž úspěšně využila skandálu Nipplegate jako odrazového můstku k postupnému uskutečňování svých plánů a upevňování své pozice. Jestliže však současný vývoj bude pokračovat dále, nebude dlouho trvat a Federální komunikační komise přikročí k ještě přísnějším opatřením a začne například zakazovat vyjadřování myšlenek zastánců potratů, neboť tyto názory urážejí náboženské skupiny. FCC si nesmí myslet, že když má prakticky neomezenou moc nad rozhlasovými vlnami, má automaticky moc také nad všemi, kteří je používají a využívají. Současná nařízení FCC však právě o tomto jejím přesvědčení jasně vypovídají. Pod pohrůzkou vysokých pokut nebo ztrátou licence FCC vysílatelům nekompromisně nařizuje, co a kdy mají vysílat, a divák či posluchač je ve jménu „veřejného zájmu“ degradován do pozice téměř nesvéprávného jedince, za něhož rozhodují jiní (FCC). Princip svobody slova se z tohoto přístupu zcela vytratil.

Aby byl současný trend ukončen, musí být odstraněna všechna existující omezení ohrožující svobodu slova, k čemuž může stěžejní měrou přispět také Nejvyšší soud, neboť právě jeho rozhodnutí mohou svobodu slova plně zaručit nebo naopak výrazně omezit. První příležitost, jak vyjádřit svůj postoj k současné situaci a učinit nějaké změny, bude mít Nejvyšší soud na podzim roku 2008, kdy bude poprvé od roku 1978 přezkoumávat nařízení Federální komunikační komise týkající se vysílání nemravností a obscénností, a rozhodovat o jejich nadále platnosti, změně či zrušení.²⁰⁵

²⁰⁵ Barnes, R., Ahrens, F.: *Supreme Court to Review FCC Ban on Profanity*, Washington Post, 18. 3. 2008, strana A01.

9. Závěr

Ve snaze nalézt odpověď na otázku, zda obscenita nebo nemravnost skutečně představuje ve Spojených státech takový společenský problém, jak je to „neamerickou“ veřejností vnímáno, je bezesporu nutné jít „po stopě“ tohoto, respektive těchto pojmů od samého začátku regulace takto označovaného materiálu, neboť právní regulace je vždy do jisté míry odrazem aktuálního společenského vnímání konkrétní problematiky. V průběhu let se regulovalo, či přímo zakazovalo vydávání sprostého, nemravného, profánního, lascivního, obscénního, ale i směšného materiálu. Nejprve byl na federální úrovni zakázán dovoz obscénního materiálu do Spojených států (Celní zákon z roku 1842), poté následoval zákaz posílání takového materiálu poštou (Poštovní zákon z roku 1865). Díky aktivnímu lobování Anthonyho Comstocka a dalších bohatých členů jeho Newyorské společnosti pro potlačení neřestí propagujících „viktoriánskou“ morálku (kritika předmanželského sexu, cizoložství,...) byl v roce 1873 tak zvaným „Comstockovým zákonem“ ilegalizován kromě dovozu a zaslání poštou obscénního materiálu, také jeho prodej a distribuce. Impulsem pro uvedený krok byl vzrůstající zájem americké veřejnosti o informace týkající se obscenity, potratů, předmanželského a mimo-manželského sexu, instituce manželství a měnící se role ženy ve společnosti a ostré reakce katolická církev v otázkách potratů a antikoncepce. Za působení A. Comstocka ve funkci speciálního agenta Amerického poštovního úřadu bylo pod heslem „*Morálka, ne umění a literatura*“ soudně stíháno přes 3 600 lidí a zničeny tony obscénního materiálu od levných fotografií nahých žen, kondomů, až po drahá umělecká díla převážně z Evropy zobrazující spoře oděné ženy. Jeho snaha o cenzuru tradičního umění však logicky proti němu vyvolala nemalý odpor, který částečně omezil jeho „moc“. S nástupem Johna Saxtona Sumera po Comstockově smrti (1915) i později v průběhu 20. století pronásledování „hříšníků“ pokračovalo (ničení kopií knih, zákaz divadelních her,...), i když americká veřejnost začínala být stále více tolerantní. Výsledkem byly mnohé pokusy o zpochybnění ústavnosti Comstockova zákona (již několikrát novelizovaného) poukazující především na 1. dodatek americké Ústavy. Nejvyšší soud Spojených států amerických tento zákon však podporoval až do 60. let 20. století. Americký Kongres pod tlakem nejrůznějších náboženských i jiných skupin ve snaze najít optimální způsob kontroly „citlivého“ materiálu zřídil v roce 1967 zvláštní komisi, aby mu doporučila vhodná opatření, která by nebyla v rozporu s 1. dodatkem Ústavy. Komise obsahem své závěrečné zprávy šokovala nejen Kongres,

ale také širokou veřejnost, neboť uskutečnění doporučení dané komise by znamenalo celkové uvolnění regulace i informací v dané oblasti (vzdělávací kampaň, volná diskuse). Zpráva doporučila, aby dospělí měli právo vlastnit a prohlížet sexuálně explicitní materiál, přičemž dětem a mladistvím měl být prodej takového materiálu zakázán. Takové závěry však mnohé vyděsily, odmítl je i sám prezident Nixon, načež byly Senátem odmítnuty. V roce 1985 pak vznikla jiná tzv. Meesova komise zkoumající vliv pornografie na společnost, která překvapivě dospěla ke zcela jiným závěrům než její předchůdkyně. Ztotožnila se totiž s názory politických konzervativců, fundamentalistů, náboženských kritiků a radikálních feministek o deformačním vlivu pornografie na sex, dokonce o její návykovosti či spojitosti se znásilněním a sexuální diskriminací. Zpráva této komise však opět vzbudila vlnu značného nesouhlasu a zpochybňování jejích jednotlivých závěrů převážně ze strany sociologických odborníků, a proto byly nakonec v podstatě ignorovány. Ke konci 20. století se ve Spojených státech objevila řada zákonů regulujících kromě obscenity i pornografii, a to především z pohledu ochrany dětí a „internetového“ materiálu (posílání zpráv, textové dokumenty, fotky,...). Odpůrci právní regulace obscenity však stále více tyto zákony zpochybňovaly především z důvodu jejich přílišné všeobecnosti a rozporu se svobodou slova, která je zaručena 1. dodatkem americké Ústavy. Děti a mladiství neměly mít přístup k obscénnímu a pornografickému materiálu, a to převážně na Internetu (např. blokadí veřejných internetových připojení zvláštním filtračním softwarem). Omezující opatření však logicky zasáhly nejen kategorii mladistvých a dětí, ale i dospělých, což už mohlo být v rozporu s 1. dodatkem Ústavy. Nejvyšší soud však nakonec vyvýšil zájem ochrany dětí nad možný rozpor s osobnostními právy občana.

Další a snad i nejdůležitější aspekt právní regulace obscenity ve Spojených státech však představuje hledání samotné definice obscenity, kterou se Nejvyšší soud snažil formulovat již od konce 19. století. Do poloviny 20. století však americké soudy citovaly definici z britského případu Regina v. Hicklin (1868). „Americkou“ definici obscenity formuloval v roce 1957 Nejvyšší soud v rozhodnutí v případě Roth v. United States (Rothův test)²⁰⁶. Rothův test výrazně změnil původní Hicklinovu definici obscenity především v tom směru, že obscénnost díla již nebyla posuzována

²⁰⁶ Viz Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity

podle jeho jednotlivých pasáží vytržených z kontextu a jejich vlivu na nejsnadněji ovlivnitelné osoby, ale dílo bylo posuzováno jako celek a podle *stávajících standardů společnosti*. Definice však obsahoval několik obtížně definovatelných pojmů (např. *ony stávající standardy společnosti*). V roce 1973 Nejvyšší soud vytvořil „moderní“ definici obscenity známou jako Millerův test. Ačkoliv i Millerův test vyvolal kritické reakce a tato „moderní“ definice obscenity obsahuje stejně tak jako Rothův test několik nejasných výrazů (*průměrná osoba, chlípný zájem...*), od roku 1973 nedošlo k žádné zásadní změně tohoto testu. Příčiny skutečnosti, že se definice obscenity nezměnila již více než 30 let, můžeme jistě hledat nejen ve složitosti vymezení samotného pojmu *obscenita*, ale také v praktické nemožnosti jednotného výkladu této definice americkými soudy.

S otázkou regulace obscenity, resp. jejího omezování je velmi úzce spojena problematika cenzury, a to spíše dotýká-li se ochrany osobnostních práv chráněných 1. dodatkem americké Ústavy. Hlavním argumentem zastánců cenzury obscénní literatury jsou především její negativní vlivy na čtenáře. Tento argument, stejně tak jako tvrzení, že obscenita způsobila či způsobuje duševní nebo fyzickou újmu, však razantně odmítají odpůrci cenzury na základě jeho nepodloženosti vědeckými důkazy. Současná legislativa v oblasti obscenity je postavena na třech úrovních (federální, státní a lokální). Na federální úrovni je právní úprava obscenity součástí Kriminálního zákona přijatého Kongresem - konkrétně první části článku 18, kapitoly 71, který považuje obecně za nezákonné například vlastnictví odesílání, dovoz, převoz nebo vysílání obscénního materiálu. Kromě federálního zákona má téměř každý stát unie ještě svou vlastní legislativu týkající se obscenity (státní legislativa) a stejnou místní legislativu mají (nebo ji mohou uzákonit) také některá města v jednotlivých státech (lokální legislativa). Nařízení, vyhlášky a předpisy místních a státních autorit k potlačování obscénního či jinak nemravného materiálu jsou však jen výjimečně konzistentní, což v praxi znamená, že to, co je zakázané v jednom státě, může být povoleno ve státě jiném. Závazný a konzistentní je pouze federální zákon platný ve všech státech unie a na všech územích kontrolovaných vládou Spojených států.

Jak již bylo zmíněno výše, obscénní materiál není chráněn 1. dodatkem americké Ústavy a federální zákon zakazuje jeho vysílání. Uvedená regulace se však nedotýká materiálu „nemravného“. Zatímco obscénní materiál je definován Nejvyšším soudem

v podobě tzv. Millerova testu, nemravný materiál soudem definován není, ale definuje jej Federální komunikační komise (dále jen FCC), což je nezávislou vládní agentura zřízena Kongresem a pověřená regulací nevládního užívání rádiového spektra (rozhlasu i televize), mezistátní telekomunikace a mezinárodní komunikace ve Spojených státech. FCC nemravný materiál definuje jako sexuální nebo exkrementární materiál, který nedosahuje stupně obscenity. Jeho vysílání však může být omezeno tak, aby nemravný materiál nebyl vysílán v tu denní dobu, po kterou existuje přiměřené riziko, že diváky či posluchači by mohly být děti (dle FCC se jedná o časové rozmezí 6.00 až 22.00). Podobný regulační režim se vztahuje také na materiál, který FCC definuje jako *zjevně nechutný* materiál, vulgární vyjadřování a urážlivé výrazy. Kongres svěřil FCC také odpovědnost za správné prosazování dotčeného federálního zákona a pravomoc uložit občanskoprávní peněžité pokuty, zrušit licenci, nebo zamítnout žádost o její prodloužení těm, kdo příslušný zákon, respektive dodatečná nařízení FCC poruší.

Zatímco do počátku 21. století FCC své předpisy a nařízení týkající se obscennosti, nemravnosti a vulgárnosti ve vysílacích médiích nijak výrazně nevymáhala ani neměnila, v roce 2004 tyto své předpisy zpřísnila a vystupňovala jejich uplatňování, a to zejména po skandálu s odhaleným ňadrem Janet Jacksonové, ke kterému došlo během show o poločasu 38. ročníku Super Bowl, kterou v přímém televizním přenosu vidělo téměř 100 milionů Američanů. Tato aféra posléze získala příznačné označení „Nipplegate“. Přestože většinu americké veřejnosti odhalené ňadro Janet Jacksonové spíše pobavilo, než pobouřilo (ačkoliv se objevilo naprosto nečekaně), z pouhého incidentu se stal skandál nevídaných rozměrů, který citelným způsobem změnil podobu televizního a rozhlasového vysílání. Zmíněnou aféru totiž využily hlasité skupiny sociálních konzervativců k započetí své kulturní války proti nemravnosti a právě tyto skupiny měly značný podíl na tom, že FCC zpřísnila svá nařízení týkající se vysílání nemravnosti. Nejúspěšnější v tomto směru byla Televizní rada rodičů (Parents Television Council), a Křesťanská koalice (The Christian Coalition), která usilovně lobovala Kongres, aby přijal zákon enormně zvyšující pokuty za porušení nařízení o nemravnosti ve vysílání, což se jí úspěšně podařilo. V důsledku rekordních pokut udělených FCC po skandálním „selhání kostýmu“ Janet Jacksonové, se jiné televizní stanice ve strachu z dalších pokut rozhodly přikročit k vlastní „autocenzuře“ vysílaných

pořadů (vystříhování krátkých sexuálních scén či scén s odhalenou intimní částí lidského těla, eliminování vulgárních výrazů,...).

Ve společenských následcích zmíněné aféry, tak, dle názoru autorky, lze nalézt také jakousi odpověď na otázku položenou na počátku této kapitoly, neboť s ohledem na výše uvedené skutečnosti se autorka domnívá, že aféra Nipplegate je přesným odrazem americké společnosti plné paradoxů (puritánství a cenzura versus proklamování svobody slova), kdy jedna část společnosti využije událost, která by bez náležité kampaně sama o sobě nevzbudila tak masivní zájem veřejnosti (nejen americké), a uměle tak vytvoří skandál, který jí poslouží k prosazení vlastních (dokonce i politických) zájmů. Pojem obscenity je totiž nejen každou sociální skupinou, ale přímo každým jedincem vnímán trochu jinak, neboť zde hrají roli takové neměřitelné faktory, jako morálka, emoce, osobní zkušenosti, kulturní příslušnost, a podobně. Spojené státy jsou země rozporů (někdy až nesmyslných), a proto je obtížné ve společnosti, kde jsou výrazně zastoupené různé hraniční názorové skupiny na danou problematiku, dobrat se optimálního kompromisu, který navíc teoreticky ani nemusí existovat.

11. Summary

Things that are indecent, lewd or filthy are generally regarded as *obscene*. This concerns paintings, sculptures, pictures, but also songs or book contents – that is something that man creates. However, labeling something *obscene* differs in dependence on time, location and culture. In some eras or places *obscene* material was, respectively is perceived in a more sensitive way, as for example in the United States, and it is possible to say that obscenity constitutes a social “specificity” of the United States. This “specificity” probably resides in the paradox contrast between “excessive” highlighting of the freedom of an individual and problematic abridging of this freedom on one hand, and Puritanism and prudence on the other hand. There is no other country on the western hemisphere, where *obscenity* is discussed so frequently and broadly as it is in the United States.

Obscenity is also connected almost with every sphere of the society – from political scene, over culture to family – the main social group. However, the extent and character of this work does not allow the author to handle all the issues that are related to the problem of obscenity. That is why this work is conceived to give a general overview of the development of obscenity over the history and its current state - primarily from the legal perspective (development and current state of legislature concerning obscenity, court cases dealing with it), social perspective (the perception of obscenity by the public and selected groups, the issue of indecency, censorship..) and partly from the political perspective (lobbying, influencing public opinion...).

The aim of this work is, besides giving a general overview of the development of obscenity, to draw attention to some interesting issues that are related to the problem of obscenity (the issue of censorship,...) , rather than find answers or propose possible solutions to this issues. Reading of this work (as it is conceived) can serve as an impulse for future works of political, sociological or legal character, which can handle some of the issues in a more specific and detailed way.

12. Seznam obrázků

Obrázek 3: „Selhání kostýmu“ Janet Jacksonové.....	69
--	----

13. Použitá literatura

PERIODIKA

- ANDRE, J.: *Poole on Obscenity and Censorship*, Ethics, Vol. 94, No. 3., Apr., 1984, p. 496-500.
- BEISEL, N: *Class, Culture, and Campaigns against Vice in Three American Cities, 1872- 1892*, American Sociological Review, Vol. 55, No. 1 (Feb., 1990), pp. 44-62.
- BESSMER, S.: *Anti-Obscenity: A Comparison of the Legal and the Feminist Perspectives*, The Western Political Quarterly, Vol. 34, No. 1, Special Issue on Women and Politics, Mar., 1981, p. 143-155.
- BIERMAN, J.: *Censorship and the Languages of Love*, The Family Life Coordinator, Vol. 14, No. 1., leden 1965. 10 -11
- GASTIL, R., D.: *The Moral Right of the Majority to Restrict Obscenity and Pornography Through Law*, Ethics, Vol. 86, No. 3., Apr., 1976, p. 231-240.
- GLASSMAN , M, B.: *Community Standards of Patent Offensiveness: Public Opinion Data and Obscenity Law*, The Public Opinion Quarterly, Vol. 42, No. 2., Summer, 1978, p. 161-170.
- HAGLE, M, T.: *But Do They Have to See It to Know It? The Supreme Court's Obscenity and Pornography Decisions*, The Western Political Quarterly, Vol. 44, No. 4. (Dec., 1991), p. 1039-1054.
- KOBYLKA, J. F.: *A Court-Created Context for Group Litigation: Libertarian Groups and Obscenity*, The Journal of Politics, Vol. 49, No. 4., Nov., 1987, p. 1061-1078.
- MARCHI, Ric: "Obscenity, Tolerance, and the Moral Community", Nexus Journal, 21. 4. 2005.
- McGUIRE, K., T., CALDERIA, G., A.: *Lawyers, Organized Interests, and the Law of Obscenity: Agenda Setting in the Supreme Court*, The American Political Science Review, Vol. 87, No. 3., Sep., 1993, p. 717-726.
- POOLE, H. *Obscenity and Censorship*, Ethics, Vol. 93, No. 1., Oct., 1982, p. 39-44.

- ROBBINS, N., N.: *The Law on Obscenity... Utterly Obscene?*, The Family Coordinator, Vol. 22, No. 4., Oct., 1973, p. 475-478.
- SAUNDERS, D.: *Copyright, Obscenity and Literary History*, ELH, Vol. 57, No. 2., Summer, 1990, p. 431-444.
- SONGER, D., R., HAIRE, S.: *Integrating Alternative Approaches to the Study of Judicial Voting: Obscenity Cases in the U.S. Courts of Appeals*, American Journal of Political Science, Vol. 36, No. 4., Nov., 1992, p. 963-982.
- WATERMAN, R. A.: *The Role of Obscenity in the Folk Tales of the "Intellectual" Stratum of Our Society*, The Journal of American Folklore, Vol. 62, No. 244., Apr. - Jun., 1949, p. 162-165.

ČLÁNKY

- AHRENS, F.: *Congress Agrees to Raise Broadcast-Indecency Fines*, The Washington Post, 20. 5. 2006;
<http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2006/05/19/AR2006051901611.html>
- ASSOCIATED PRESS: *FCC Fines Fox \$1.2M For Indecency*, The Associated Press, Washington, 12. 10. 2004;
<http://www.cbsnews.com/stories/2004/10/12/entertainment/main648911.shtml>
- ASSOCIATED PRESS: *FCC Issues Steep Indecency Fines*, The Associated Press, 27. 1. 2004; <http://www.cbsnews.com/stories/2004/01/27/tech/main596334.shtml>
- BARNES, R., AHRENS, F.: *Supreme Court to Review FCC Ban on Profanity*, Washington Post, 18. 3. 2008, strana A01.
- CREATIVE VOICES in MEDIA: *Creative Voices Response to FCC Indecency Decisions*, The Center for Creative Voices in Media, 15. 3. 2006;
<http://www.creativevoices.us/phpbin/news/showArticle.php?id=153>
- CREATIVE VOICES in MEDIA: *Gov't Censorship of Indecency and Violence on TV*, The Center for Creative Voices in Media, 20. 11. 2004;
<http://www.creativevoices.us/phpbin/news/showArticle.php?id=63>
- DUFFY, S.: *3rd Circuit Reinstates Federal Obscenity Laws*, The Legal Intelligencer, 12. 12. 2005

- EDWARDS, D., M.: *Politics and Pornography: A Comparison of the Findings of the President's Commission and the Meese Commission and the Resulting Response*, 1992; <http://home.earthlink.net/~durangodave/html/writing/Censorship.htm>
- FARHI, P.: Fearing Fines, PBS to Orfee Bleeped Version of „The War“, The Washington Post, 31: 8. 2007, str. C01.
- FELDT, G.: *Margaret Sanger's Obscenity*, The New York Times, 15. 10. 2006. <http://www.nytimes.com/2006/10/15/opinion/nyregionopinions/15CIfeldt.html>
- FRÁNEK, T.: *Zábava se z televize přesunula k soudu*, Aktuálně.cz, 6. 6. 2006. <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/domaci-ekonomika/clanek.phtml?id=170346>
- GRÁFOVÁ, J.: *Na pokutu za klip se složí patnáct tisíc koncesionářů*, Deník Metro, 20. 2. 2008; <http://aktualne.centrum.cz/kultura/televize/clanek.phtml?id=521738>
- HARRIS, P.: *"No sex please, we're sensitive, says America"*, The Observer, 15. 2. 2004; <http://www.guardian.co.uk/usa/story/0,12271,1148511,00.html>
- Harry Potter Series Tops List of Most Challenged Books Four Years in a Row, American Library Association press release, 13. 1. 2003.
- HEINS, M.: *Censoring Indecency is a Diversion*, Common Dreams, 16. 3. 2005, <http://www.commondreams.org/views05/0316-30.html>
- HEINS, M.: *History and Background of Obscenity Law*, FEPP, březen 2004, <http://www.fepproject.org/index.html>
- HEINS, M.: *What is the Fuss About Janet Jackson's Breast?*, FEPP, 3. 2. 2004, <http://www.fepproject.org/commentaries/superbowl.html>
- HEINS, M.: *A new use for indecency?*, FEPP, 15. 8. 2005, <http://www.fepproject.org/issues/sexandcens.html>
- HILDEN, J.: *„Jackson 'Nipplegate' illustrates the danger of chilling free speech“*, FindLaw, 20. 2. 2004, <http://www.cnn.com/2004/LAW/02/20/findlaw.analysis.hilden.jackson/>
- *„Janet Jackson's 'Nipplegate' tops '25 Biggest Celebrity Scandals since 1982' poll“*, Entertainment Weekly, Washington, 28. 8. 2007. <http://news.webindia123.com/news/Articles/Entertainment/20070828/754355.html>
- KESSLER Ryder: *"Obscenity, Censorship and the First Amendment"*, The Atlantic, 11. 7. 2006. <http://www.theatlantic.com/doc/200607u/censorship/2>
- KIM, R.: *Nipplegate's Legacy*, The Nation, 2006 <http://www.thenation.com/blogs/notion?pid=56975>

- KRISTOL, Irving: *"Pornography, Obscenity, and the Case for Censorship"*, English Composition Board, <http://www-personal.umich.edu/~wbutler/kristol.html>
- MORALITY IN MEDIA: *Government Wins a Landmark Obscenity Case – Obscenity Laws Preserved*, Morality in Media, 2006 Bulletin (únor); <http://www.moralityinmedia.org/nolc/>
- OVE, Torsten: *Government loses test of obscenity laws, Case involves films of women being abused*, Pittsburgh Post-Gazette, 22.1. 2005. <http://www.post-gazette.com/pg/05022/446543.stm>
- PEN USA, „*Censorship on Television: When Crying “Indecency” Goes Too Far*“, 18. 2. 2005; <http://penusa.org/go/news/comments/167/>
- RINTELS, J.: "Big Chill: How the FCC's indecency decisions stifle free expression, threaten quality television and harm Americas children", 24.11. 2006; <http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=164>
- *Senate Backs Indecency Fine Hike*, CBS Broadcasting Inc., Washington, 9. 5. 2006 <http://www.cbsnews.com/stories/2006/05/19/business/main1636252.shtml>
- STEINBERG, J.: *Eye on F.C.C., TV and Radio Watch Words*, The New York Times, 10. 5. 2004 , <http://foi.missouri.edu/firstamendment/eyeonfcc.html>
- STEVES, R.: *Prudishness is one thing; censorship quite another*, USA Today, 24. 8. 2005, http://www.usatoday.com/news/opinion/editorials/2005-08-24-censorship_x.htm
- TAYLOR, Ch.: *Study: Indecency increases following radio group consolidation, The report questions the FCC’s current approach to policing indecency and offers a subjective voice on “the potential chilling effect on constitutionally protected speech...”*, Billboard Radio Monitor, 8. 9. 2005, <http://www.freepress.net/news/11351>
- THE AGE: *'Nipplegate' makes history*, The Age, 4. 2. 2005 <http://www.theage.com.au/articles/2004/02/04/1075776097587.html>
- THE TIMES: *Janet Jackson’s ‘Nipplegate’ reaches court of appeal*, The Business Times, 12. 9. 2007; <http://business.timesonline.co.uk/tol/business/law/article2434811.ece>

POUŽITÁ LITERATURA

- CLOR, H. M.: *Obscenity and Public Morality, Censorship in a liberal society*, University of Chicago Press, 1970. , (str. 56, 76, 146)
- DELFATTORE, J.: *"What Johnny shouldn't read"*, Yale University Press, 1992.
- GERTZ, E.: *Censored Books and their Right to Live*, , Lawrence University of Kansas Libraries, 1965. (str. 6, 7, 13, 17, 19).
- ELLIOT, M.: *Jak ochránit své dítě: násilí a pornografie na obrazovce*, Praha: Portál, 1995.
- CHMELÍK, J.: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, Praha: Portál, 2003.

POUŽITÉ PRAMENY

American archives

<http://www.archives.gov/research/guide-fed-records/groups/220.html#220.12>

American Decency Association,

<http://www.americandecency.org/>

American Law Encyclopedia

<http://law.jrank.org/pages/8890/Obscenity.html>

<http://law.jrank.org/pages/12446/Obscenity.html>

<http://law.jrank.org/pages/5508/Comstock-Law-1873.html>

[http://law.jrank.org/pages/12758/United-States-v-One-Book-Called-](http://law.jrank.org/pages/12758/United-States-v-One-Book-Called-Ulysses.html)

[Ulysses.html](http://law.jrank.org/pages/12758/United-States-v-One-Book-Called-Ulysses.html)<http://law.jrank.org/pages/12758/United-States-v-One-Book-Called-Ulysses.html>

Communications Decency Act of 1996

http://epic.org/free_speech/cda/cda.html

Cato Institute

<http://www.cato.org/pubs/pas/pa-232.html>

Earthlink

<http://home.earthlink.net/~durangodave/html/writing/Censorship.htm>

Eroticabibliophile

http://www.eroticabibliophile.com/censorship_history.html

Federal Communications Commission (FCC)

<http://www.fcc.gov/eb/oip/Welcome.html>, CITACE

<http://www.fcc.gov/eb/oip/FAQ.html#TheLaw> CITACE

<http://www.fcc.gov/aboutus.html> CITACE

<http://www.fcc.gov/aboutus.html>

<http://www.fcc.gov/commissioners/>

<http://www.fcc.gov/fccorgchart.html>

<http://www.fcc.gov/eb/oip/Stats.html>

<http://www.fcc.gov/cgb/consumerfacts/vchip.html>

<http://www.fcc.gov/eb/broadcast/NAL.html>

http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-253053A1.html

http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-245133A1.html

http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-257036A1.html

http://www.fcc.gov/eb/News_Releases/DOC-257036A1.html

<http://www.fcc.gov/eb/Orders/2004/FCC-04-43A1.html>

<http://www.fcc.gov/eb/Orders/2006/FCC-06-166A1.html>

<http://www.fcc.gov/eb/Orders/2005/FCC-05-23A1.html>

<http://www.fcc.gov/eb/Orders/2004/FCC-04-43A1.html>

FindLaw

<http://law.findlaw.com/state-laws/state-codes.html>

Cornell LawUniversity

http://www.law.cornell.edu/supct/html/historics/USSC_CR_0354_0476_ZO.html)

Morality in Media, Inc.

<http://www.moralityinmedia.org>

<http://www.obscenitycrimes.org/aboutmim.cfm>

<http://www.obscenitycrimes.org/cliches2.cfm>

<http://www.obscenitycrimes.org/news/pollresults.cfm>

MSN Encarta

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395/Pornography.html#s3

http://encarta.msn.com/encyclopedia_761568395_2/Pornography.html

Nipplegate

<http://www.nipplegate.com>

Parents Television Council

<http://www.parentstv.org/PTC/faqs/main.asp>

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

<http://www.rrtv.cz/cz/static/realityshow/bigbrother.htm>

<http://www.rrtv.cz/cz/static/realityshow/vyvoleni.htm>

<http://www.rrtv.cz/cz/static/realityshow/vyvoleni2.htm>

Runet

<http://www.runet.edu/~wkovarik/class/law/1.12obscurity.html>

Supreme Justia

<http://supreme.justia.com/us/383/413/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/165/486/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/438/726/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/390/629/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/413/15/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/236/230/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/458/747/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/481/497/case.html>

<http://supreme.justia.com/us/394/557/case.html>

The Center for Creative Voices in Media

<http://www.creativevoices.us/about.php>

<http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=85>

<http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=111>

<http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=154>

<http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=159>

<http://www.creativevoices.us/php-bin/news/showArticle.php?id=164>

The Free Expression Policy Project

<http://www.fepproject.org/fepp/aboutfepp.html>

<http://www.fepproject.org/index.html>

The Motion Picture Association of America

http://www.mpa.org/Ratings_HowRated.asp

http://www.mpa.org/FilmRat_Ratings.asp

The Museum of Broadcast Communications, Family Viewing time

<http://www.museum.tv/archives/etv/F/htmlF/familyviewin/familyviewin.htm>

US Presidency

<http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=2759>

TV Watch

<http://www.televisionwatch.org/WhoWeAre/Default.html>

<http://www.televisionwatch.org/MediaCenter/Facts.html>

<http://www.televisionwatch.org/NewsPolls/LatestNews/LN019.html>

<http://www.televisionwatch.org/NewsPolls/LatestNews/LN029.html>

<http://www.televisionwatch.org/NewsPolls/LatestNews/LN037.html>

<http://www.televisionwatch.org/NewsPolls/LatestNews/LN038.html>

The White House

<http://www.whitehouse.gov/news/releases/2006/06/20060615-1.html>

United States Department of Justice

<http://www.usdoj.gov/usao/offices/index.html>

<http://www.usdoj.gov/criminal/optf/>

US Criminal Code, Title 18, Part I. – Crimes, Chapter 71.

<http://uscode.house.gov/download/pls/18C71.txt>

Way 2 much

<http://way2much.wordpress.com/2006/04/11/obscenity-timeline-what-is-obscenity/>

Wikipedia

http://en.wikipedia.org/wiki/Anthony_Comstock

http://en.wikipedia.org/wiki/Obscenity#United_States_obscenity_law

http://en.wikipedia.org/wiki/First_Amendment_to_the_United_States_Constitution

http://en.wikipedia.org/wiki/Seven_dirty_words

http://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Radio_Commission

http://en.wikipedia.org/wiki/Family_Viewing_Hour

CITOVANÉ SOUDNÍ PŘÍPADY

- A Book Named "John Cleland's Memoirs of a Woman of Pleasure" v. Attorney General of Massachusetts, 383 U.S. 413
- Dunlop v. United States, 165 U.S. 486,
- Federal Communications Commission v. Pacifica Foundation, 438 U.S. 726
- Ginsberg v. New York, 390 U.S. 629
- Jacobellis v. Ohio, 378 U.S. 184
- Miller v. California, 413 U.S. 15
- Mutual Film Corp. v. Industrial Commission of Ohio, 236 U.S. 230
- New York v. Ferber, 458 U.S. 747
- One Book Called Ulysses, 5 F.Supp.182, 183-85 (S.D.N.Y.)
- Paris Adult Theatre I v. Slaton, 413 U.S. 49
- Pope v. Illinois, 481 U.S. 497
- Reno, Attorney General of the United States, et al. v. American Civil Liberties Union, et al., 521 U.S. 844;
- Samuel Roth v. United States, 354 U.S. 476
- Stanley v. Georgia, 394 U.S. 557
- United States v. Extreme Associates

14. Seznam příloh

- Příloha č. 1: Comstockův zákon z roku 1873 (text)**
- Příloha č. 2: Originální znění definic obscenity**
- Příloha č. 3: Stížnosti na nemravnost 1993-2006 (tabulka)**
- Příloha č. 4: Plakát hodnocení filmů (obrázek)**
- Příloha č. 5: Další plakáty s hodnocením filmů (obrázky)**

15. Přílohy

Příloha č. 1: Comstockův zákon z roku 1873 (v původním znění)

„Be it enacted That whoever, within the District of Columbia or any of the Territories of the United States shall sell or shall offer to sell, or to lend, or to give away, or in any manner to exhibit, or shall otherwise publish or offer to publish in any manner, or shall have in his possession, for any such purpose or purposes, an obscene book, pamphlet, paper, writing, advertisement, circular, print, picture, drawing or other representation, figure, or image on or of paper of other material, or any cast instrument, or other article of an immoral nature, or any drug or medicine, or any article whatever, for the prevention of conception, or for causing unlawful abortion, or shall advertise the same for sale, or shall write or print, or cause to be written or printed, any card, circular, book, pamphlet, advertisement, or notice of any kind, stating when, where, how, or of whom, or by what means, any of the articles in this section?can be purchased or obtained, or shall manufacture, draw, or print, or in any wise make any of such articles, shall be deemed guilty of a misdemeanor, and on conviction thereof in any court of the United States?he shall be imprisoned at hard labor in the penitentiary for not less than six months nor more than five years for each offense, or fined not less than one hundred dollars nor more than two thousand dollars, with costs of court.”²⁰⁷

March 3, 1873

²⁰⁷ Zdroj: http://www.eroticabibliophile.com/censorship_history.html

Příloha č. 2 Originální znění definic obscenity

1. *Hicklinův test* (Regina v. Hicklin, 1868)

Obscene material is that “whose tendency is to deprave and corrupt those whose minds are open to such immoral influences, and into whose hands a publication of this sort may fall.”

2. *Rothův test* (Roth v. United States, 1957)

- (a) the dominant theme of the material taken as a whole appeals to a prurient interest in sex;
- (b) the material is patently offensive because it affronts contemporary community standards relating to the description or representation of sexual matters,
- (c) the material is utterly without redeeming social importance.

3. *Roth-Memoirs test* (A Book Named "John Cleland's Memoirs of a Woman of Pleasure" v. Attorney General of Massachusetts, 1966)

- (c) the material is utterly without redeeming social **value**.

4. *Millerův test* (Miller v. California, 1973)

- (a) whether "the average person, applying contemporary community standards" would find that the work, taken as a whole, appeals to the prurient interest,
- (b) whether the work depicts or describes, in a patently offensive way, sexual conduct specifically defined by the applicable state law;
- (c) whether the work, taken as a whole, lacks serious literary, artistic, political, or scientific value.

INDECENCY COMPLAINTS and NALs: 1993 – 2006

Period Covered	# of Complaints Received ¹	# of Programs By Service	# of NALs ²	# of NALs By Service	\$ Amount of NALs ³	Status
Jan.-June 2006	327,198 (1191 programs)	Radio: 389 TV: 512 Cable: 290	7	Radio: 0 TV: 7	\$3,962,500	7 pending
2005	233,531 (1550 programs)	Radio: 488 TV: 707 Cable: 355	0	0	0	N/A
2004	1,405,419 (314 programs)	Radio: 145 TV: 140 Cable: 29	12	Radio: 9 TV: 3	\$7,928,080 ⁴	4 paid, 1 agreed to be paid, 6 pending, 1 cancelled
2003	166,683 (375 programs)	Radio: 122 TV: 217 Cable: 36	3	Radio: 3	\$440,000	1 paid, 2 agreed to be paid
2002	13,922 (389 programs)	Radio: 185 TV: 166 Cable: 38	7	Radio: 7	\$99,400	2 paid, 3 agreed to be paid, 1 pending, 1 cancelled
2001	346 (152 programs)	Radio: 113 TV: 33 Cable: 6	7	Radio: 6 TV: 1	\$91,000	5 paid, 2 cancelled
2000	111 (111 programs)	Radio: 85 TV: 25 Cable: 1	7	Radio: 7	\$48,000	5 paid, 2 agreed to be paid
1999	N/A	N/A	3	Radio: 3	\$49,000	3 paid
1998	N/A	N/A	6	Radio: 6	\$40,000	5 paid, 1 forfeiture collection not pursued by DOJ
1997	N/A	N/A	7	Radio: 6 TV: 1	\$35,500	5 paid, 2 cancelled
1996	N/A	N/A	3	Radio: 3	\$25,500	1 paid, 2 cancelled
1995	N/A	N/A	1	Radio: 1	\$4,000	1 paid
1994	N/A	N/A	7	Radio: 7	\$674,500	4 paid, 3 cancelled
1993	N/A	N/A	5	Radio: 5	\$665,000	4 paid, 1 cancelled

1 The reported counts reflect complaints received by the Consumer and Governmental Affairs Bureau, complaints received separately by the Enforcement Bureau, and complaints e-mailed directly to the offices of the FCC Chairman and the respective offices of the Commissioners. The reported counts may also include duplicate complaints or contacts that subsequently are determined insufficient to constitute actionable complaints. 2 An NAL may relate to a complaint for a prior year. 3 These figures represent the amount of the original proposed forfeiture. See also note 4. In some instances, the forfeiture was ultimately reduced or rescinded. 4 In addition to the amount of NALs issued for 2004, this figure includes amounts in the 6/9/04 Clear Channel consent decree (\$952,500), the 8/12/04 Emmis consent decree (\$258,000), and the 11/23/04 Viacom consent decree (\$3,059,580).

Příloha 4: Plakát hodnocení filmů

What Everyone Should Know About The Movie Rating System.

GENERAL AUDIENCES
G

G GENERAL AUDIENCES
All Ages Admitted

Nothing that would offend parents for viewing by children.

PARENTAL GUIDANCE SUGGESTED
PG

PG PARENTAL GUIDANCE SUGGESTED
Some Material May Be Inappropriate for Children Under 13

Parents urged to give "parental guidance." May contain some material parents might not like for their young children.

PARENTS STRONGLY CAUTIONED
PG-13

PG-13 PARENTS STRONGLY CAUTIONED
Some Material May Be Inappropriate for Children Under 13

Parents are urged to be cautious. Some material may be inappropriate for pre-teenagers.

RESTRICTED
R

R RESTRICTED
Under 17 Requires Accompanying Parent or Adult Guardian

Contains some adult material. Parents are urged to learn more about the film before taking their young children with them.

NO ONE 17 AND UNDER ADMITTED
NC-17

NC-17 NO ONE 17 AND UNDER ADMITTED

Patently adult. Children are not admitted.

Zdroj: http://www.mpa.org/FilmRat_Posters.asp